

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

Klara Västra Kyrkogata 3 A; riks. 10 96; allm. 80 16; sessionstid: tredje måndagen i månaden, vanligen kl. 6,30 e. m.

Det är egentligen först i början af förra århundradet och särskildt genom 1813 års fattigvårdsordning som sträfvaendena från myndigheternas sida att organisera Stockholms fattigvårdsväsen taga en bestämmande gestalt. Genom nämnda förordning sökte man finna en medelväg mellan de båda principerna: centralisation och de territoriella församlingarnas själfstyrelse. I denna fattigvårdslagstiftning gjordes en väsentlig förbättring genom utfärdandet af stadgan angående fattigvården i Stockholms stad af den 1 april 1843, hvarmed ett stort steg togs i riktning mot centralisation i förvaltningen. Den bättre ordning, som härigenom infördes, visade snart sin frukt, bland annat i upprättandet af förbättrade fattigvårdsanstalter. Då Stockholm erhöll sin nya kommunalförordning 1862, infördes i fråga om fattigvården fullständig centralisation i fattigvårdsförvaltningen. Sedan dess är fattigvården en Stadens gemensamma angelägenhet. Fattigvårdsstyrelser inom de särskilda församlingarna finnas ännu, men dessa lyda under den för hela Staden gemensamma Fattigvårdsnämnden, som är öfverstyrelse för Stockholms stads hela offentliga fattigvård. Fattigvårdsnämnden, som fick sin instruktion fastställd den 4 mars 1864, har att på tjänligaste sätt ordna och besörja den allmänna fattigvården jämte den därmed förenade tillsyn öfver sedlighet och ordning. Nämnden består numera af tolf ledamöter och åtta suppleanter, som väljas af Stadsfullmäktige för två år i sänder. Polismästaren är i kraft af sitt ämbete berättigad att öfvervara Nämndens sammanträden och att deltaga i öfverläggningarna, men icke i besluten. Nämnden utser inom sig ordförande för ett år i sänder. Öfverståhållaren förer ordet i Nämnden, då han är tillstädes, med rätt att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Nämnden sammanträder minst en gång i månaden.

Nämnden äger åt särskilda delegerade öfverlämna att i fråga om fattigvårdsbeviljande, intagning å Stadens fattigvårdsanstalter m. m. (se nedan) med Nämndens rätt besluta i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas.

Hos Nämnden är anställd en fattigvårdsinspektör. Honom åligger att ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i hufvudstaden, verka för dess följdriktiga handhafvande och sunda utveckling, hos Fattigvårdsnämnden och de under densamma lydande styrelser göra de framställningar, hvilka till vinnande häraf påkallas, samt bringa Nämndens beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Fattigvårdsinspektören skall ock på begäran tillhandagå hufvudstadens enskilda barmhärtighetsinrättningar med erforderliga upplysningar och råd. Vid Nämndens och underlydande styrelsens sammanträden må inspektören närvara med rätt att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Frågor, rörande fattigvårdsbeviljande, som tillhöra Nämndens eller delegerades handläggning, skola beredas och fördragas af inspektören, hvilken det ock åligger att på Nämndens anmodan afgifva utlåtanden i öfriga frågor, som anses böra till honom hänskjutas. I fråga om utfövdandet af kontroll och ledning af den primära undersökningen rörande hjälpsökandes behof och personliga förhållanden, hvilken angelägenhet fortfarande tillhör rote-männen, äger inspektören öfverinseende likasom ock öfver användningen af det årsanslag, som fr. o. m. 1899 ställts till Fattigvårdsnämndens förfogande till ersättning åt särskildt anställda biträden vid undersökningen af ifrågasatta understöd. Fattigvårdsinspektören skall ock ombesörja, att öfver Stadens samtliga understödstagare register föres, så inrättadt, att däraf med lätthet kan vinnas upplysning om den fattigvård, som hvarje understödstagare beviljats.

Instruktion. K. instruktionen för Stockholms stads fattigvårdsnämnd den 4 mars 1864. I instruktionen ha gjorts ändringar genom K. kungörelserna den 13 nov. 1874 och 14 dec. 1883; enligt den sistnämnda fick Nämnden rätt att själf utse sin ordförande (förut endast vice ordförande, då öfverståhållaren var själfskrifven som ordinarie ordförande). En ytterligare ändring skedde genom K. kungörelsen den 22 dec. 1898, då antalet af Nämndens ledamöter med bibehållande af 8 suppleanter nedsattes från 16 till 12 och fattigvårdsinspektören tillkom.

Stat år 1907. Utgifter: 2,777,300 kr.; inkomster: 538,300 kr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Bohman, H. E. M., justitieråd, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Petersson, E. R., fördelningsläkare.
 Petterson, C. A. Hj., handlande.
 Ramstedt, R. V., grosshandlare, stadsfullm.
 Lagergren, C. H., grosshandlare, stadsfullm.
 Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm.
 Lundahl, Fr., apotekare.
 Eklund, K. A., kyrkoherde.
 Marcus, J. A., intendent, stadsfullm.
 Hirsch, S. O., ingenjör.
 Lindeberg, K. M., kansliråd.
 Carlsson, Sture C., öfverläkare.

Suppleanter.

af Klintberg, Gertrud M. K., fröken.
 Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm.
 Lindqvist, F. L., snickare, stadsfullm.
 Nilsson, A. G., direktör, stadsfullm.
 Pauli, Ebba, fröken.
 Rystedt, C. G., civilingenjör, stadsfullm.
 Brundin, F. A., handlande, stadsfullm.
 Wretman, W., kapten.

Kassaförvaltare.

Lundahl, Fr.; Alexanderson, C. A.

Suppleanter.

Hirsch, S. O.; Lindeberg, K. M.

Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård.

Klara Västra Kyrkogata 3 A; riks. 10 96; allm. 80 16; sessionstid: vanligen onsdagar kl. 2,15.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade öfverlämnat att i fråga om fattigvårds beviljande med Nämndens rätt besluta i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas. Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård, hvilka utses för ett år i sänder, utgöras af ordförande, vice ordförande och en tredje ledamot samt tre suppleanter. Efter pröfning af de hjälpsökandes behof och i öfrigt förekommande omständigheter äga delegerade:

att i kommunens ålderdomshem till vård och åtnjutande af det underhåll, hvarom Fattigvårdsnämnden särskildt förordnar, intaga sådana fattiga, som i följd af ålder, bräcklighet eller annan fortfarande anledning äro i behof af ständigt hjälp. I följd af denna bestämmelse har förordnandet om intagning i ålderdomshem blifvit för vinande af större likformighet öfverflyttadt från fattigvårdsstyrelserna och antalet platser i dessa anstalter sålunda numera gemensamt för hela staden;

att till intagning å försörjningsinrättning, Stadens asyl för husvilla och Stadens anstalter för barn hänvisa sådana fattiga, som i följd af särskilda olycksfall, ihållande sjuklighet eller andra dylika omständigheter äro i behof af hjälp och icke böra å sjukvårdsinrättning eller ålderdomshem intagas, eller ock bevilja sådana behöfvande penningeunderstöd;

att till intagning å Allmänna barnhuset remittera barn under 6 års ålder; att till intagning i Stadens barnhem och uppfostringsanstalter meddela remisser, till Nämndens utackorderingsbyrå remittera sådana minderåriga, som anses böra för fattigvårdens räkning utackorderas, äfvensom förordna om vårdande genom vederbörande fattigvårdsstyrelses försorg och mot den uppfostringshjälp, som delegerade i hvarje fall bestämma, af de barn, för hvilka annan utväg anses icke kunna eller böra beredas; samt

att jämväl i öfriga understödsärenden, hvilka Fattigvårdsnämnden ej särskildt förbehållit sig, meddela beslut.

Fattigvårdsinspektören verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, å delegerades vägnar vidtagna åtgärder i ärenden, som ej tåla uppskof.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion för delegerade för beviljande af fattigvård den 30 jan. 1899.

Ledamöter.

Lagergren, C. H., ordförande; Petterson, C. A. Hj., v. ordförande; Ramstedt, R. V.

Suppleanter.

Marcus, J. A.; af Klintberg, Gertrud; Hirsch, S. O.

Protokollsförare.

Registratorn hos Fattigvårdsnämnden.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Klara Västra Kyrkogata 3 A; riks. 10 96; allm. 80 16; expeditionstid: 10—3.

Stat år 1907. Utgifter: 106,750 kr.

Aflönningar m. m. Fattigvårdsinspektör: 6,500 kr., däraf lön 4,550 kr., tjygr 1,950 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Fattigvårdsinspektörsassistent: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Sekreterare: arfvode 2,500 kr. Ombudsman, gemensam för Hälsovårds- och Fattigvårdsnämnderna: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., (hvaraf hälften här beräknas med 1,750 kr.). Registrator: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Redogörare: arfvode 3,000 kr. Förste amanuens: arfvode 2,100 kr. Andre amanuens: arfvode 1,800 kr. Till biträde

vid Nämndens ombudsmansexpedition: 1,500 kr. Till biträde för varning af bettlare: 800 kr. Två vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaradera å 100 kr. Till aflöning åt tillfälligt biträde hos Nämnden samt underlydande fattigvårdsstyrelser och inrättningar: 7,500 kr. Till ersättning åt biträden vid undersökning med anledning af ifrågasatta fattigunderstöd: 15,000 kr. (utgår till s. k. tillsyningsmän med 1,200 kr. årligen för hvar samt 60 kr. årligen för hvar till spärvagspanningar).

Dessutom åtnjuter en vaktmästare bostad och ved.

Fattigvårdsinspektör.

Lindblom, F. G. A., (riks. 40 20; allm. 79 02; mottagningstid: 12—2).

Fattigvårdsinspektörsassistent.

Nordfeldt, A. G., (allm. 195 31).

Sekreterare.

Thorell, O. R., (allm. 195 33).

Ombudsman.

von Schulzenheim, C. H. J., (riks. 66 61; allm. 195 34).

Ombudsmannens biträde.

Wallerstedt, P. G. E.

Registrator.

Moureau, N. C., (riks. 72 57; allm. 195 32; lämnar ur pensionsregistret bevis angående pensioner).

Redogörare.

Kellin, N. A., (riks. 71 58; expeditionstid: 9—10,30).

Förste amanuens.

Blomquist, K. A.

Andre amanuens.

Nilsson, A.

Biträde för varning af bettlare.

Beckman, C. L. H., kanslist vid polisen.

Vaktmästare.

Nyström, K. E.; **Holmström, C. H.**

Tillsyningsmän.

Ahlgren, R. L., e. o. tjänsteman hos Nämnden; **Bergendal, E. E. F. B.**; **Edmark, J. V.**, f. d. polisöfverkonstapel; **Biörkman, C. A.**, handlande; **Hagberg, C. E.**, redogörare; **Janson, J.**, f. d. polisöfverkonstapel; **Larsson, A.**, f. d. poliskonstapel; **Lindberg, K.**, f. d. poliskommisarie; **Olsson, B. F.**, e. o. tjänsteman hos Nämnden; **Peterson, G. F.**, redogörare; **Zilén, E. P.**, f. d. polisöfverkonstapel.

Fattigvårdsnämndens utackorderingsbyrå.

Fleminggatan 22; riks. 40 10; allm. 54 24; expeditionstid: 9—3.

Sedan år 1889 inom Fattigvårdsnämnden väckts förslag om vidtagande af bättre åtgärder för kontrollen å de utackorderades vård än de dittills anlitade och frågan härom hänskjutits till utredning af några af Nämndens ledamöter, inkommo dessa med ett omfattande förslag rörande organisationen af utackorderingsväsendet. I öfverensstämmelse med detta förslag inrättades år 1891 den nuvarande utackorderingsbyrån. Denna har till ändamål att i lämpliga fosterhem, företrädesvis i landsorten, bereda god vård och uppfostran åt minderåriga, som af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård till byrån remitteras. Fr o. m. år 1907 tar byrån äfven befattning med utackordering af äldre sinnesslöa och orkeslösa personer. Byrån skall äfven utföra tillsyn å de utackorderades vård. I förening med byrån finnes ett barnhem (Fleminggatan 22) för inbysande af barnen, tills plats hinner åt dem anskaffas. Byråns angelägenheter handhafvas af en styrelse af fem personer, årligen utsedda af Fattigvårdsnämnden. Af styrelsen tillsätts för utackorderingsbyrån en föreståndare (som tillika är protokollsörare och redogörare) samt två barnavårdsinspektörer, den ena för besök af fosterhem i landsorten och den andra för besök af dylika hem i Stockholm, samt för barnhemmet en föreståndarinna. Dessutom antages annan nödig personal, hvaribland för hvarje utackorderingsområde i landsorten lokalombud, som skola uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagandet af fosterbarn, biträda barnavårdsinspektören vid dennes inspektionsbesök samt i öfrigt handhafva tillsynen öfver barnen inom distriktet. Lokalombudens verksamhet äfvensom fosterhemmen inspekteras af barnavårdsinspektören.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion för styrelsen för Stockholms stads fattigvårdsnämnds utackorderingsbyrå och barnhem den 10 jan. 1902.

Stat år 1907. Utgifter: 219,700 kr.

Aflöningar m. m.

Vid utackorderingsbyrån:

Föreståndare: arfvode 3,000 kr. Biträde åt föreståndare: 1,200 kr. Barnavårdsinspektör i Stockholm: arfvode 1,000 kr. Barnavårdsinspektör i landsorten: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjipr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaradera å 400 kr. samt resekostnadsersättning.

Vid barnhemmet:

Föreståndarinna: lön 700 kr., bostad, ved, ljus, tvätt och kost, dessutom två ålderstillägg, hvaradera å 100 kr. Läkare: arfvode 500 kr. Maskinist-eldare: lön 1,000 kr. samt bostad, ved och ljus, dessutom ett ålderstillägg å

100 kr. Biträde vid porten: 200 kr. Kvinnliga biträden tillsammans 1,900 kr. samt naturaförmåner.

Styrelsens ledamöter.

Brundin, F. A., grosshandl., stadsfullm., kassavårdare; **Lagergren**, C. H., grosshandl., stadsfullm., vice ordf.; **Ramstedt**, R. V., grosshandl., stadsfullm., ordf.; **Rossander**, H. Vendela, änkefru, inspektor; **Wretman**, W., kapten.

Suppleanter.

Carlsson, Sture C., öfverläkare; **Månsson**, Gertrud, handelsidkerska.

Utackorderingsbyrån.

Föreståndare.

Beckman, C. L. H., tjänstledig; **Hård af Segerstad**, Helmi M., tf.

Biträde åt föreståndaren.

Hård af Segerstad, Helmi M., tjänstledig, tf. föreståndare; **Pehrsson**, Magnbild W. E., tf.

Barnavårdsinspektör i Stockholm.

Lindhagen, Anna J. J.

Barnavårdsinspektör i landsorten.

Kihlqvist, J. L.

Barnhemmet.

Föreståndarinna.

Bonnevier, Elin M.

Läkare.

Erdman, Th. L.

Maskinist, eldare och portvakt.

Nilsson, E. G.

Dessutom sex kvinnliga biträden.

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Inom hvar och en af hufvudstadens territorialförsamlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, bestående af församlingens kyrkoherde samt i regeln sex af Fattigvårdsnämndens årligen utsedda ledamöter. Fattigvårdsinspektören och vederbörande rotmäns äro berättigade att öfvervara styrelsens sammanträden och att delta i öfverläggningarna, men ej i beslut. För hvarje år väljer styrelse inom sig ordförande, verkställande direktör och kassavårdare, kunnande dock två af dessa befattningar hos samma person förenas. Styrelse tillkommer att utöfva den närmaste och omedelbara tillsynen öfver de fattiga inom församlingen samt, där sådant är för styrelsens medgifvet, själf vidtaga eller i annat fall hos Fattigvårdsnämndens delegerade för bevil-

jande af fattigvård föreslå de åtgärder, som af behovet påkallas.

De undersökningar, som erfordras för vinande af tillförlitlig upplysning rörande hjälpsökande, verkställas af vederbörande rotmän. Efter eget bepröfvande må styrelsen meddela hjälpbehöfvande nödtorftigt understöd i mat och ved, så ock åt barn inom skolåldern, som i anseende till brist på kläder eller skodon förhindras att bevista folkskola, låta anskaffa oundgängligen nödvig beklädnad. Kan nöden ej på nu angifna sätt afhjälpas eller pröfvas den behöfvande lämpligare böra på annat sätt understöddas, skall styrelsen hos Fattigvårdsnämndens delegerade göra hemställan om den åtgärd, som styrelsen kan finna ändamålsenligast. Är nöden trängande må styrelse lämna tillfälligt understöd i penningar eller vidtaga annan åtgärd för tiden, intill dess delegerade hunnit i ärendet besluta. Hyreshjälpen eller annat penningunderstöd, som Fattigvårdsnämndens delegerade beviljat, utdelas i närvaro af minst en bland styrelsens ledamöter samt styrelsens redogörare. Styrelsen har ordinarie sammankomst en gång i hvarje månad och sammanträder dessutom så ofta omständigheterna därtill föranleda. Verkställande direktören åligger att tillse och vaka öfver verkställigheten af styrelsens beslut samt att vidtaga för fattigvårdens handhavande nödiga åtgärder, som ej tåla uppskof.

Med Fattigvårdsnämndens tillstånd äger fattigvårdsstyrelse att med diakonissanstalten i Stockholm träffa aftal om anställande af diakonissa till biträde. Diakonissan har till hufvudsaklig verksamhet att öfvervaka, att tilldeladt understöd behörigen användes, samt i sådant syfte vara verkställande direktören behjälplig.

Instruktion. Instruktion för församlingarnas fattigvårdsstyrelser den 30 jan. 1899.

Stat år 1907. Utgifter: 527,300 kr.; inkomster: 60,141: 25 kr.

Aflöningar m. m. Verkst. direktör: till skrifbiträde 250—1,000 kr. Redogörare och protokollsförare: 800—1,400 kr. Vaktmästare: 200—550 kr. De högsta angifna beloppen återfinnas i en enda församling, Katarina.

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Skomakaregatan 30; riks. 70 71; Stork. 3 81; expeditionstid: tisdagar och fredagar 8,30—9,30.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Håhl**, J. F., pastor primarius, ordf.; **Bergström**, J. A. T., körsnär, verkst. dir.; **Bernström**, C. A. F., boktryckare; **Ohlsson**, J. E., handlande, stadsfullm.; **Schalin**, C. A., grosshandlare, kassavårdare; **Schlander**, C. T., distriktsläkare; **Westerlund**, E. O., kassör.

*Redogörare, protokollsförare och
skrifbiträde.*

Nordfeldt, A. G., fattigvårdsinspektörsassistent.

Vaktmästare.

Svanborg, Rosalie Charlotta.

Diakonissa.

Hultman, Hilma Carolina, f. Hedin.

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

Klara Östrå Kyrkogata 3; Brunkeb. 18 90; expeditionstid: onsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Strandell, K. E. A.**; **Berg, B. A.**, handlande, verkst. dir.; **Boije, C. O.**, handlande, kassavårdare; **Lindmansson, J. A. W.**, bokbindare; **Troilius, C. R. J. W.**, v. häradshöfding, ordf.; **Ulrich, Sigrid, fröken**; **Westerdahl, A. R.**, direktör.

Redogörare och protokollsförare.

Nyberg, F. W. W., revisor.

Vaktmästare.

Karlson, J. V.

Diakonissa.

(gemensam med Storkyrkoförsamlingen.)

Hultman, Hilma Carolina, f. Hedin.

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Garfvaregatan 2; Kungsh. 41; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Larsson, C. W.**; **Bennet, C. A. H.**, ingenjör; **Graham, P. S.**, ingenjör; **Geijer, B. O.**, grosshandlare; **Göransson, A. R. W.**, sekreterare; **Lindqvist, G. W.**, disponent, ordf. och kassavårdare; **Pfeiff, A. W.**, f. d. godsägare, verkst. dir.

Redogörare och protokollsförare.

Lindeberg, C. A., registrator.

Vaktmästare.

Spångberg, O. C.

Diakonissa.

Hasselberg, Maria Mathilda.

**Jakobs och Johannes församlingars
fattigvårdsstyrelse.**

(Ett fattigvårdsdistrikt till 1907 års slut.)

Regeringsgatan 74 B 1 tr. ö. g.; riks. 27 29; allm. 159 44; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherdarna i förs. (själfskr.) **Löfgren, A.**, v. pastor (Jakob); **Öhman, K.**, v. pastor (Johannes); **Alexanderson, C. A.**, bruksägare, stadsfullm.; **Buhre, K. B.**, läkare, stadsfullm.; **Nilson, N.**, byggmästare; **Pettersson, C. A. Hj.**, handlande, ordf. och verkst. dir.; **Rundqvist, A. W.**, fabriksidkare; **Sivert, A. W.**, järnkramhandlare, kassavårdare.

Redogörare och protokollsförare.

Sundén-Cullberg, A. A.

Skrifbiträde.

Pettersson, Alma Berta Maria.

Vaktmästare.

Ehnqvist, A. F.

Diakonissa.

Andersson, Carolina.

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ragvaldsgatan 10; riks. 55 83; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Eklund, K. A.**, ordf.; **Carlsson, J. A. K.**, grosshandlare, stadsfullm.; **Nilsson, C. F.**, f. d. bagare, verkst. dir.; **Pauli, O. E.**, kansliråd; **Redtz, J. M.**, direktör; **Rossander, E. E. J.**, sotaremästare; **Simonsson, O. F.**, disponent, kassavårdare.

*Redogörare, protokollsförare och
skrifbiträde.*

Abrahamson, K. O. A.

Vaktmästare.

Jansson, Johanna Maria.

Diakonissa.

Magnusson, Selma Hildegard.

Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Götgatan 38; Maria 5; expeditionstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 8,30—9,30; 15 maj—15 sept. endast tisdagar och lördagar.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) **Landquist, C. A. E.**; **Ahlberg, J. P.**, fabrikör; **Björkvall, C. G.**, fabrikör; **Gustafsson, G. Th.**, handlande; **Lundahl, Fr.**, apotekare, ordf. och verkst. dir.; **Söderström, A. F.**, direktör, kassavårdare; **Wahlström, Clara E.**, fröken.

Redogörare och protokollsförare.

Tollsten, Th. B. V., fältintendent, major.

Skrifbiträde.

Moëll, J. O. H. N.

Vaktmästare.

Wessberg, F. F.

Diakonissa.

Andersson, Anna Lisa.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.

Östermalmsgatan 28; Östern. 2 91; expeditionstid: onsdagar och lördagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Lagerström, G. O.; Bergendahl, A., kontorschef; Gumælius, Sofia L., fröken; Hernmarck, C. G., kammarrättsråd, ordf.; Holtermann, O. C. F., kabinetskammarherre; Huld, Ellen C., fröken; Johanson, E., grosshandlare, kassavårdare; von Koch, G. H., redaktör, stadsfullm., verkst. dir.; En vakant.

Redogörare och protokollsförare.

Tillberg, A. Hj., kamrerare.

Vaktmästare.

Pettersson, J.

Diakonissa.

Andersson, Sofia Mathilda.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Banérgatan 25 n. b. ö. g.; allm. 230 25; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Fries, S. A., stadsfullm.; Carlson, L. Fr., grosshandlare; Eklund, J. L., fabrikör, stadsfullm.; Lindström, P. E., byråchef, ordf.; Nordquist, E. A., handlande, kassavårdare; Wennerlöf, C. A. H., öfvermaskinist; Rosengren, Karolina M., folkskolelärarinna; Wedberg, Ebba Ch., fröken, verkst. dir.; Hoffsten, E. T., ingenjör.

Redogörare och protokollsförare.

Peterson, G. F.

Vaktmästare.

Erikson, M.

Diakonissa.

Mellin, Jetty H. E.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Valhallavägen 61; allm. 217 42; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.), tjf. Rehn, C. A., v. pastor; Almqvist, E. K., kanslisekreterare, kassavårdare; Cederblom, Gerda, fröken, amanuens vid Nordiska museet; Hirsch, A. M., fil. kand.; Johansson, N. J. A., byggmästare; Olander, G., handlande, verkst. dir.; Palmqvist, Helena, lärarinna; Wernstedt, C. L., registrator, ordf.; Johansson, Alex., förman.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Nilson, A., amanuens.

Vaktmästare.

Granfelt, A. M.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.

Vallingatan 18; allm. 44 12; expeditionstid: tisdagar och fredagar 8,30—9,30; från 1 sept måndagar och torsdagar 8,30—9,30.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Heüman, E. D.; Appelqvist, J. A., kamrerare, verkst. dir.; Johanson, L. P., byggmästare, kassavårdare; Lagergren, C. H., grosshandlare, stadsfullm., ordf.; Malmqvist, C. P., sadelmakare; Netzel, Laura, fröken; Pauli, Ebba H., fröken.

Redogörare och protokollsförare.

Ekman, A., revisor.

Skrifbiträde och diakonissa.

Schultz, Ebba.

Vaktmästare.

Strömberg, Alma Kristina Gustafva.

Gustaf Wasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Norr tullsgatan 37; riks och allm. 53 92; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.), Hallberg, H. E.; Carlsson, J. P., direktör; Fegth, J. P., bruksägare, kassavårdare; von Friesen, F. H., jur. kand.; Lindholm, J. M., fabrikör, ordf.; Nilsson, J. A. T., direktör, verkst. dir.; Sjögren, P., fabrikör; Månsson, Gertrud K., handelsidkerska.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Hagberg, C. E., f. d. kamrerare.

Vaktmästare.

Mejer, Anna Kristina.

Diakonissa.

Ringberg, Signe Maria Vilhelmina.

Mattei församlings fattigvårdsstyrelse.*Karlbergsvägen 47; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.**Ledamöter.*

Kyrkoherden i förs. (själlsfr.) **Berglund, A. A. T.**, v. pastor; **Almström, K. W.**, civilingenjör, kassavårdare; **Anderberg, Pamela Vilhelmina**, fröken; **Carlsson, H. J.**, föreståndare för Stadsmissionens barnhem; **Marcus, J. A. A.**, intendent, stadsfullm., ordf.; **Sandberg, H. T.**, kommissarie, verkst. dir.; **Themptander, Tekla U.**, fröken; **Westman, K. A.**, kontorschef; **Årfelt, L. E.**, mariningenjör.

Redogörare och protokollsförare.

Jacobson, T. A.

Skrifbiträde.

Marcus, J. G. A.

Vaktmästare.

Gunnarsson, C. E.

Diakonissa.

Nyström, Anna Elisabet.

Stockholms stads ålderdomshem.

Ursprungligen hade hvarje församling sitt fattighus. Sedan centralisation införts i fattigvårdsförvaltningen började man inse fördelen af att de inom olika församlingar spridda fattighusen sammanslogos. Detta är nu genomfördt. Sedan 1872 finnes vid Sabbatsberg å den förut af Storkyrkoförsamlingen för ändamålet disponerade tomten ett fattighus — numera kalladt *Sabbatsbergs ålderdomshem* — och sedan år 1886 ett dylikt i sydvästra delen af Maria församling, kalladt *Rosenlunds ålderdomshem* (f. d. Södermalms fattighus).

Dessa båda ålderdomshem ha till ändamål att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande fattiga, som i följd af hög ålder, bräcklighet eller annan anledning äro i behof af ständigt hjälp och genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att intagas å sådant hem. Ålderdomshemmets styrelse består af åtta

ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden årligen utses. För hvarje år väljer styrelsen inom sig ordförande, vice ordförande och kassavårdare. Styrelsen har till sitt biträde såsom hemmets föreståndare en syssloman, hvilken tillika är dess redogörare och räkenskapsförare. Styrelsen antagar dessutom andra erfordrerliga biträden.

Intagning å hemmet sker till följd af remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård.

Sabbatsbergs ålderdomshem.*Torsgatan; riks 86 06; allm. 71 40; expeditionstid: 9—2.*

Sabbatsbergs ålderdomshem, som i sitt nuvarande skick daterar sig från 1872, har plats för 878 personer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Sabbatsbergs ålderdomshem den 11 jan. 1904.

Stat år 1907. Utgifter: 162,150 kr.; inkomster: 3,000 kr.

Aflönningar m. m. Syssloman: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. (predikant tillika vid Sabbatsbergs sjukhus, hvarifrån halva lönen utgår). Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Läkare: arfvode 1,500 kr. Två sjukvårdsförestånderskor: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skrifbiträde: 500 kr. Maskinist: lön 1,000 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg å 100 kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Dräng: 700 kr. Kvinnliga biträden tillsammans: 5,720 kr. Dessutom till Styrelsens disposition att användas till åtskilligt biträde högst 1,600 kr.; häraf lönas en portvakt med 1,000 kr. och en eldare med 600 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman, de två sjukvårdsförestånderskorna, maskinist, vaktmästare och dräng, portvakt och eldare bostad och ved; köksförestånderska bostad, ved och kost; de kvinnliga biträdena bostad, ved och ersättning för ljus. Om bostad och ved lämnas predikanten, minskas lönen med 1,000 kr.

Styrelsens ledamöter.

Johanson, L. P., byggmästare; **Lagergren, C. H.**, grosshandlare, stadsfullm., ordf.; **Lindencrona, H. A. H.**, major, vice ordf.; **Lindqvist, G. V.**, disponent; **Netzel, Sigrid H.**, fröken; **Ohlsson, J. E.**, handlande, stadsfullm., kassavårdare; **Rossander, H. Wendela**, professorska; **Rystedt, C. G.**, civilingenjör, stadsfullm.

Syssloman och föreståndare.

Weidenhielm, C. A.

Predikant.

Lundström, E. Hj. J.

Organist och försångare.

Eklund, Regina Lovisa.

Protokollsförare.

Ekman, A.

Läkare.

Cassén, A. W.

Sjukvårdsförestånderskor.

Eriksson, E. M.; Othberg, E. E.

Skrifbiträde.

Ericsson, E. B.

Köksförestånderska.

Lundstedt, E. D.

Maskinist.

Ekholm, K. Hj.

Vaktmästare.

Olsson, K. J.

Portvakt.

Eriksson, A. P.

Dessutom en *eldare* och en *dräng* samt 15 *kvinnliga biträden* (sköterskor).

Rosenlunds ålderdomshem.

Skånegatan 1; riks 12 09; Maria 15 04; expeditionstid: 10—3.

Rosenlunds ålderdomshem, som daterar sig från 1887, har efter nyligen skedd utvidgning platser för omkring 1,200 personer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Rosenlunds ålderdomshem den 11 jan. 1904.

Stat år 1907. Utgifter: 207,200 kr.; inkomster: 1,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: arfvode 1,400 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Läkare: arfvode 1,500 kr. Tresjukvårdsförestånderskor: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skrifbiträde: 500 kr. Maskinist: 1,600 kr., däraf lön 1,120 kr., tjpgr 480 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Maskinistbiträde: 1,200 kr. Eldare: 1,200 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Portvakt och dräng: 1,000

kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Kvinnliga biträden tillsammans: 4,000 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman, sjukvårdsförestånderskor, maskinist, maskinistbiträde, vaktmästare och portvakt bostad och ved, köksförestånderska bostad, ved och kost, de kvinnliga biträdena bostad, sköterskorna delvis kost.

Styrelsens ledamöter.

Andersson, A. N., byggmästare, stadsfullm., vice ordf.; Berg, Helen E., änkefru; Borglund, J. J. W., fabriksidkare, kassavårdare; Gustafsson, G. Th., handlande; Lundahl, Fr., apotekare; Lundgren, P. H., fabrikör; Magnusson, G. G., journalist; Östberg, J., kammarrättsråd, stadsfullm., ordf.

Syssloman.

Broman, H. W. Träffas säkrast 1—3.

Predikant.

Svanberg, A. E.

Organist.

Runö, J. O.

Protokollsförare.

Bowallius, R. M.

Läkare.

Nylin, E. W. A.

Sjukvårdsförestånderskor.

Frykholm, E.; Boman, S. M.; Sättergren, E. C.

Köksförestånderska.

Jansson, E. Ch.

Maskinist.

Hjertqvist, A. Nilsson.

Vaktmästare och skrifbiträde.

Löw, B. J.

Portvakt och dräng.

Johansson, T. V.

Dessutom ett *maskinistbiträde*, en *eldare*, fem *köksbiträden* samt nio *kvinnliga biträden* (sköterskor).

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning.

Flemingsgatan 22; riks. 56 67; allm. 69 79; expeditionstid 8—5; ang. särskilda afdelningar och filialer se nedan.

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning daterar sin uppkomst från tiden närmast efter den nya kommunalordningens införande. Vid denna tid hade hufvudstaden två s. k. arbets- och försörjningsinrättningar, den ena å

Norr (>Grubbens gärde», Kungsholmen), den andra å Söder (den s. k. Dillströmska inrättningen). Redan år 1864 ombildades dessa, den förra till försörjningsinrättning, den senare till arbetsinrättning. Försörjningsinrättningens nuvarande reglemente är af den 16 september 1878.

Denna inrättning har till ändamål att emottaga och vårda fattiga, som i följd af särskilda olycksfall, anhörigas frånfall eller andra dylika omständigheter äro i behof af hjälp och icke böra å fattighus (ålderdomshem) intagas. Å anstalten tillredas dessutom de matportioner, som af kommunen genom fattigvårdsstyrelserna utdelas till behöfvande å Kungsholmen, Norr- och Östermalm. Inrättningens värd är anförtrord af en styrelse bestående af sju ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden årligen utses. Styrelsen väljer inom sig för hvarje år en ordförande och en vice ordförande samt antager syssloman och öfrig nödig personal. Sysslomannen är inrättningens föreståndare samt äger att utöfva den styrelsen tillkommande husbonderätten öfver hjonen. Intagning af hjon sker efter remiss af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård; dessutom äger Öfverståthållareämbetet för polisärenden rätt att direkt till inrättningen remittera kvinnor, som böra intagas å den där befintliga arbetsafdelningen för kvinnor (särskild arbetsinrättning för sådana saknas).

Försörjningsinrättningens *hufvudafdelning* är belägen å Kungsholmen, Flemingsgatan 22, och upptager med tillhörande gårdar och planteringar hela kvarteret Tegelslagaren mellan nämnda gata och Klaraviken. Afdelningen är delvis under ombyggnad, hvadan antalet platser endast ungefärligen kan angifvas. Det uppgår till något öfver 1,600. Hufvudafdelningen är fördelad i tvenne underafdelningar, vanligen benämnda *försörjningsafdelningen* och *sjukafdelningen*. Inom den förra fördela sig hjonen på ålderdomsafdelningen (icke arbetsföra hjon), och arbetsafdelningen (mera arbetsföra hjon). Sjukafdelningen har återigen tvenne underafdelningar, nämligen afdelningen för kroppssjuka och afdelningen för sinnessjuka. De ordinarie sängplatserna å dessa sjukafdelningar uppgå till 550, resp. 315; dessutom tagas i regel i anspråk ett betydande antal extra sängplatser, i början af år 1907 omkring 300 å den förra afdelningen och 100 å den senare. Försörjningsinrättningens sjukafdelning är hufvudstadens största sjukvårdsinrättning.

Utom hufvudafdelningen har försörjningsinrättningen åtskilliga *filialer*, nämligen filialen vid Arbetsinrättningen (200 platser), filialen vid Kungsholmsgatan 39 (140 platser för kvinnor), filialen vid Tjärhofsgatan 12 (120 platser för män) samt filialen vid Bondegatan 23 (165 platser). Hvad filialen vid Arbetsinrättningen beträffar besörjes dess förvaltning på försörjningsinrättningens bekostnad af Arbetsinrättningen. Filialen vid

Tjärhofsgatan, som förut var nattasyl för hushvillan, och filialen vid Bondegatan äro nya, daterade sig från åren 1906 och 1907.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning den 16 sept. 1878.

Stat år 1907. Utgifter 628,200 kr.; inkomster 89,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 4,000 kr., däraf lön 2,800 kr., tjjgr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant; 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjjgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 400 kr. Tre bokhållare: 2,000 kr., däraf lön 1,400 kr., tjjgr 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Arbetsförestånderska: lön 1,000 kr. Biträden åt arbetsförestånderska: 600 kr. Maskinist: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjjgr 540 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Tre maskinistbiträden: 1,400 kr. Eldarebiträden tillsammans: 980 kr. Åtta vaktmästare: lön 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Två köksförestånderskor: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Köksbiträden tillsammans: 3,120 kr. Dräng: 400 kr. Tillsyn i porten: 250 kr.

Dessutom åtnjuta sysslomannen, bokhållarna, arbetsförestånderskan, maskinisten, maskinistbiträdena och vaktmästarna bostad och ved, köksförestånderskorna och drängen bostad, ved, lyse och kost.

Om bostad och ved lämnas predikanten, minskas lönen med 1,000 kr.; om kost lämnas ogifta vaktmästarna och maskinistbiträdena, minskas lönen med 200 kr.

Åt arbetsförestånderske-, eldare- och köksbiträdena äger styrelsen rätt att bevilja bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Carlsson, Sture C., öfverläkare; Lagergren, C. H., grosshandlare, stadsfullm., v. ordf.; Marcus, J. A. A., intendent, stadsfullm.; Nilsson, N., byggmästare; Piehl, C. G., bryggare, stadsfullm., ordf.; Sundström, P. A., grosshandlare; Yngström, P., jur. kand.

Syssloman och föreståndare.

Zetterlund, A. V.

Predikant.

Johnson, C. L.

Organist och försångare.

Blom, O. L.

Protokollsförare.

Lybeck, J. A.

Bokhållare.

Janson, C. J. R.; Rydberg, O. J.; Malmström, A.

Skrifbiträden.

Wallöf, H. Charlotta A.; Löfroth, Edit C. L.

Förestånderskor.

Svanström, V. M. (arbetsf.); Anderson, E. A. (köksf.); Larson, K. A. (köksf.)

Maskinist.

Larson, V.

Vaktmästare.

Veber, P. O.; Olsson, E.; Janson, J. V.; Engström, G. H.; Johanson, L. E.; Nordin, F. A.; Lindhe, C. J.; Falk, A. L.

Biträde för tillsyn i porten.

Olson, Anna Hilma Charlotta.

Dessutom två *arbetsförestånderskebiträden*, tre *maskinistbiträden*, tre *eldarebiträden*, elfva *köksbiträden* och en *dräng*.

Allmänna försörjningsinrättningens afdelning för kroppssjuka.

Fleminggatan 22; riks. 25 75; allm. 123 80.

Afdelningen rymmer 550 ordinarie platser. Extra platser anlitas i stor utsträckning.

Aftöningar m. m. Öfverläkaren: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjygr 1,350 kr. Tre underläkare: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr. Öfversköterska: 800 kr., däraf lön 560 kr., tjygr 240 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Tjuguåtta sjuksköterskor: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Fyrtiosju sjuksköterskebiträden: 250 kr. Baderska: lön 240 kr., dessutom ett ålderstillägg å 60 kr.

Dessutom åtnjuta underläkare bostad med möbler, eldning, städning och lyse, öfversköterska, sjuksköterskor, sjuksköterskebiträden och baderska bostad, ved, lyse och kost.

Öfverläkare.

Wilkens, G. D.

Underläkare.

Nicklasson, G. V.; Schildt, E. V.; Bjerner, B. E.

Öfversköterska.

Lagerman, A. K. S.

Sjuksköterskor.

Erikson, E. L.; Nyberg, A. V.; Person, E.; Björk, B.; Stark, A. M.; Vesterlund, H. M. S.; Möllerström, S. M. I.; Anderson, A. C.; Johanson, M. E.; Ahlberg, A. J. W.; Petterson, G. N.; Grey, A. C. S.; Vinqvist, A. M.; Hamberg, G. E. G.; Tirén, K. E.; Gustafson, M.; Widforss, K.; Håkanson, H. P.; Thurfjell, A.; Relander, A. A.; Olson, E. J.; Anderson, M.; Karlson, A.; Viklund, M.; Anderson, K.; Anderson, E. V.; Hillborg, V. K.; Jennische, Svea M.

Dessutom fyrtiosju *sjuksköterskebiträden* och en *baderska*.

Allmänna försörjningsinrättningens afdelning för sinnessjuka.

Fleminggatan 22; riks. 96 91; allm. 96 91.

Afdelningen rymmer 315 ordinarie platser. Extra platser anlitas i stor utsträckning.

Aftöningar m. m. Öfverläkare: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjygr 1,350 kr. Biträdande läkare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr. Två förestånderskor: 800 kr., däraf lön 560 kr., tjygr 240 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Tre öfversköterskor: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Åtta skötare: lön 480 kr. Fyrtiosju sköterskor: lön 276 kr.

Dessutom åtnjuta biträdande läkare bostad med möbler, eldning och städning, förestånderskor, öfversköterskor, skötare och sköterskor bostad, ved, lyse och kost.

Öfverläkare.

Bystedt, I.

Biträdande läkare.

Olander, K. O. N.

Förestånderskor.

Björklingson, N. K. W.; Person, B. K.

Öfversköterskor.

Tornblad, V. Ch.; Ljungcrantz, M. J.; Wessblad, M. E. E.

Dessutom åtta *skötare* och fyrtiosju *sköterskor*.

Allmänna försörjningsinrättningens filial vid Arbetsinrättningen.

Se Arbetsinrättningen.

Försörjningsinrättningen disponerar enligt uppgörelse 200 platser i Arbetsinrättningens nyuppförda byggnad. Förvaltningen besörjes af Arbetsinrättningen på försörjningsinrättningens bekostnad.

**Allmänna försörjningsinrättningens
filial vid Kungsholmsgatan 39.**

Tel. Kungsh. 21.

Filialen rymmer 140 platser för kvinnor.

Aflöningar m. m. Två vaktmästare: 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr.

Vaktmästare.

Anderson, G. A.; Lindkvist, Kristina Dorotea.

**Allmänna försörjningsinrättningens
filial vid Bondegatan 23.**

Tel. riks. 113 30.

Filialen rymmer 165 platser.

Aflöningar m. m. Arbetsförestånderska: arfvode 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Sjuksköterska: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Arbetsförestånderskans biträde: arfvode 300 kr. Sjuksköterskebiträde: lön 250 kr.

Dessutom åtnjuta samtliga bostad med möbler, lyse och kost.

Arbetsförestånderska.

Vidmark, E.

Sjuksköterska.

Hamilton, E. M. A. B.

Dessutom ett arbetsförestånderskebiträde och ett sjuksköterskebiträde.

**Allmänna försörjningsinrättningens
filial Tjärhofsgatan 12.**

Riks. 55 92; Maria 28 26.

Filialen rymmer 120 platser för män.

Aflöningar m. m. Läkare: arfvode 1,200 kr. Två sjuksköterskor: 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Fyra sjuksköterskebiträden: 250 kr. Tillsyningsman: 1,400 kr. Vaktmästare: 1,200 kr. Köksförestånderska: 600 kr. Dräng: 400 kr. Två köksbiträden: 216 kr.

Dessutom åtnjuta sjuksköterskor, sjuksköterskebiträden, köksförestånderska, dräng och köksbiträden bostad, ved, kost och lyse, tillsyningsman bostad, ved och lyse.

Läkare.

Klingberg, A. F.

Sjuksköterskor.

Sventzer, M. H. C.; Erikson, S. M.

Tillsyningsman.

von Sydow, F.

Köksförestånderska.

Westerdahl, J. L.

Vaktmästare.

Sundström, G. A.

Dessutom fyra sjuksköterskebiträden, en dräng och två köksbiträden.

Stockholms stads arbetsinrättning.

Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna; riks. 37 30; alm. 32 57 och 137 25; expeditionstid: 8—5.

Stockholms stads arbetsinrättning daterar sig från tiden närmast efter den nya kommunalordningens införande. Vid denna tid hade hufvudstaden två s. k. arbets- och försörjningsinrättningar, den ena å Norr (»Grubbens gårde» å Kungsholmen) den andra å Söder (den s. k. Dillströmska inrättningen). Redan år 1864 ombildades dessa, den förra till försörjningsinrättning, den senare till arbetsinrättning. Det nuvarande reglementet är af Fattigvårdsnämnden fastställt den 15 februari 1886. Sedan 1 aug. 1905 disponerar Arbetsinrättningen nya ändamålsenliga lokaler vid Maria Ban- och Wollmar-Yxkullsgatorna å Söder, rymmande 1,432 personer.

Å Arbetsinrättningen må intagas dels personer, som stå under fattigvårdsstyrelsens i Stockholm husbondevælde, och hvilkas arbetskraft styrelsen vill å inrättningen använda (för aftjänande af skuld till fattigvården) dels nödställda, Stockholms fattigvårdssamhälle tillhörande, personer, som sakna stadig hemvist och åstunda att intagas å inrättningen eller hvilka, efter det de blifvit å försörjningsinrättningen intagna, af denna inrättnings styrelse prövas böra till arbetsinrättningen överflyttas. Efter inrättningens förflyttning till de nya lokalerna intogos också mindre arbetsföra fattiga. De förstnämnda intagas genom Fattigvårdsnämndens ombudsmans försorg efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade, och äger ombudsmannen härför anlita polishandräckning. Hjonet får ej kvarhållas längre än till dess skuld till fattigvården blifvit godtgjord. Med ofriga hjon åter skola skriftliga aftal upprättas.

En annan sida af Arbetsinrättningens verksamhet är den, att fattiga, som hafva bostad men ej kunna där förrätta arbete, å söcken dagar mot tillgodonjutande af skälig betalning verkställa arbete å inrättningen. Slutligen tillhandahåller Arbetsinrättningen fattiga, som vilja förrätta arbete i sina hem, där så ske kan, tjänliga råännen, dock endast i mindre partier, ävensom erforderliga verktyg. Betalning lämnas enligt taxa.

Det vid inrättningen utförda arbetet är af mångahanda slag, förnämligast vedsågning, utearbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skradderi, snickeri m. m. Afven tillredes mat

för de af allmänna fattigvården bespisade inom Storkyrko-, Maria och Katarina församlingar samt bröd för samtliga församlingars fattiga.

Endast män mottagas å inrättningen.

Inrättningens vård är anförtrord åt en styrelse med 7 ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden årligen utses. Styrelsen väljer inom sig hvarje år en ordförande och en vice ordförande samt antager syssloman samt öfrig nödig personal. Sysslomannen är inrättningens föreståndare samt utöfvar den styrelsen tillkommande husbonderätten öfver hjonon, hvilka icke få aflägsna sig utan hans tillstånd.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads arbetsinrättning den 15 febr. 1886.

Stat år 1907. Utgifter: 346,400 kr.; inkomster: 219,500 kr.

Aftöningar m. m. Syssloman: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjogr 1,350 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Biträdande syssloman: 2,600 kr., däraf lön 1,820 kr., tjogr 780 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 400 kr. Predikant: arfvode 1,200 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 400 kr. Fyra bokhållare: 2,000 kr., däraf lön 1,400 kr., tjogr 600 kr., dessutom två ålders-tillägg, hvardera å 300 kr. Läkare: arfvode 2,000 kr. Sjukvårdsförestånderska: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Tre arbetsföreståndare: 1,500 kr., däraf lön 1,050 kr., tjogr 450 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Maskinist: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjogr 540 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Två maskinistbiträden: 1,400 kr. Sexton vaktmästare: lön 1,100 kr., dessutom två ålders-tillägg, hvardera å 100 kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Tvättförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Två drängar: 400 kr. Förestånderskornas biträden: 2,440 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman, biträdande syssloman, bokhållare, arbetsföreståndare, maskinist, maskinistbiträden och vaktmästare bostad och ved; sjukvårdsförestånderska, köksförestånderska, tvättförestånderska och drängar bostad, ved, lyse och kost. Om kost lämnas åt maskinistbiträden och vaktmästare minskas lönen med 200 kr. Åt förestånderskebiträden äger styrelsen rätt att bevilja bostad, ved, lyse och kost.

Styrelsens ledamöter.

Gustafsson, G. Th., f. d. handlande; **Lundahl**, F., apotekare; **Nilsson**, A. G., direktör, stadsfullm.; **Nilsson**, N., byggmästare; **Nylin**, E. W. A., läkare; **Piehl**, C. G., bryggare, stadsfullm., ordf.; **Sundström**, P. A., grosshandlare, v. ordf.

Syssloman och föreståndare.

Petri, Hj. M.

Biträdande syssloman.

Brusén, N. G.

Predikant.

Welinder, N. J.

Organist och försångare.

Eklblom, H. M.

Protokollsförare.

Lybeck, J.

Bokhållare.

Bonté, F. L.; **Kullberg**, O.; **Alvén**, E. G. R.; **Lindblom**, K. A.

Läkare.

Lundin, V. A.

Sjukvårdsförestånderska.

Olson, M., diakonissa.

Arbetsföreståndare.

Björkgren, G. E.; **Bergh**, E. A.; **Pettersson**, A.

Köksförestånderska.

Lundahl, R. M. L.

Tvättförestånderska.

Wallin, A. K.

Maskinist.

Melander, S. F.

Vaktmästare.

Eriksson, L. P.; **Edholm**, P. E.; **Ekenberg**, I. Eson; **Berggren**, K. T.; **Johansson**, V. E.; **Stark**, J. A.; **Malm**, J. A. F.; **Ekström**, J. O.; **Lilja**, L. A. J:son; **Wigstrand**, J. R. L.; **Lindell**, K. A.; **Uddén**, A. E.; fyra vakanta.

Dessutom två kvinnliga biträden för sjukvården, två maskinistbiträden, fyra extra vaktmästare, två drängar, fyra köksbiträden och tre tvättbiträden.

Stockholms stads uppfostringsanstalt vid Skrubba.

Tel.: allm. Skarpnäck 3.

Denna daterar sig i sitt nuvarande skick från år 1896, då den förut befintliga uppfostringsanstalten för gossar genomgick en fullständig omorganisation, i det att, sedan alla icke vartartiga blifvit utackorderade eller återlämnade till sina föräldrar, de återstående blefvo flyttade till den för detta ändamål för ett pris af 55,000 kronor inköpta egendomen Skrubba i Brännkyrka socken.

Denna anstalts ändamål är att uppfostra i mindre grad vanartade gossar i åldern 9—18 år, som det åligger Stockholms kommun att taga vård om. Anstaltens styrelse utgöres af ordförande och två andra ledamöter med tre suppleanter. De utses årligen af Fattigvårdsnämnden. Anstalten förestås af en utaf anstaltens styrelse antagen föreståndare, som har ledningen så väl af gårdens och anstaltens förvaltning som af gossarnas undervisning och uppfostran och bör för detta ändamål dels själf kunna undervisa i något ämne, dels besitta sådan praktisk erfarenhet i landtmannagöromål, att han kan förestå egendomens jordbruk. Undervisningen i öfrigt, densamma som meddelas i folkskolan, besörjes af examinerade folkskolelärare jämte yrkeslärare. Intagning sker endast efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Anstalten rymmer för närvarande 60 gossar.

Instruktion. Reglemente för uppfostringsanstalten vid Skrubba den 13 juli 1896.

Stat år 1907. Utgifter: 30,300 kr.; inkomster: 1,000 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare, tillika räkenskapsförare, redogörare och förvaltare af jordegendomen: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjgr 1,050 kr., dessutom två ålders-tillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 300 kr. Läkare: 300 kr. Protokollsförare: arfvode 250 kr. Åmneslärare: lön 1,250 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvar och ett å 400 kr. Åmneslärarinna: lön 1,100 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvar och ett å 200 kr. (Förslag är väckt i Fattigvårdsnämnden om indragande af åmneslärarinnebefattningen från och med 1 juli 1907.) Sex yrkeslärare: lön 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Husmoder: 400 kr., dessutom två ålders-tillägg, hvardera å 50 kr. Tjänarinna: 240 kr. För vakthållning och extra tjänstgöring: 300 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare, åmneslärare, åmneslärarinna och yrkeslärare bostad, ved och planteringsland (om planteringsland icke be-gagnas, utgår såsom ersättning för denna förmån årligen 25 kr. eller 7,5 hl. potatis), husmoder och tjänarinna bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Neumüller, O. E., disponent; Petersson, E. R., fördelningsläkare, ordf.; Wrétman, W., kapten.

Suppleanter.

Eklund, K. A., kyrkoherde; Backman, C. A., disponent; Oldberg, G. A., kapten.

Föreståndare, räkenskapsförare och redogörare.

Boström, H. H. E.

Predikant.

Lönroth, C. U. L.

Läkare.

Sundell, C.

Protokollsförare.

Wallerstedt, P. G. E.

Åmneslärare.

Skoglund, O. F.

Åmneslärarinna.

Sandström, Klara Juliana. (Från och med 1 juli 1907 förflyttad som lärarinna till Katarina folkskola här i Staden.)

Yrkeslärare.

Axelsson, A. E.; Kumlin, J. G.; Sundell, J. A.; Glans, P. Jönsson; Jonsson, K. H.; Björkman, J. D.

Husmoder.

Ekelund, Stina.

Dessutom en tjänarinna samt ett extra bi-träde vid tvätt, bakning m. m.

Stockholms stads uppfostringsansalt för flickor.

Barnängstvärgatan 7; riks. 12 37.

Uppfostringsanstalten för flickor, som öppnades 1870 och ännu är kvar i sin gamla lokal på Barnängstvärgatan, har till ändamål att uppfostra (hufvudsakligen fattiga föräldralösa) flickor mellan sju och fjorton år, om hvilka det åligger Stockholms kommun att taga vård. Fattigvårdsnämnden utser årligen dess styrelse, som består af sju ledamöter. Dessa välja inom sig ordförande, vice ordförande, en kassaförvaltare och antaga äfven föreständerska. Intagning sker endast efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Flickorna erhålla inom anstalten fullständig undervisning i folkskolans ämnen. Anstalten hyser omkring 50 flickor.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads uppfostringsanstalter den 20 april 1874.

Stat år 1907. Utgifter: 23,250 kr.

Aflöningar m. m. Föreständerska: 700 kr., däraf lön 490 kr., tjgr 210 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skollärarinna: 1,700 kr., däraf lön 1,190 kr., tjgr 510 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvar och ett å 200 kr. Slöjdlärarinna: 500 kr. Skolkökslärarinna: 600 kr. Extra lärarinna: arfvode 400 kr. Redogörare och protokollsförare: arfvode 400 kr. Läkare: arfvode 150 kr. Vårdarinna: 250 kr. Portvakt och gårdskarl: 1,000 kr. Tjänarinna: 180 kr. Till styrelsens disposition: till aflöning åt en trädgårdsdräng 180 kr.

Dessutom åtnjuta förestånderska, slöjdlärarinna, extra lärarinna bostad, ved och kost, skolkökslärarinna, vårdarinna, tjänarinna bostad, ved, lyse och kost, portvakt bostad, ved och lyse.

Styrelsens ledamöter.

Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm., ordf.; **Brate**, E. lektor, vice ordf.; **Eklund**, K. A., kyrkoherde; **Forsner**, Emma Sophie, änkefru, kassavårdare; **Neumüller**, O. E., disponent; **Pauli**, Ebba H., fröken; **Schönthal**, A. R., ingenjör, stadsfullm., inspektor.

Förestånderska.

Petersson, A. M.

Skollärlarinna.

Åberg, O.

Slöjdlärlarinna.

Bergström, J. F.

Skolkökslärlarinna.

Bredberg, I. M.

Extra lärlarinna.

Nordberg, L. J.

Redogörare och protokollsförare.

Nordwall, B. I. S.

Läkare.

Lundin, V. A.

Vårdarinna.

Sandberg, G. A.

Portvakt, gårdskar och trädgårdsdräng.

Håkansson, C. J.

Dessutom en tjänarinna.

Stockholms stads barnhärberge.

Rådmansgatan 83; Vasa 1 58.

Barnhärberget, som daterar sig från 1902, har till ändamål att bereda tillfällig vård åt fattiga yngre barn, som af Fattigvårdsnämnden omhändertagas. Styrelsen, bestående af tre ledamöter och tre suppleanter, väljes årligen af Fattigvårdsnämnden. Härberget är afsedt för 30 barn.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads barnhärberge den 7 mars 1904.

Stat år 1907. Utgifter: 9,500 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndarinnna: 600 kr., däraf lön 420 kr., tjygr 180 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr.

Redogörare: arfvode 250 kr. Läkare: arfvode 400 kr. Sköterska: 300 kr. Två tjänarinnor: 240 kr. Till extra biträden: 170 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndarinnna, sköterskor och tjänarinna bostad, ved, lyse, tvätt och kost.

Styrelsens ledamöter.

Lindholm, M. J., fabriksidkare; **Oldberg**, G. A., kapten, ordf. och kassavårdare; **Ulrich**, Ellen E. F., fröken.

Suppleanter.

Fürstenberg, A., läkare; **Rossander**, Vendela, änkefru, professorska; **Appelqvist**, J. A., kamrerare.

Föreståndarinnna.

Andersson, S.

Redogörare.

Lindblom, F. G. A., fattigvårdsinspektör.

Läkare.

Svensson, F. L.

Sköterska.

Magnusson, F. E. M.

Dessutom två tjänarinnor.

Stockholms stads asyl för husvilla.

Fleminggatan 22; riks. 54 85; allm. 81 25; expeditionstid: 12—2.

En ny form för fattigvårdens utövande inträder från år 1899 med inrättandet af Asyl för husvilla. Dessa asyl hafva till ändamål att bereda tillfällig skydd åt medellösa eller mindre bemedlade familjefäder, kvinnor och barn, som (särskildt vid flyttningstider) äro i saknad af bostad, företrädesvis sådana, som tillhöra Stockholms kommun. Intagning sker efter remiss af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård eller å deras vägnar af fattigvårdsinspektören äfvensom i vissa fall efter remiss af polismyndighet (för persons vidare befordrande till Allmänna försörjningsnärättningen). För ett sedan november 1905 existerande natthärberge (se nedan) gälla särskilda bestämmelser. Tiden för husvill persons vistelse å asyl må i regel icke öfverstiga 2 veckor å nattasyl och 4 veckor å barnasyl. I allmänhet må ingen ånyo intagas, förän 3 månader förflutit, sedan den behöfvande från asylens utskriftits.

För asylerna utser Fattigvårdsnämnden årligen en styrelse, bestående af 5 ledamöter jämte 2 suppleanter. Styrelsen väljer inom sig ordförande, vice ordförande och kassavårdare samt antager till biträde vid vården af asylerna en redogörare, som tillika är protokollsförare (och inspektör); för hvarje asyl antages dessutom dels en föreståndare eller föreståndarinnna, dels ock i

öfrigt erforderligt antal manliga och kvinnliga biträden, hvilken personal bör, liksom föreståndare eller föreståndarinna, vara boende inom asylen.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads asyler för husvilla den 16 februari 1903.

Stat år 1907. Utgifter: 71,100 kr.

Aflöningar m. m. Redogörare och protokollsförare: arfvode 600 kr.; dessutom för inspektion 1,400 kr. Föreståndare: 1,400 kr. 3 föreståndarinnor vid barnasylerna 700 kr. 2 biträdande föreståndarinnor: 400 kr. 8 vaktare: 1,000 kr. (hvaraf endast 3 f. n. äro anställda, se nedan portvakter.) 2 eldare: 480 kr. 3 köksförestånderskor: 300 kr. 1 köksförestånderska: 240 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare och vaktare bostad, ved och lyse, föreståndarinnor, biträdande föreståndarinnor, eldare och köksförestånderskor bostad, ved, lyse, kost och tvätt.

Styrelsens ledamöter.

Hirsch, S. O., ingenjör, ordf.; af Klintberg, Gertrud, fröken; Lindholm, M. J., fabriksidkare, kassavårdare; Lindqvist, F. L., snickare, stadsfullm.; Lundahl, F., apotekare, v. ordf.

Suppleanter.

Pauli, Ebba H., fröken; Willers, E. W., notarie.

Redogörare, protokollsförare och inspektör.

Harling, I. T.

Nattasylen för män, Östgötagatan 49 & 51.

Riks. 54 08; Maria 15 41.

Asylen rymmer 32 personer.

Föreståndare.

Müller, L.

Köksförestånderska.

Stenberg, E.

Portvakt.

Mineur, C. O. B.

Natthärbärgets vid Östgötagatan 49 & 51.

Riks. 54 08; Maria 15 41.

Sedan styrelsen öfver Asylerna för husvilla från och med år 1905 indragit ett förut till Frälsningsarméns härbärgesverksamhet utgående anslag å 3,000 kr., gick styrelsen samma år i

författning om inrättande af ett härbärke i samband med dåvarande asylen vid Tjärhofsgatan, numera vid Östgötagatan. Inträde för natten vinnes utan särskild remiss och utan afgift af husvilla ogifta män, dock för en tid af högst 5 nätter i månaden. I ersättning för logi och frukost åligger det arbetsför logerare att i en med härbärgets förenad vedgård såga och hugga ett visst mått ved eller att inom härbärgets utföra annat motsvarande arbete.

Den nuvarande lokalen rymmer 80 personer.

Personal.

Densamma som för nattasylen vid Östgötagatan 49 & 51.

Nattasylen för kvinnor, Brännkyrkagatan 11.

Riks. 54 07; Maria 15 42.

Asylen rymmer 18 personer.

Föreståndarinna.

Smidt, O., diakonissa.

Köksförestånderska.

Wallin, C.

Barnasylen vid Sabbatsbergsvägen.

Riks. 57 02; Vasa 18 35.

Asylen rymmer 112 personer.

Föreståndarinna.

Broqvist, S. Ch., diakonissa.

Biträdande föreståndarinna.

Berling, S. diakonissa.

Köksförestånderska.

Johnson, S. O.

Portvakt.

Ferlin, J.

Dessutom en *eldare.*

Barnasylen vid Åsögatan.

Riks. 58 66; Maria 17 04.

Asylen rymmer 86 personer. (Se nedan »Landsasylen».)

Föreståndarinna.

Hanson, Ch., diakonissa.

Biträdande föreståndarinna.

Anderson, M.

Köksförtstånderska.

Runo, Amanda.

Portvakt.

Jonasson, G. A.

Dessutom en *eldare* samt *tjänarinnor.*

Asylen vid Åsögatan för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun. (Landsasylen.)

Riks. 58 66; Maria 17 04.

Asylen, som den 1 okt. 1906 flyttats till den under styrelsen för Stockholms stads asyl för husvilla lydande barnasylen vid Åsögatan (från Prästgårdsgatan) rymmer 13 mödrar med 13 barn.

Personal.

Densamma som för Barnasylen vid Åsögatan.

Arbetarebostadsfonden till minne af den 9 Februari 1853.

Denna fond, som bildades »med anledning af H. M. Konungens lyckliga återställande till hälsan i förening med den för nationen fröjdefulla tilldragelse af H. K. H. Arfprinsens födelse» i ändamål att uppföra byggnader med sunda och tjänliga arbetarebostäder, förvaltas på sätt här nedan bestämmes af en styrelse bestående af sex personer, hvilka utses af Stockholms stads fattigvårdsnämnd.

Dessa bostäder böra i allmänhet utgöras af ett rum och kök eller ett rum med spis och kakelugn jämte till hvarje bostad hörande särskild källare, vedbod, vindskontor och afträde.

Styrelsen åligger att till förverkligande af det med fondens bildande afsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och fram-

deles komma att till fonden inflyta, samt i sådant afseende vidtaga alla erforderliga åtgärder.

Styrelsen skall senast den 15 maj hvarje år till Fattigvårdsnämnden aflämnas redovisning för fondens förvaltning under det sist förflutna året.

Fondens värdehandlingar och medel skola öfverlämnas till samt förvaras hos och vårdas af Fattigvårdsnämnden med skyldighet för dess redogörare att senast den 15 april hvarje år till styrelsen lämna uppgift på de fonden tillhöriga, under Nämndens vård ställda värdehandlingar och medel samt å den behållna afkastningen däraf under sist förflutna året.

Styrelsen utser inom sig ordförande.

Fondens behållning utgjorde vid 1906 års slut 455,421 kr.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för styrelsen för arbetarebostadsfonden till minne af den 9 Februari 1853.

Styrelsen.

Ordförande.

Hammarberg, J. F., rådman.

Ledamöter.

Funch, H. Th., grossh.; **Backman, C. A.,** disponent, stadsfullm.; **Nilsson, C. F.,** dir.; **Andersson, A. N.,** byggmästare, stadsfullm.; **Lundbergh, G. H.,** grossh., stadsfullm.

Redogörare.

Kellin, N. A., redogörare hos Fattigvårdsn.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jänte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

Börshuset; riks. 56 38; expeditionstid: 12—1,30. Sessionstid ej bestämd.

Stadsfullmäktige beslöto den 1 augusti 1866 t. tillsätta en särskild nämnd med kännedom om handel och skeppsrederi samt med uppdrag att fullgöra de i Kungl. kommerskollegii kungörelse den 27 mars 1866 omförmälda Stadens handelsförening eller deras Fullmäktige förut tillhörande älliganden. Instruktion för Nämnden utkom den 24 sept. 1867; ny instruktion utfärdades den 8 febr. 1901.

Nämnden består af tolf ledamöter, som Stadsfullmäktige inom eller utom sig utse för två år i sänder. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd har att pröfva behof af och antaga mäklare, skeppsklarerare och notarii publici, anmäla vikarie för dem, återkalla mäklares och skeppsklarerares uppdrag samt uppgöra förslag å personer att verkställa besiktning enligt sjölagen, vid tillsättande af dispachör yttra sig om sökandes lämplighet, afgifva infordradt yttrande beträffande sökande till svenska konsulsbefattningar, afgifva yttrande, där sådant af K. M:t eller annan offentlig myndighet från Nämnden infordras, ej mindre i frågor angående handel och sjöfart än äfven i frågor angående handelsbruk, hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskottet samt Stadens vederbörande förvaltningsmyndigheter göra framställningar och till dem afgifva begärda yttranden i ärenden, som röra byggnader och öfriga anordningar i Stadens hamnar och dit förande segelleder samt afgifter å handeln och sjöfarten, yttra sig öfver sökande till hamnkaptensbefattningen, meddela de föreskrifter, som erfordras för ordnings upprätthållande inom Stockholms börs, bestämma tid, ställe och sätt för hållande af fondbörs och börsauktioner i Stockholm samt vaka öfver gällande författningars efterlefnad i afseende å mäklares, skeppsklarerares, notarii publici och dispachörs tjänsteutföring samt i öfrigt ägna sin uppmärksamhet åt frågor, som hafva sammanhang med Stadens handel och sjöfart, och göra de framställningar, som kunna däraf föränledas.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd den 8 febr. 1901.

Stat år 1907. Utgifter: 7,750 kr.

Aftöningar m. m. Sekreterare: arfvode 1,500 kr. Vaktmästare: arfvode 400 kr. Växelnoteringar å börsen: arfvode 100 kr. (tillfaller en vaktmästare).

Nämndens ledamöter.

Ordförande.

Höglund, O. M., fil. dr., grosshandlare, stadsfullm.

Vice ordförande.

Almgren, O. M., grosshandlare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Starck, A., generalkonsul.

Setterwall, J. G., grosshandlare.

Elliot, M., grosshandlare.

Hammarberg, J. F., rådmän.

Bohman, K. O. A., konsul.

Langenskiöld, B. K. J., frih., stadsfullm.

Blomberg, A. Hj., sjökaptän, direktör.

Dyrssen, G., kommandör, stadsfullm.

Rosengrün, C. O. L., grosshandlare, stadsfullm.

Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Sekreterare.

von Krusenstjerna, J. G. F.

Vaktmästare.

Wendborg, J.

Börskommitterade.

Börshuset; riks. 56 38.

Handels- och sjöfartsnämnden utser tre kommitterade för börsärenden att i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas, utöfva den närmare tillsynen med afseende på Stockholms börs, tillse, att personer, af hvilka börsens anseende kan lida, där ej få tillträde, vidtagna åtgärder, som kunna anses lända till de börsbesökandes gagn och bekvämlighet m. m.

Ledamöter.

Höglund, O. M., fil. dr., grosshandlare, riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.; Langenskiöld, B. K. J., frih., riksbanksfullmäktig, stadsfullm.; Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Fondbörskommitterade.

*Börshuset; riks. 56 38; expeditionstid:
12—1,30.*

Fondbörskommitterade skola årligen i första veckan af december månad för det följande året utses af Handels- och sjöfartsnämnden till ett antal af sex, af hvilka minst tre böra vara ledamöter af Nämnden. Nämnden utser äfven, om så anses nödigt, suppleanter.

Fondbörskommitterade hafva den närmaste tillsynen öfver fondbörsen. En hvar af fondbörskommitterade åligger att under två månader af det år, för hvilket de blifvit valda, personligen öfvervaka ordningen af fondbörsen. Handel med och notering af värdepapper försiggår å fondbörsen efter upprop af listor, fastställda af fondbörskommitterade, en upptagande de värdepapper, som skola uppropas dagligen samt en upptagande de värdepapper, som uppropas efter därom gjord framställning. För att ett värdepapper skall blifva uppfördt (inregistrerad) å kurslista, bör skriftlig ansökan därom ingifvas till fondbörskommitterade af fondmäklare, bankinrättning eller bankir. Fondbörskommitterade äga att i hvarje särskildt fall infordra alla upplysningar, som de kunna anse nödiga för afgörande, huruvida till inregistrering anmaldt värdepapper är så klart, att det kan antagas till handel och notering å fondbörs.

Fondmäklare, som önskar hålla auktion å börsen för försäljning af obligationer skall därom göra skriftlig anmälan hos fondbörskommitterade, som, därest de finna att auktion bör äga rum, bestämma tid för auktionens hållande.

Instruktioner m. m. Handels- och sjöfartsnämndens reglemente för fondbörskommitterade i Stockholm den 14 aug. 1901. Handels- och sjöfartsnämndens ordningsregler för fondbörsen i Stockholm den 20 okt. 1906.

Ordförande.

Heckscher, E., bankdirektör.

Vice ordförande.

Langenskiöld, B. K. J., frih., riksbanksfullmäktig, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Höglund, O. M., fil. dr, grosshandlare, riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.; Lovén, J., grosshandlare; Palme, J. H., bankdirektör, stadsfullm.; Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Suppleanter.

Kjellberg, J. Cson, bankdirektör; Setterwall, J. G., grosshandlare; Starck, A., generalkonsul; Wallenberg, M. L., bankdirektör.

Hamndelegerade.

Börshuset; riks. 56 38.

Handels- och sjöfartsnämnden tillsätter hamndelegerade att i första hand hafva sin uppmärksamhet fästad å hamnväsendet samt i enlighet med de föreskrifter, Nämnden meddelar, å dess vägnar besluta i sådana ärenden, som ej tåla uppskof.

Ledamöter.

Bloomberg, A. Hj., sjökapten; Dyrssen, G., kommandör, stadsfullm.; Setterwall, J. G., grosshandlare.

Stads- och fondmäklare.

De officiella mäklarna antagas af Handels- och sjöfartsnämnden.

Mäklare (Stadsmäklare) må i städerna antagas för att, när de varda därom anlitade, biträda vid köp och försäljning af varor, fastigheter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra värdepapper samt vid uppgörande af aftal om försträckning, hyra, arrende och försäkring äfvensom af andra likartade aftal. Det åligger mäklare att öfver alla af honom slutade aftal med undantag af dem, som angå penningeförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, aftalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla af honom avslutade aftal skall han för hvarje dag införa i en särskild med Magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman.

Mäklare i Stockholm, som i sådan egenskap vill biträda vid köp och försäljning af obligationer, aktier och andra dylika värdepapper, skall vara af Handels- och sjöfartsnämnden särskildt antagen till fondmäklare. Fondmäklare skall i sin verksamhet å fondbörs ställa sig till efterrättelse de af Handels- och sjöfartsnämnden eller fondbörskommitterade gifna föreskrifter rörande fondbörsen. Anmälan om riktigt förfarande af fondmäklare göres hos fondbörskommitterade. Innan Handels- och sjöfartsnämnden antager fondmäklare, skola fondbörskommitterade afgifva yttrande angående de sökandes lämplighet.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Instruktioner m. m. K. mäklareordningen den 9 juni 1893. K. kungörelse den 8 febr. 1901 ang. fondmäklare i Stockholm.

Mäklare.

Berg, C. M. (spannmål, mjöl m. m.), Bredgränd 2 A; riks. 72 50; allm. 142 74.

Blixén, J. O. S. (fondmäklare), Drottninggatan 9; riks. 98 60; allm. 98 60.

Brandelius, T. Hj. (fondmäklare), Norrlandsgatan 1; riks. 75 01; allm. 85 01.

- Kollberg**, C. (spannmål, mjöl m. m.), Skeppsbron 6; riks. 4 96; allm. 23 79.
- Lundén**, H. M. (spannmål, mjöl, m. m.), Skeppsbron 4; riks. 13 86; allm. 12 11.
- Lundmark**, E. C. (spannmål, mjöl, m. m.), Stortorget 18 & 20; riks. 10 51; allm. 13 02.
- Lüning**, G. Th. (fondmäklare), Börshuset, ingång fr. Trångsund); riks. 44 26; allm. 13 14.
- Norman**, A. (spannmål och brännvin), Storgatan 24; allm. 53 48.
- Schultz**, L. H. (fondmäklare), Lilla Vattugatan 14; riks. 50 89; allm. 70 82.
- Werner**, E. O. (fondmäklare), Brunkebergstorg 14; riks. 72 35; allm. 82 23.
- Vougt**, T. V. (spannmål, mjöl m. m.), Skeppar Karls gränd 5; riks. 48 34; allm. 48 35.
- Zethraus**, A. H. (egendomar m. m.), Skeppsbron 8; riks. 2 72; allm. 24 16.

Skeppsklarerare.

Skeppsklarerare antagas af Handels- och sjöfartsnämnden. Skeppsklarerare ombesörja fartygs klarering och hvad därmed äger sammanhang, förmedla aftal om befraktningar, om försäljning af fartyg eller andelar däri, ombyggnade, reparation och utrustning af fartyg samt om sjöförsäkringar och biträda vid haveriuppgörelser. Skeppsklarerare älliger att underrätta skeppare om hvad i afseende å fartyg, besättning, passagerare och last bör iakttagas enligt gällande författningar och de till efterrättelse för sjöfarande utfärdade tillkännagifvanden, att besörja om ingifvande till tullkammaren af de för fartygs visitation och inklarering erforderliga handlingar, om föreskrifna afgifters erläggande och om fartygs uppmätning, då sådan bör äga rum, att söka anskaffa laster och afsluta befraktningar, att, när fartyg skall afgå, föranstalta, dels att detsamma förses med alla de handlingar, som för lastens intagande och fartygets utklarering äro af nöden, äfvensom med sådana handlingar, som för resan och för fartygets inklarering å destinationsorten skola från afgångsorten medföras, dels och att påhjudna umgäld betalas och lots, då sådan erfordras, varder anskaffad, samt att i öfrigt noggrant och redligt meddela redare, godsägare och skeppare de råd och det biträde, som kan lända till bevarande af deras rätt och fördel.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Instruktion. K. skeppsklarerareordningen den 9 juni 1893.

Skeppsklarerare.

- Boman**, E. R. (firma O. de Perre och Tägtmeijer), Skeppsbron 30; riks. 674; allm. 26 18; expeditionstid: 9—5.
- Hellsten**, P. J. A. (firma Otto Hellsten), Skeppsbron 22; riks. 2 01; allm. 11 43; expeditionstid: 9—7.
- Georgii**, A. (firma Olson och Wright aktieb.), Skeppsbron 20; riks. 11 09; expeditionstid: 9—5.

- Thulin**, C. G. (firma Nordström och Thulin), Skeppsbron 34; riks. 3 50; allm. 23 69; expeditionstid: 9—8.

Notarii publici.

Notarii publici antagas af Handels- och sjöfartsnämnden. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitas, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, hvilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra af notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande af stämning eller annan handling. Notarius publicus älliger och att, då han ej har hinder af andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten af öfversättningar och afskrifter samt öfvervara utlottningar af obligationer äfvensom besiktningar, hvarom i sjölagen sägs. I öfrigt äger han att efter anmodan öfvervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänhetens biträde med upprättande af handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga angående notarii publici-befattningen den 6 okt. 1882 med ändring den 10 juli 1899.

Notarii publici.

- Millar**, J., Storkyrkobrinken 11; riks. 16 81; allm. 11 68; expeditionstid: 9—3.
- Oldenburg**, U., Skeppsbron 8; riks. 14 06; allm. 29 36; personlig mottagningstid: 9—10 f. m.; expeditionstid: 9—3.
- Svensson**, U. E., Skeppsbron 8; riks. 66; allm. 20 09; expeditionstid: 9—3.
- Fürstenberg**, O. L., Storkyrkobrinken 11; riks. 16 81; allm. 11 68; expeditionstid: 9—3.

Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart (äfven innefattande Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln, se nedan).

Skiljenämndens ändamål är att afgöra sådana tvister inom handels, industriens och sjöfartens områden, som vederbörande parter enats att öfverlämna till Nämndens afgörande. Skiljenämndens ledamöter, hvilka skola vara till antalet minst 48, högst 96, allmänt aktade, dugliga fackmän inom handels, industriens och sjöfartens olika grenar, utses för en tid af tre år af Handels- och sjöfartsnämnden i december månad. Skiljenämndens löpande görömmål handhafvas af en styrelse, bestående af ordförande, en förste och en andre vice ordförande, valda på allmänt ordinarie möte.

Skiljenämndens styrelse.

Carlson, O. F., direktör, ordf.; **Elliot**, M., grosshandlare, förste vice ordf.; **Lilliehöök**, H. H., öfverdirektör, andre vice ordf.

Styrelsesuppleanter.

Nycander, O., ingenjör; **Ramstedt**, R. V., grosshandlare, stadsfullm.; **Thulin**, C. G., generalkonsul.

Skiljenämndens öfriga ledamöter.

Lindskog, F., arkitekt; **Schröder**, J. C. D., bagare; **Schröder**, C. G. C., bageriidkare; **Heiss**, F., bryggare; **Pettersson**, C. M., bryggmästare; **Sällström**, A. G., byggmästare; **Althin**, N. P., byggmästare; **Lamm**, O. L., direktör; **Nisbeth**, C. G. M., direktör; **Sachs**, J. E., direktör; **Valentin**, Ph., direktör; **Åkerlindh**, G., direktör; **Öberg**, J. E. F., direktör; **Simonsson**, N. M., disponent; **Olsson**, J., fabrikör; **Winborg**, J. Th., fabrikör; **Norblad**, J. A., fil. d.r., verkmästare, stadsfullm.; **Blanck**, O. W. C., generalkonsul; **Abramson**, A., grosshandlare; **Althainz**, F. G., grosshandlare; **Axelson**, H., grosshandlare, stadsfullm.; **Ballé**, O. S. S., grosshandlare; **Björklöf**, J. E., grosshandlare; **Blomberg**, K. W., grosshandlare; **Blomberg**, Wilh., grosshandlare; **Bohman**, K. O. A., grosshandlare; **Bolms**, G. J. E., grosshandlare; **Dahl**, S. J., grosshandlare; **Du Rietz**, G., grosshandlare; **Funch**, H. Th., grosshandlare; **Hallberg**, J. M., grosshandlare; **Högelin**, A. E., grosshandlare; **Lamm**, H., grosshandlare, stadsfullm.; **Laurentz**, W., grosshandlare, stadsfullm.; **Lovén**, E. A., grosshandlare; **Lundberg**, K. L., grosshandlare; **Lundström**, K. B., grosshandlare, stadsfullm.; **Morssing**, F. E., grosshandlare; **Olsson**, J., grosshandlare; **Pallin**, J. W., grosshandlare; **Pettersson**, C. A. Hj., grosshandlare; **Rising**, K. E. S., grosshandlare; **Schnell**, C., grosshandlare; **Seymer**, M. A., grosshandlare; **Svanström**, F., grosshandlare; **Svedberg**, J., grosshandlare; **Tjulander**, J. F., grosshandlare; **Wahlin**, C. A., grosshandlare, stadsfullm.; **Wennberg**, A., grosshandlare; **Wicander**, C., grosshandlare; **Öhman**, E., grosshandlare; **Öhman**, K. E., grosshandlare; **Österlind**, E. A., grosshandlare; **Rabe**, P. R., bankdirektör, stadsfullm.; **Decker**, A., ingenjör; **Drakenberg**, J. A., ingenjör; **Lamm**, C. R., ingenjör; **von Schmalensée**, K., ingenjör; **Sondén**, K. G. A., ingenjör; **Tidblad**, A. E., ingenjör; **Isaksson**, C. J. A., inspektör; **Feychting**, R. H., järnkramhandlare; **Andersson**, E., lektor; **Sellergren**, G. A., professor; **Westin**, O. E., professor; **Hedborg**, O. F., sjökaptän; **Juhlin**, L. L., sjökaptän; **Lübeck**, E. W., sjökaptän; **Ternström**, S. E., direktör; **Willborg**, W. R., sjökaptän; **Tägtmeijer**, F. A., skeppsklarerare; **Jacobsen**, W., ingenjör; **Stafsing**, F. B., öfverstelöjtnant.

Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln.

Denna nämnd utses för år af Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart.

Styrelse.

Elliot, M., grosshandlare, ordf.; **Wahlin**, C. A., grosshandlare, stadsfullm., vice ordf.

Ledamöter.

Piehl, C. G., bryggare, stadsfullm.; **Åkerlindh**, G., direktör; **Axelson**, H., grosshandlare, stadsfullm.; **Blomberg**, K. V., grosshandlare; **Du Rietz**, G., grosshandlare; **Hallberg**, J. M., grosshandlare; **Seymer**, M. A., grosshandlare; **Wennberg**, A., grosshandlare; **Öhman**, E., grosshandlare; **Öhman**, K. E., grosshandlare.

Kompromissrätten.

Skiljaktiga meningar i afseende å tillämpningen af handelsbruk samt andra tvister, grundande sig å merkantila förhållanden, må hänskjutas till afgörande af en kompromissrätt, bestående af fem ojäfviga och sakkunniga män, hvaraf en lagkunnig. Denne sistnämnde jämte tvänne andra ledamöter och trenne suppleanter utses för hvarje år af Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd samt Stockholms stads köpmannaförenings styrelse. Parterna utse för hvarje mål hvar sin kompromissarie.

Kompromissrätten har ännu icke behöft sammanträda.

Ledamöter.

Lovén, J., grosshandlare; **Herlitz**, K., direktör; **Höglund**, O. M., fil. d.r., riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.

Suppleanter.

Rabe, P. R., bankdirektör, stadsfullm.; **Elliot**, M., grosshandlare; **Starck**, A., generalkonsul.

Dispachör.

Dispachör har att på begäran verkställa utredning och fördelning af gemensamt haveri, hvarmed enligt 107 § sjölagen förstås skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med afsikt tillfogas fartyg eller last, äfvensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd af dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angifna grunder gäldas af fartyg, frakt och last i förhållande till hvarderas värde. Enligt sjölagens 218 § skall äfven utredning och fördelning af i nämnda lagrum omnämndt s. k. enskildt haveri verkställas af dispachör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Slutligen har dispachör att, om tvist uppstår angående ersättningskyldighet, som på grund af försäkringsaftal enligt sjölagens bestämmelser må åligga försäkringsgifvare, härom afgifva yttrande. Dispachörens

å tjänstens vägnar afgifna utlåtande kallas dispache, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande i likhet med ett beslut af domstol.

Dispachör tillsättes af K. M:t. Beträffande dispachörsbefattningen i Stockholm, som inrättades 1752, föreskrifver ett k. bref af den 27 juni 1867, att Stockholms magistrat skall efter inhämtande af Handels- och sjöfartsnämndens och i Stockholm varande sjöförsäkringsbolags styrelsers yttranden rörande de sökande upprätta

och till K. M:t insända förslag till tjänstens återbesättande. Godtgörelse till dispachör utgår enligt af K. M:t den 19 jan. 1883 utfärdad taxa.

Handels- och sjöfartsnämnden öfvervakar dispachörs tjänsteutföring.

Förslag föreligger om viss omorganisation af dispachörsväsendet i Sverige.

Tf. dispachör.

Hasselrot, P. A. Träffas å ämbetsrummet, Skeppsbron 34; riks. 10 76; 10—2.

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Börshuset, (ingång från Källaregränden); *riks. 55 95 och 92 72; allm. 28 46, 25 64, 25 68 och 23 91; sessionstid hvarje onsdag; expeditionstid: 11—2.*

Byggnadsordningarna från 1725, 1736 och 1763 med flera år ha blifvit afösta med nya författningar i enlighet med utvecklings kraf. Hufvudstadens nuvarande privata byggnadsverksamhet regleras genom byggnadsstadgan för rikets städer af den 8 maj 1874 och Stockholms stads byggnadsordning af den 13 december 1890. Dessa författningar, afse dels genomförandet af den antagna stadsplanen, dels tillgodoseende af den enskilde byggherrens rätt och den enskilde invånarens säkerhet i sanitärt afseende m. m.

Närmaste inseedet öfver Stockholms stads bebyggande utöfvas af Byggnadsnämnden som afgör alla ärenden, som skola enligt byggnadsstadgan och byggnadsordningen bedömas och ej tillhöra annan myndighets pröfning. Nämnden äger att genom föreläggande af vite göra sig hörsammad. Den består af fem ledamöter, valda för fyra år, två af Magistraten och tre af Stadsfullmäktige, med lika många suppleanter, jämväl utsedda för fyra år. För ett år i sänder väljer Nämnden sin ordförande.

Byggnadsnämnden bör ägna synnerlig uppmärksamhet åt, att i afseende å stadsplanen vidtagas alla de förbättringar, som kunna åstadkommas, att i byggnadsordningen införas sådana bestämmelser, som kunna leda till stadens ändamålsenliga bebyggande m. m. I alla till Byggnadsnämndens omvårdnad hörande frågor af sådan beskaffenhet, att de skola af Stadsfullmäktige pröfvas, äger Nämnden att hos Fullmäktige väcka förslag och göra andra framställningar. Nämnden äger ock, där den finner omständigheterna därtill föranleda, göra framställningar hos Öfverståthållareämbetet. Innan Stadsfullmäktige afgöra förslag till stadsplan eller ändring däraf, till stadgande i byggnadsordningen eller till tomreglering, där sådan bör af Stadsfullmäktige pröfvas, skall, såvida ej Byggnadsnämnden själf väckt förslaget, dess yttrande inhämtas. Nämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt och en stadsingenjör samt i öfrigt åtskilliga tjänstemän (se nedan). Alla dessa med undantag af stadsingenjören, som äfven lyder under Drätselnämnden, tillsättas och entledigas af Byggnadsnämnden (ang. stadsingenjörens tillsättning och skyldigheter se sid. 34).

Stadsarkitekten skall vara tillstådes vid Nämndens sammanträden med rättighet att del-

taga i öfverläggningen men ej i beslutet och att få sin mening antecknad till protokollet, därest han det äskar. Detsamma gäller om stadsingenjören i afseende å de frågor, som höra till hans befattning.

Instruktion m. m. K. byggnadsstadgan för rikets städer den 8 maj 1874. Byggnadsordningen för Stockholms stad den 13 dec. 1890, med ändring den 29 dec. 1898.

Stat år 1907. Utgifter: 49,350 kr.

Aflöningar m. m. Ordförande: arfvode 2,500 kr. Fyra ledamöter: 2,000 kr. Sekreterare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr., samt sportler uppskattade till 2,000 kr. Stadsarkitekt: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., samt sportler efter taxa uppskattade till 3,500 kr. Arkitekt: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., två ålders-tillägg, hvardera å 500 kr. Två extra arkitekter: arfvode 350 kr. pr månad. Ställningsinspektör: arfvode 3,000 kr. Ingenjör: arfvode 2,400 kr. Amanuens å Nämndens expedition: arfvode 1,800 kr. Två biträden å Nämndens expedition: arfvode 900—1,200 kr. Två vaktmästare: lön 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. En extra vaktmästare: arfvode 600 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Hallberg, E. F. M., rådman.

Ledamöter.

Benckert, H. T., rådman, (vald af Magistraten).

Hallberg, E. F. M., (vald af Magistraten; se ofvan).

Busch, O. A., major, (vald af Stadsfullm.).

Ciason, I. G., förste intendent, stadsfullm., (vald af Stadsfullm.).

Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm., (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Redtz, J. M., byggmästare, (vald af Stadsfullm.).

Lindahl, P. A. L., major, (vald af Stadsfullm.).

Kinberg, A. G. H., kapten, (vald af Stadsfullm.).

Noréus, F. V. M., rådman, (vald af Magistraten).

Hammarberg, J. F., rådman, (vald af Magistraten).

Sekreterare.

Lagerwall, S. B. G., allm. 25 64; 11—2.

**Delegerad för inspektion af Stads-
ingenjörskontoret.**

(Byggnadsnämnden utser härför en delegerad och
Drätselnämnden två, se sid. 31.)

Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.

Stadsarkitekt.

Salin, K. E., riks. 9272; allm. 2568; 1—3 utom
fredagar, då besiktningar verkställas.

Stadsingenjör.

Ygberg, H. O. A. Träffas å Stadsingenjör-
kontoret, se sid. 34.

Arkitekt.

Hallman, P. O., allm. 23 91; 1—3.

Extra arkitekter.

Westholm, J. S.; Bagger, J. A.

Ställningsinspektör.

Siösteen, B. A.

Ingenjör.

Gelin, A. A.; mottagningstid: måndagar och
torsdagar 1—3.

Amanuens.

Lindeberg, A.

Biträden.

Seth, J. K. J.; Uddquist, Elin Maria (skrifbi-
träde).

Vaktmästare.

Uddquist, A. O.; Björk, G. A.; Kelén, N. J. V.
(extra).

Stockholms stads mantalsnämnd

jämte i samband därmed stående institutioner.

Mantalsnämnden.

*Stora Nygatan 2; expeditionstid: 11—12.
Inga telefoner. Sessionstid växlande.*

Mantalsnämnden åligger att hafva inseende öfver mantals- och skattskrifningen i Stockholm samt tillse, att såväl till grundval och rättesnöre för denna som till ledning för fattigvården, hälsovården och undervisningsväsendet därstädes en så vidt möjligt fullständig och tillförlitlig fortlöpande bokföring öfver hufvudstadens invånare verkställes. Nämnden äger att själf eller genom ombud så införa som utom domstol utföra och bevaka Stadens talan i dessa ärenden. Nämnden består af öfverståthållaren eller i hans frånvaro underståthållaren såsom ordförande, med rätt att deltaga i besluten, och desutom af polismästaren eller i hans frånvaro polisintendenten, förste stadsläkaren eller i hans frånvaro andre stadsläkaren, två af Stadsfullmäktige för två år valda ledamöter, ordförandena i Hälso- och Fattigvårdsnämnderna samt folkskoleinspektören. Stadsfullmäktige, Hälso- och Fattigvårdsnämnderna samt Folkskoleöfverstyrelsen äga att utse, Stadsfullmäktige två och en hvar af de öfriga en suppleant att inträda i Nämnden vid förfall för motsvarande ordinarie ledamot.

Mantalsnämnden biträdes af en kontrollant och protokollsförare samt rotemän, f. n. till antalet 27 (se nedan).

Nämnden förfogar öfver anslaget till juridiskt biträde åt mindre bemedlade.

Instruktioner. K. kungörelse angående instruktion för Stockholms stads mantalsnämnd den 24 maj 1878. K. kungörelse den 10 april 1895 angående ändrad lydelse af § 1 i instruktionen för Mantalsnämnden.

Stat år 1907. Utgifter: 216,000 kr.

Aflöningar m. m. Kontrollant och protokollsförare: arfvode 3,000 kr. Vaktmästare: arfvode 200 kr.

Mantalsnämndens ledamöter.

Ordförande (själfskr.).

Dickson, R., öfverståthållare.

Ordförandens suppleant (själfskr.).

von der Lancken, E., underståthållare.

Ledamöter.

Hintze, T., polismästare, (själfskr.).

Andersson, L. I., förste stadsläkare, (själfskr.).

Bohman, H. E. M., justitieråd, stadsfullm., (själfskr. som ordf. i Fattigvårdsnämnden).

Medin, K. O., professor, stadsfullm., (själfskr. som ordf. i Hälsovårdsnämnden).

von Schéele, P. A., förste folkskoleinspektör, (själfskr.).

Sidenbladh, K., öfverdirektör, (vald af Stadsfullm.).

Barthelson, C. G., Stadsfullmäktiges sekretetare, (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Tamm, W. A., förste polisintendent, (själfskr.).

Aspelin, J. M., andre stadsläkare, (själfskr.).

Öhnell, R. G. A., rådman, (vald af Stadsfullm.).

Söderberg, J. E., förste aktuarie, (vald af Stadsfullm.).

Wahlin, C. A., grosshandlare, stadsfullm., (vald af Hälsovårdsnämnden).

Lindblom, A., fattigvårdsinspektör, (vald af Fattigvårdsnämnden).

Bergman, J. S., andre folkskoleinspektör, (vald af Folkskoleöfverstyrelsen).

Kontrollant och protokollsförare.

Folin, C. A., träffas 11—12.

Vaktmästare.

Ericsson, A. G.

Rotemän.

Adresser, expeditionstider se nedan.

Bokföringen af Stadens invånare ombesörjes af särskilda, af kommunen aflönade personer, hvilka kallas rotemän och hafva att hvar för sig utöfva sin verksamhet för ett särskildt område af hufvudstaden, kalladt rote. Rotemännen lyda i afseende å mantalskrifningen under Mantalsnämnden.

Allt efter som mantalsuppgifterna för roten komma rotemannen tillhanda, skall denne under en af Öfverståthållareämbetet utsedd kontrollants inseende granska dessa uppgifter och tillhörande hufvudförteckningar. Mantalslängden skall tillika med de till längden hörande mantalsuppgifter och register före mars månads utgång inlämnas till Öfverståthållareämbetet, genom hvars försorg längden granskas. Inom samma tid skall

mantalsskrifningskontrollanten till ämbetet ingifva rapport öfver den af honom verkställda granskningen.

Roteman skall med skyndsamhet besvara förfrågningar, som af Överståthållareämbetet, någon Stadens myndighet, pastorsämbete m. fl. framställas angående personers bostad, mantalskrifningsort eller dylikt, hvarom mantalsboken lämnar upplysning.

(Om rotemännens åligganden i afseende å den allmänna fattigvården se under rubr. Församlingarnas fattigvårdsstyrelser, sid. 78).

Instruktioner m. m. K. förordningen den 28 maj 1897 angående mantalsskrifning i Stockholm. Instruktion för rotemännen i Stockholms stad, fastställd af Mantalsnämnden den 12 juni 1888, tillägg till instruktionen i dec. 1606. (Föreskrifter, fastställda af Fattigvårdsnämnden den 15 okt. 1877, att för rotemännens verksamhet i fattigvårdshänseende tills vidare gälla).

Aflöningar m. m. Tjugufyra rotemän: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., dessutom bostad. Tre rotemän: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., dessutom bostad. Skrifvarehjälp till tjugufyra rotemän: 700 kr. Skrifvarehjälp till tre rotemän: 600 kr. Tjugusju vaktmästare hos rotemännen: arfvode 575 kr. Dessutom tillkommer ersättning åt vaktmästarne för mantalsuppgifters insamlande, högst 4,000 kr.

1. Storkyrkoroten.

Svartmangatan 21 & 23; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Hedström, G. E.

Vaktmästare.

Jansson, C. J.

2. Klara kyrkorote.

Klara S. Kyrkogata 7; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Nyström, J. M.

Vaktmästare.

Blomkvist, A. W.

3. Hötorgsroten.

Slöjdgatan 9; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Zander, C. C. I.

Vaktmästare.

Bröderman, A. G.

4. Kungsbroroten.

Agnegatan 2; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Lund, J. F. A.

Vaktmästare.

Hallman, C. O.

5. Tegnérrotsen.

Vallingatan 30; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Holm, K. V.

Vaktmästare.

Wellander, A.

6. Observatorieroten.

Vegagatan 18; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Lennartson, A. G. C.

Vaktmästare.

Cæsar, C. G.

7. Jakobsroten.

Lästmakaregatan 20; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Lind, E. G. W.

Vaktmästare.

Björck, A. G.

8. Roslagsroten.

Regeringsgatan 74; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Sandstedt, K. G.

Vaktmästare.

Sundberg, J. A.

9. Humlegårdsroten.

Valhallavägen 37; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Schröder, C. E.

Vaktmästare.

Granquist, O. G.

10. Nybroroten.

Nybrogatan 16; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Paulson, L.

Vaktmästare.

Jansson, G. A.

11. Artillerirotten.

Artillerigatan 48 A; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Jakobsson, K. G.

Vaktmästare.

Ekström, K. G.

12. Danviksrotten.

Fjällgatan 31; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Wahlberg, H.

Vaktmästare.

Jansson, G. H.

13. Stadsgårdsrotten.

Folkungagatan 77; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Lundbäck, C. H.

Vaktmästare.

Ekström, E. W.

14. Skanstullsrotten.

Katarina Bangata 9 A; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Ahlm, J. M.

Vaktmästare.

Askerlind, A. F.

15. Maria Kyrkorote.

Högbergsgatan 60 B; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Alm, C. S.

Vaktmästare.

Sundqvist, C. G. M.

16. Tantoroten.

Krukmakaregatan 22; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Söderberg, O. G.

Vaktmästare.

Carlsson, C. G.

17. Kronobergsrotten.

Kungsholmsgatan 28; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Österdahl, H. M.

Vaktmästare.

Åhrman, K. O.

18. Teknologrotten.

Tegnérsgatan 38; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Zettergren, C. A. L.

Vaktmästare.

Tjäder, J. E.

19. Skinnarviksrotten.

Bellmansgatan 8; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Nordwall, A. O. L.

Vaktmästare.

Nilsson, L.

20. Narvaroten.

Storgatan 34; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Ekermann, L. G.

Vaktmästare.

Ferndahl, C. G. A.

21. Vanadisrotten.

Surbrunnsgatan 35; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Holm, J. G.

Vaktmästare.

Vahlström, J. V.

22. Vasaroten.

Norrullsgatan 21; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Ohlsson, E. L.

Vaktmästare.

Vestberg, E. H.

23. Stadshagsrotten.

Drottningholmsvägen 12 B; expeditionstid:
8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11
f. m.).

Roteman.

Rathsmän, K. W.

Vaktmästare.

Carlström, A. A. F.

24. Karlaroten.

Grefgatan 43; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Fogelström, O. T.

Vaktmästare.

Andersson, K. H.

25. Barnängsrotten.

Skånegatan 55; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Stéenmark, K. M. A. L.

Vaktmästare.

Jansson, O. V.

26. Norrtullsrotten.

Vanadisvägen 17; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Åberg, V. V. E.

Vaktmästare.

Sundström, J. E.

27. Karlbergrotsrotten.

Birkagatan 14; expeditionstid: 8—11 f. m.
(under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).

Roteman.

Bengtsson, V. O.

Vaktmästare.

Thalén, J. Nilsson.

Juridiskt biträde åt mindre bemedlade.
(Fattigsakförare).

Till fattigsakförare uppfördes för första gången
i 1884 års stat 5,000 kr. (genom Stadsfullmäk-
tiges beslut den 31 dec. 1883).

Fattigsakförare åligger att med juridiskt bi-
träde utom rätta samt vid domstol i Stockholm
kostnadsfritt tillhandaga medellösa medlemmar
af kommunen. Till erhållande af dylikt biträde
är endast den berättigad, som saknar förmåga
och enligt rotemans intyg är af medellöshet
hindrad att själf sköta sina rättssaker, fattig-
sakföraren dock obetaget att åt medellös lämna
kostnadsfritt biträde, utan att rotemans intyg
företes. Hvarje till kostnadsfri behandling an-
mäldt ärende skall uppföras i ett diarium, som
angifver såväl i oafbruten följd dag och nummer
för anmälan som ock ärendets beskaffenhet jämte
de däraf föranledda åtgärder, allt efter som de
vidtagas. Detta diarium skall vara tillgängligt
för den ledamot af Mantalsnämnden, som af
Nämnden utses att hafva inseende öfver sak-
förarne. Sakförare skall hvarje söckendag kl.
8—9,30 f. m. vara för rättssökande tillgänglig
i sin lokal, och skall kungörelse härom minst
en gång i månaden af honom införas i Stockholms
Dagblad. Vill sakförare mot ersättning lämna
juridiskt biträde åt någon, som icke äger fordra
eller eljest finnes böra komma i åtnjutande af
sådant biträde kostnadsfritt, är han skyldig att
på förhand upplysa, att ersättning skall lämnas.

Instruktion m. m. Mantalsnämndens in-
struktion för fattigsakförarne i Stockholm den
13 juni 1892, med tillägg den 27 maj 1894.

Stat år 1907. Utgifter: 5,200 kr.

Aflöningar m. m. Två fattigsakförare:
2,200 kr., däraf arfvode 2,000 kr., hyresbidrag
200 kr.

Södra distriktet.

(Storkyrko, Maria och Katarina församlingar.)

Fattigsakförare.

Blom, K. H. L., Hornsgatan 29 C, riks. 88 29,
allm. 33 96, mottagningstid: 8—9,30 f. m.

Norra distriktet.

(Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Gustaf Wasa,
Mattei, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora,
Engelbrekts och Oscars församlingar.)

Fattigsakförare.

von Friesen, F. Hj., Odengatan 55, Vasa 9 90,
mottagningstid: 8—9,30 f. m.

Stockholms stads gas- och elektricitetsverk

jämte i samband därmed stående institutioner.

Gas- och elektricitetsverket.

Stockholms stads gasverk och elektricitetsverk förvaltas af en gemensam styrelse, benämnd Styrelsen öfver Stockholms Gasverk och bestående af fem ledamöter, hvilka af Stadsfullmäktige årligen utses vid det tillfälle, då de i kommunalförordningen omförmälda nämnder väljas. Vid val af styrelseledamöter utses äfven två suppleanter. Styrelsen väljer vid början af hvarje tjänstgöringsår inom sig en ordförande samt äger att i öfrigt fördela göromålen på sätt lämpligast synes. Stadsfullmäktiges pröfning underställas de styrelsens beslut, som angå priset å gas såväl för den allmänna gatubelysningen som för öfrig förbrukning, gasens lyskraft, reglemente för begagnande af gas från gasverket samt upptagande af lån på längre betalningstid eller större belopp, än att det kan med det löpande årets inkomster betäckas. Öfver gasverkets förvaltning och rörelse skola föras fullständiga räkenskaper, hvilka, afslutade för kalendarår, skola tillika med de hos styrelsen förda protokoll samt en särskild redogörelse för förvaltningen af verkets angelägenheter senast den 15 därpå följande mars tillhandahållas revisorerna, hvilka till antal af tre utses af Stadsfullmäktige. Revisionsföretningen bör vara afslutad och berättelse däröfver till styrelsen aflämnad före den 15 april. I början af hvarje år aflämnar styrelsen till Drätselnämndens andra afdelning uppgift å de rörlednings- och kabellägningsarbeten, som skola under året utföras.

Öfveringenjören är i första hand styrelsen ansvarig för förvaltningen af gasverket, i hvilket afseende honom särskildt åligger: att utöfva förmenskap för samtliga vid verket anställda tjänstemän, betjante, förmän och arbetare samt närmare bestämma och öfvervaka deras verksamhet, att uppgöra eller granska förslag och beräkningar öfver arbeten, som afse underhåll, ombyggnad eller utvidgning, och att införa styrelsen föredraga de ärenden, som tillhöra dess afgörande.

Instruktioner m. m. K. instruktion för styrelsen öfver Stockholms gasverk den 24 mars 1883. Stadsfullmäktiges reglemente för begagnande af gas från Stockholms gasverk af den 28 maj 1884 och Stadsfullmäktiges reglemente för begagnande af elektrisk ström från Stockholms elektricitetsverk den 15 juni 1891.

Stat år 1907. Utgifter: 9,634,000 kr. Inkomster: 7,970,000 kr.

Aföningar m. m. Öfveringenjör: 15,000 kr., däraf lön 10,500 kr., tjygr 4,500 kr. Sekreterare: arfvode 1,200 kr. Kamrerare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjygr 1,650 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Kassör: 4,000 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., missräkningspengar 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Korrespondent: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Förrädsförvaltare: 3,300 kr., däraf lön 2,310 kr., tjygr 990 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr.

Dessutom åtnjuta öfveringenjör bostad, värme och gas eller elektriskt ljus, förrädsförvaltare bostad, värme och gas.

Styrelsen öfver Stockholms gasverk.

(Tillika styrelse för Elektricitetsverket.)

Torsgatan 22; riks. 91 61; allm. 90 03; sessionstid: hvar tredje lördag i månaden.

Ordförande.

Östberg, J., kammarrättsråd, stadsfullm.

Ledamöter.

Backman, C. A., disponent.

Norström, C. G., civilingenjör, stadsfullm.

Elliot, M., grosshandlare.

Östberg, J., se ofvan.

Richert, J. G., professor, stadsfullm.

Suppleanter.

Norblad, J. A., verkställare, fil. dr., stadsfullm.

Wallin, K. G., professor.

Sekreterare.

Schönmeyr, C. L.

Öfveringenjör.

Ahlsell, A. L.; riks. 91 61; allm. 90 03; mottagningstid: 1—2.

Kamrerare.

Carlsson, C. F.; riks. 31 62; allm. 90 02.

Kassör.

Roggen, H. A.; riks. 103 82; allm. 64 22.

Korrespondent.

Edberg, F. O.; riks. 91 61; allm. 90 03.

Förrådsförvaltare.

Pihlgren, O. V.; riks. 91 63; allm. 65 86.

Gasverken.*Adresser, tel. m. m. se nedan.*

Först år 1846 enades de olika församlingarnas husägare om lämpligheten af att göra gatubelysningen till en för hela Staden gemensam angelägenhet. Något formligt beslut därom fattades likväl icke förrän den 9 okt. 1850, då beslutanderätten hade öfvergått till sockenstämmonämnden. Den 18 dec. 1853 tändes gasen första gången i Stockholm. I januari året därpå var gasbelysningen införd i Klara, Jakobs och Nikolai församlingar. Belysningen hade Staden på vissa koncessionsvillkor tills vidare öfverlåtit på ett gasbelysningsbolag. Det dröjde till hösten 1860, innan gasbelysningen utsträcktes till Stadens öfriga församlingar. Tio år därefter hade en utvidgning af gasverket blifvit en nödvändighet. Stockholms stad hade bland de nämnda koncessionsvillkoren förbehållit sig rätt att efter trettio års förlopp inlösa gasverket, och Stadsfullmäktige beslutade nu att begagna denna rätt. Vid koncessionstidens utgång den 1 juni 1884 öfvergick till följd häraf gasverket i Stadens ägo, och gastillverkningen började med sägda dag att drivas för Stadens räkning. Inlösningssumman för gaslysningsaktiebolagets verk med rörnät och inventarier utgjorde 3,003,333 kr. Genom utvidgningsarbeten, som i det närmaste voro färdiga hösten 1885, ökades det inlösta gasverket, Klaragasverket, till dubbla storleken. När tidpunkten för gasverkets ytterligare utvidgning var inne, beslöts att anlägga ett nytt gasverk. Plats för det nya gasverket erhöles i dåvarande Hjorthagen inom Kungl. Djurgården med strand vid Lilla Värtan, hvarjämte besittningsrätten till lägenheterna Mariedal och Ropsten förvärfvades för vinnande af ökad strandutrymme. Planen till det nya verket, Värtagasverket, uppgjordes med hänsyn till såväl Klaragasverkets framtida nedläggande som behovet af utvidgning under de närmaste 20 å 25 åren. Byggnadsarbetena togo sin början den 1 april 1890 och fortgingo oafbrutet till hösten 1893, då anläggningen började tagas i användning och för första gången tillförde staden gas. Verket har sedermera utvidgats med flere nybyggnader, bl. a. med en större administrationsbyggnad vid Torsgatan, som togs i bruk år 1906.

Stat år 1907. Utgifter: 5,505,000 kr. (däraf för utvidgning 267,000 kr.). Inkomster: 5,385,000 kr.

Klaragasverket.*Kontor Mästersamuelsgatan 81; allm. 90 04; expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Afdelningschef: 4,800 kr., däraf lön 3,360 kr., tjygr 1,440 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Ingenjörsassistent: 2,700 kr. Verkmästare: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjygr 840 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Tre gasmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Kontorsskrifvare: 2,280 kr.

Dessutom åtnjuta afdelningschef och ingenjörsassistent bostad, bränsle och gas, verkmästare bostad och gas. Om bostad ej lämnas ingenjörsassistent och verkmästare, höjes lönen för den före med 300 kr. och för den senare med 500 kr.

Afdelningschef.

Pettersson, I., allm. 90 04.

Ingenjörsassistent.

Telander, N., allm. 90 04.

Verkmästare.

Johansson, A. P.

Gasmästare.

Söderling, C. F.; Enggren, G.; Lindvall, J. W. A.

Kontorsskrifvare.

Eklund, O. T.

Dessutom *arbetare.* Arbetsstyrkan för Klaragasverket utgjorde för driften vid 1907 års början 105 man.

Värtagasverket.*Värtan; riks. 29 51; allm. 74 26; expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Afdelningschef: 4,800 kr., däraf lön 3,360 kr., tjygr 1,440 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Två ingenjörer för gastillverkningen: 3,300 kr., däraf lön 2,310 kr., tjygr 990 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Förrådsbokhållare: 2,300 kr., däraf lön 1,610 kr., tjygr 690 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Verkmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Tre gasmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Koksmästare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjygr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Två kemister: 2,400 kr. Tre kontorsskrifvare: 1,500—2,400 kr. Underverkmästare: 2,520 kr.

Dessutom åtnjuta afdelningschef, ingenjörer för gastillverkningen och förrådsbokhållare bostad, bränsle och gas, verkmästare bostad och gas. Om bostad ej lämnas förrådsbokhållare och verkmästare, höjes lönen för den förre med 400 kr. och för den senare med 500 kr.

Afdelningschef.

Knös, A. E.; riks. 29 51; allm. 74 26.

Ingenjörer för gastillverkningen.

Edlund, K. S.; Hultman, G. H.

Förrådsbokhållare.

Nyström, J. D.; riks. 91 82; allm. 90 73.

Verkmästare.

Stenberg, C. L.

Gasmästare.

Johansson, J.; Cronwall, J.; Larsson, J. W.

Koksmästare.

Hamberg, S. J.

Kemister.

Flycht, K. E. A.; Thäberg, N. T.

Kontorsskrifvare.

Gihl, C. I. E. (för koksfsäljningen; riks. 91 82; allm. 90 73); Eklöf, E. A.; Hedman, G. R.

Dessutom en *underverkmästare* samt *arbetare*. Antalet arbetare för Värtagasverket utgjorde för driften vid 1907 års början 369 man.

Distributionen.

Torsgatan 22; riks. 46 38; allm. 73 52; expeditionstid: 9—5.

Aflöningar m. m. Afdelningschef: 4,500 kr., däraf lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Ingenjör: 3,300 kr., däraf lön 2,310 kr., tjpr 990 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Ingenjörssassistent: 2,700 kr., däraf lön 1,890 kr., tjpr 810 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Två verkmästare: 2,800 kr., däraf lön 1,960 kr., tjpr 840 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Två ritare: 2,100—2,400 kr. Tre underverkmästare: 1,800—1,920 kr. Två kontorsskrifvare: 1,800—2,100 kr.

Dessutom åtnjuta afdelningschef, ingenjör, ingenjörssassistent, verkmästare och underverkmästare bostad, värme och gas. Om bostad ej lämnas verkmästare, höjes lönen med 500 kr.

Afdelningschef.

Erikson, C. Th.; riks. 46 38; allm. 73 52.

Ingenjör.

Lewin, R.

Ingenjörssassistent.

Morén, K. E.

Verkmästare.

Ljungström, L. G.; Sundell, A.

Ritare.

Stenberg, N. G.; Hydén, T. G. O.

Kontorsskrifvare.

Haglund, J. B.; Anderson, K. H.

Dessutom tre *underverkmästare* samt *arbetare*. Arbetsstyrkan för distributionen utgjorde vid 1907 års början 61 man.

Förvaltningsafdelningen.

Torsgatan 22; riks. 34 93; allm. 79 86; expeditionstid: 9—5; kassan 9—3.

Aflöningar m. m. Inspektör för mätareaflysningen: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Bokhållare: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Två kontorsskrifvare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Tre kontorsskrifvare: 2,900 kr., däraf lön 2,030 kr., tjpr 870 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Fem kontorsskrifvare: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjpr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Fyra kontorsskrifvare: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjpr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. En kontorsskrifvare: 2,000 kr., däraf lön 1,330 kr., tjpr 570 kr., missräkningspengar 100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Två kontorsskrifvare: 1,800 kr., däraf lön 1,260 kr., tjpr 540 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Två kontorsskrifvare: 1,800 kr. Två kontorsskrifvare: 1,500 kr. Sju extra kontorsskrifvare: 900—1,800 kr. Förråds-skrifvare: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjpr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Biträdande förråds-skrifvare: 2,100 kr. Vaktmästare: lön 1,400 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 200 kr., samt bostad, ved och gas. Expeditions-vakt: 300 kr. Läkare: arvode 2,400 kr.

Inspektör för mätareaflysningen.

Molin, J., riks. 34 93; allm. 79 86.

Bokhållare.

Winge, F. G. E.; riks. 91 62; allm. 90 02.

Förste kontorsskrifvare.

Lindström, C. F. (å Räkningkontoret); riks. 91 64; allm. 79 98; Särting, A. A. A. (å expeditionen); riks. 34 93; allm. 79 86.

E. kontorsskrifvare.

Nescher, D. E.; Larsson, J. E.; Keyser, F. R.; Andersson, A. G. (vid kassan); Schalin, A. W.; Hagberg, J. T. F.; Ljungström, G. I. N.; Eckerström, L. A.; Pettersson, G. E.; Mathson, E. C. A. F.; Fischier, J. E. B.; Tegnér, U. W.; Källström, Agnes Katarina (för försäljningen riks. 1 31; allm. 79 97); Ekström, G. W.; Rossing, C. A. E.; Broman, I. R.; Fröding, V. C. H.; Moberg, K. G.; Nylén, A. E.; e. kontorsskrifvare: Larsson, C. J.; Widfond, S. A.; Ericsson, N. J. W.; Carell, S. T.; Johansson, T.; Lindström, N. R. A.; Nilsson, O. W.

Förrådsskrifvare.

Södersten, K. O. S.; Danielsson, J. A. (bitr.).

Vaktmästare.

Johansson, F. A. O.

Dessutom trettiosex *mätareaflysare*, tjugusex *inkasserare* samt en *expeditionsvakt*.

Nybyggnadsafdelningen.

Riks. 29 51; allm. 74 26.

Aflönningar m. m. Arbetschef (samtidigt chef för electricitetsverkets nybyggnadsafdelning): 6,000 kr. (lönen förhöjd 1907 fr. 4,800 kr.). Tre ingenjörer: 2,400—3,000 kr. Byggmästare: 3,000 kr.

Arbetschef.

Blomqvist, E. R.

Ingenjörer.

Strömdahl, Hj. F.; Dahlqvist, J. A.; Westerlund, J. H.

Byggmästare.

Hultman, C. W.

Dessutom 122 *arbetare* vid 1907 års början.

Electricitetsverken.

Adresser, tel. m. m se nedan.

På grund af motion, väckt 1887 inom Stadsfullmäktige, inkom Gasverksstyrelsen i oktober 1889 med förslag till anläggning af ett electricitetsverk för större delen af Norrmalm, afsedt till en början för endast 10,000 lampor, men för en framtida utvidgning till 30,000 lampor. Kostnadsförslaget slutade på 1,500,000 kr. Detta förslag antogs af Stadsfullmäktige den 13 dec. 1889. Sedan tomten nr 6 i kvarteret Hästen med adress nr 38 Regeringsgatan blifvit inköpt för 360,000 kr., antogo Stadsfullmäktige i dec. 1890 ett förslag, som afsåg stationens utförande

för 5,000 samtidigt brinnande lampor och ett ledningsnät för 10,000 lampor. Kostnaden för detta förslag beräknades till 1,604,000 kr. Den 1 sept. 1892 öppnades Brunkebergsvirket officiellt, och då voro 1,024 glödlampor inkopplade. Stationen har sedermera i mån af behof väsentligt utvidgats.

I juni 1900 biföllo Stadsfullmäktige Gasverksstyrelsens hemställan att, på det att hela staden måtte kunna förses med elektrisk ström för lyse och kraft, låta utföra en ångkraftcentral i Hjorthagen — den blifvande elektriska hufvudstationen vid Värtan — med därtill hörande understationer och ledningsnät mot en approximativt beräknad kostnad af 8,039,000 kr. Följande år inköptes norra delen af kvarteret Apotekaren mellan Döbelns-, Kungstens- och Tulegatorna för uppförande af den s. k. Tulestationen.

Det nya electricitetsverket vid Värtan med dess understationer i staden blef i det närmaste fullbordadt till sin första utbyggnad under år 1903 och började sin verksamhet den 30 sept. samma år, då ström för första gången utsläpptes från Tulestationen. Kronobergsstationen började sin verksamhet den 14 okt. (s. å.) och Katarinastationen den 3 nov. (s. å.). Till Brunkebergsvirket levererades ström från Värtaverket första gången den 28 nov. (s. å.). Djurgårdsstationen färdigbyggdes 1906.

Under år 1905 inköptes två vattenfall, Tamms- och Kvarnsforsarna i Dalälven för ca: 1,150,000 kr. för en blifvande kraftstation benämnd Untra-verket.

Stat år 1907. Utgifter: 4,129,000 kr. (däraf 1,813,000 kr. till utvidgningen). Inkomster: 2,585,000 kr.

Electricitetsverkets hufvudkontor.

Tulegatan 13; riks. 16 19; allm. 9 80; expeditionstid: 9—5.

Aflönningar m. m. Chef: 8,300 kr. Tre ingenjörer: 3,000—4,800 kr. Tre verkmästare: 2,900—4,000 kr. Mätareinspektör: 4,000 kr. Bokhållare: 4,500 kr. Nio kontorsskrifvare: 1,200—2,100 kr. Kartritare: 3,000 kr.

Dessutom åtnjuta chef och ingenjör för driften bostad, värme och elektriskt ljus, en ingenjör å ritkontoret, verkmästare för driften och verkmästare för verkstäderna bostad, bränsle och lyse.

Chef.

Decker, A.; riks. 85 54; allm. 98 55.

Ingenjörer.

Richson, E. H. (för driften); Widström, A. D. (å ritkontoret); Andreason, E. M. (å ritkontoret); riks. 85 54; allm. 98 55.

Verkmästare.

Dahl, A. M. (förste elektroverkmästare för drif-
tening); Andersson, A. L. (för verkstäderna); Ne-
veling, A. A. L. (för ackumulatorerna).

Mätareinspektör.

Kihlström, O.; riks. 16 19; allm. 9 80.

Bokhållare.

Ahlström, J. G.; riks. 16 19; allm. 9 80.

Kontorsskrifvare.

Österman, G. H.; Ström, N. D.; Carlsson, A. T.;
Lindqvist, C. E. O.; Bergwall, C. T.; Ericsson,
G. E.; Gustafsson, K. G. A.; Ljungborg, O. E.;
Sörling, P. G. O.

Kartritäre.

Södersten, Th. C. Hj.

Dessutom sju afläsare samt fem inkas-
serare.

Brunkebergverket.

Regeringsgatan 38; allm. 207 18.

Aflöningar m. m. Öfvermaskinist:
3,600 kr. Öfvermaskinistassistent: 2,900
kr. Två elektroverkmästare: 2,900—
3,100 kr.

Dessutom åtnjuta öfvermaskinist och en
elektroverkmästare bostad, bränsle och lyse.

Öfvermaskinist.

Gummesson, O.

Öfvermaskinistassistent.

Bengtson, C. O. N.

Elektroverkmästare.

Nilsson, C. E.; Ohrling, A. W.

Värtaverket.

*Värtan; riks. 74 24; allm. 51 84;
expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Två ingenjörer:
4,300—4,800 kr. Öfvermaskinist: 3,000 kr.
Öfvermaskinistassistent: 2,900 kr. Kon-
torsskrifvare: 2,100 kr.

Dessutom åtnjuta ingenjörer och öfvermaskinist
bostad, elektriskt ljus och värme.

Ingenjörer.

Lindblad, B. E. (maskiningenjör); Holmberg, K.
R. (elektroingenjör).

Öfvermaskinist.

Mattson, F. L. L.

Öfvermaskinistassistent.

Helin, J. A.

Kontorsskrifvare.

Ericsson, K. E. M.

Tulestationen.

Tulegatan 9 & 11; allm. 197 57.

Aflöningar m. m. Två förste reglerings-
vakter: 2,120—2,240 kr.

Förste regleringsvakter.

Wretling, J. A.; Lindberg, C. A.

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 29; allm. 167 06.

Aflöningar m. m. Förste reglerings-
vakt: 1,650 kr. samt bostad, elektriskt ljus och
värme.

Förste regleringsvakt.

Hammarlund, C. A.

Katarinastationen.

Kapellgränd; allm. 137 76.

Aflöningar m. m. Förste reglerings-
vakt: 2,100 kr.

Förste regleringsvakt.

Eriksson, K. E.

Djurgårdsstationen.

Djurgården; allm. 48 23.

Aflöningar m. m. Förste reglerings-
vakt: 1,680 kr. samt bostad, elektriskt ljus och
värme.

Förste regleringsvakt.

Björkman, G. D.

Distributionen.

*Tulegatan 13; riks. 85 53; allm. 77 12;
expeditionstid: 9—5.*

Aflöningar m. m. Förste ingenjör:
4,800 kr. Tre ingenjörer: 2,700—3,800 kr.
Två verkmästare: 2,800—2,900 kr. Tre
kontorsskrifvare: 1,800—2,800 kr. Läkare:
arfvode 1,200 kr.

Dessutom åtnjuta förste ingenjör, en ingenjör
och förste verkmästare bostad, värme och elek-
triskt ljus, ingenjör för installationen bostad och
elektriskt ljus.

Förste ingenjör.

Wallér, C. H.; mottagningstid: 9—2; riks. 85 53; allm. 77 12.

Ingenjörer.

Klingberg, K. Hj; **Dalén, G. E. A.**; **Ringström, R. G.** (för installationen; riks. 95 53; allm. 77 44).

Verkmästare.

Sundin, A. G. (förste, för ledningsnätet); **Andersson, S. G.** (andre, för ledningsnätet).

Kontorsskrifvare.

Gyller, H. F. Carlsson; **Sundstrand, G. D.**; **Östervall, C. J.**

Läkare.

Svensson, F. L.

Den sammanlagda *arbetsstyrkan* för driften utgjorde vid 1907 års början 256 man.

Nybyggnadsafdelningen.

Riks. 98 26; allm. 93 84.

Aflöningar m. m. Arbetschef: se ofvan nybyggnadsafdelningen vid Värtan. Ingenjör: 2,700 kr. Arkitekt: 3,300 kr. Byggnadsritare: 3,300 kr.

Arbetschef.

Blomqvist, E. R.

Ingenjör.

Bucht, P. H.

Arkitekt.

Frumerie, G.

Byggnadsritare.

Sundstrand, K. K.

Desutom 13 *arbetare* vid 1907 års början.

Belysning af gator och allmänna platser.

(Jfr under Drätselnämnden, sid. 47.)

Gas- och elektricitetsverket ombesörjer belysningen af gator och allmänna platser. Belysningen sker dels med gas, dels med elektricitet och dels med olja.

Lykttändarepersonalen ombesörjer gas- och oljebelysningen; den elektriska belysningen skötes af Elektricitetsverkets montörer (släckningen verkställes dock af Gasverkets lykttändare). Staden är indelad i sex lykttändaredistrikt, hvar ett med sin förman och 20 à 30 lykttändare (se nedan).

Gaslyktorna i Stockholm äro släckta från den 1 juni t. o. m. den 14 juli. Längsta lystiden är i december, då lyktorna tändas 3,45 e. m. och släckas (senare hälften af månaden) kl. 8,00 f. m.

Stat år 1907. Gasbelysningen. Utgifter (förutom gasförbrukning, ränta och amortering): 250,500 kr.; inkomster (af Drätselnämnden): 522,000 kr. Oljebelysningen. Utgifter (jfr ofvan): 34,000 kr.; inkomster (jfr ofvan): 40,000 kr. Elektricitetsbelysningen. Utgifter (jfr ofvan): 12,000 kr.; inkomster (jfr ofvan): 37,000 kr.

Lykttändaredistriktet.

1. distriktet.

Kontor: Luntmakaregatan 32 B.

Personal: 1 förman och 30 lykttändare.

2. distriktet.

Kontor: Skepparegatan 34.

Personal: 1 förman och 29 lykttändare.

3. distriktet.

Kontor: Hjärnegatan 1.

Personal: 1 förman och 27 lykttändare.

4. distriktet.

Kontor: Trångsund 4.

Personal: 1 förman och 30 lykttändare.

5. distriktet.

Kontor: Högbergsgatan 21 B.

Personal: 1 förman och 19 lykttändare.

6. distriktet.

Kontor: Hornsgatan 92.

Personal: 1 förman och 21 lykttändare.

Inalles sålunda 6 förmän och 156 lykttändare; dessutom äro anställda 5 syfonpumpare.

Gas- och elektricitetsentreprenörer.

För utförande och reparation af gas- och elektricitetsledningar har Gasverkstyrelsen till entreprenörer antagit vissa personer och firmor, och äger icke någon annan att med dylika ledningar, afsedda för begagnande af gas eller elektricitet från Stadens verk, sig befafta.

Gasentreprenörerna äro för närvarande till antalet 21 och elektricitetsentreprenörerna 9. För namn och adresser m. m. hänvisas till nedanstående förteckning (firmainnehafvarna äro ej såsom sådana upptagna i Kommunalkalenderns personalafdelning).

Gasentreprenörer.

- AB. Installator;** Norrlandsgatan 9; riks. 31 20; allm. 62 88.
- Berggren, E. E.;** Sibillegatan 20; riks. 20 74; allm. 42 20.
- Billmans Fabriks- och Handels AB.;** Nybrogatan 15 B; riks. 48 11; allm. 44 80.
- AB. Clausens Gas- och Vattenledningsaffär;** Tunnelgatan 16; riks. 25 98; allm. 72 88.
- Ericsson, S.;** Strandvägen 9; riks. 61 00; allm. 5 99.
- Fahnehjelm & C:o;** Klarabergsgatan 42; riks. 2 38; allm. 25.
- Faxén & C:o;** Brunnsgatan 6 & 8; riks. 71 91; allm. 71 91.
- Högberg & Lindqvist;** Oxtorgsgatan 7; riks. 26 81; allm. 78 21.
- Karstorp & C:o;** Gamla Kungsholmsbrogatan 29; riks. 49 04; allm. 74 47.
- Naumburg, P. & C:o;** Norrlandsgatan 24; riks. 11 75; allm. 46 68.
- Rundquist, A. & C:o;** Regeringsgatan 39; riks. 3 03; allm. 46 09.
- Sjögren, P. A.;** Mästersamuelsgatan 16; riks. 5 26; allm. 85 49.
- Sjögren, Axel & C:o;** Mästersamuelsgatan 54; riks. 29 33; allm. 73 44.
- Sylvan, Herman;** Vasagatan 36; riks. 33 91; allm. 95 26.
- Sällström, E.;** Gamla Kungsholmsbrogatan 54; riks. 65 89; allm. 61 75.
- Undin & Gustafsson;** Mästersamuelsgatan 27; riks. 26 76; allm. 42 18.

- Wideberg, S.;** Bryggaregatan 12; riks. 50 46; allm. 74 06.
- Ljungberg, J. A. & C:o;** Skärgårdsgatan 9; riks. 2 62; allm. 27 19.
- Beskow & C:o;** Högbergsgatan 30; riks. 20 25; allm. 37 77.
- Carlssons, C. A., söner;** Hornsgatan 35; riks. 7 26; allm. 34 96.
- Lundholm, J. M.;** Torkelknutssonsgatan 19; riks. 30 98; allm. 30 98.

Elektricitetsentreprenörer.

- Elektriska AB. A. E. G.;** Stora Vattugatan 9; riks. 13 90, 98 96, 40 45; allm. 88 49, 88 09.
- Allmänna Svenska Elektriska AB.;** Malmstorgsgatan 5; riks. 73 25, 3 25, 40 25; allm. 47, 71, 78.
- Förenade Elektriska AB.;** Birgerjarlsgatan 15; riks. Förenade elektriska; allm. 54 55, 40 56, 88 68.
- Aug. Heilborns Elektriska byrå;** Drottninggatan 55; riks. 17; allm. 58 00.
- Lalander & Friberg;** Västmannagatan 4; riks. 105 36; allm. 46 24.
- Luth & Roséns Elektriska AB.;** Vasagatan 12; riks. 52 28, 45 50; allm. 83 62, 1 08.
- Löfqvist, Hjalmar;** Birgerjarlsgatan 21; riks. 5 03; allm. 76 10, 63 57.
- Elektriska AB. Siemens—Schuchert;** Västra Trädgårdsgatan 7; riks. 13 17; allm. 50 90.
- Graham Brothers;** Norr Mälarstrand 34; riks. 3 33; allm. 87 38.

Kyrkogårdsnämnden i Stockholm

och i samband därmed stående institutioner.

Kyrkogårdsnämnden.

Öfre Munkbron 1; riks. 50 33; allm. 28 66; sessionsdag: andra fredagen i hvarje månad.

Kyrkogårdsnämnden vårdar och förvaltar de Stockholms kommun tillhöriga kyrkogårdar och allt hvad därtill hörer, äfvensom de grafkapell, som i närheten af järnbanorna af kommunen uppföras. För närvarande äro kommunens kyrkogårdar (begravningsplatser) tvänne, nämligen Norra och Södra begravningsplatserna. Kyrkogårdsnämnden utgöres af fyra af Stadsfullmäktige samt fyra genom kyrkostämmorna i de territoriella församlingarna för två år i sänder valda ledamöter. För ledamöterna utses jämväl suppleanter, nämligen fyra af Stadsfullmäktige och fyra genom kyrkostämmorna. Hvar och en af de territoriella församlingarna väljer å kyrkostämman två församlingens medlemmar att utse Nämndens ledamöter och suppleanter. Dessa sålunda valda personer sammanträda på öfverståthållarens kallelse och utse fyra ledamöter i Nämnden och lika många suppleanter. Nämnden utser själf sin ordförande för två år i sänder. Vice ordförande utses i förekommande fall för hvarje särskildt tillfälle. När öfverståthållaren är tillstädes, föres ordet af honom. På Nämndens förslag bestämma Stadsfullmäktige, hvilka tjänstebiträden Nämnden skall hafva till sitt förfogande. Plan för ordnande af kyrkogård eller del däraf prövas af Stadsfullmäktige. De pris och öfriga villkor, som skola ligga till grund för upplåtelse af grafställen åt enskilde, skola jämväl af Stadsfullmäktige bestämmas. Nämndens förvaltning och räkenskaper granskas för hvarje år af fyra revisorer, af hvilka Stadsfullmäktige äga att utse två; de öfriga två utses af personer, som af de territoriella församlingarna väljas. Stadsfullmäktige bestämma öfver ansvarsfrihet.

Förordningar. K. förordningen om kyrkogårdsnämnd i Stockholm den 29 april 1886; K. instruktionen för kyrkogårdsnämnden i Stockholm den 29 april 1886; K. brefvet den 27 aug. 1886 (ang. Norra kyrkogårdens läggande under Nämndens vård och förvaltning).

Stat år 1907. Utgifter: 264,910: 15 kr.; inkomster: 264,910: 15 kr.

Aflöning. Sekreterare: arfvode 1,000 kr.

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Andersson, A. N., byggmästare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Öfriga ledamöter.

Piehl, C. G., direktör, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Virgin, G., bostadsinspektör (vald af Stadsfullm.).

Lagerström, G. O., kyrkoherde (vald af församlingarnas elektoror).

Pihl, A. G., trädgårdsdirektör (vald af församlingarnas elektoror).

Dahl, F. G. A., f. d. förste intendent, professor (vald af församlingarnas elektoror).

Norström, E. G., f. d. kanslisekreterare (vald af församlingarnas elektoror).

Lundström, K. B., grosshandlare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Carlson, G., kansliråd (vald af Stadsfullm.).

Wickman, G., arkitekt, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Medin, A., f. d. stadsträdgårdsmästare (vald af Stadsfullm.).

Ceder, A., mekanisk arbetare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Eklund, K. A., kyrkoherde (vald af församlingarnas elektoror).

Hernlund, C. H., rektor, stadsfullm. (vald af församlingarnas elektoror).

Clausen, C., ingenjör (vald af församlingarnas elektoror).

Ericsson, A. V., distriktsläkare (vald af församlingarnas elektoror).

Sekreterare.

Stuart, G. A.

Kyrkogårdsnämndens byrå och expedition.

Öfre Munkbron 1; riks. 50 33; allm. 28 66; expeditionstid: 10—2 samt (15 mars—31 maj) 6—8 e. m.

Stat år 1907. Utgifter: 18,960 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare, tillika syssloman och redogörare: 4,800 kr., däraf lön 2,800 kr., tjpgr 1,200 kr., samt godtgörelse för minskad inkomst 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Kontrollant och kontorsskrifvare: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjpgr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Trädgårdsmästare: 2,400 kr., däraf lön 1,680 kr., tjpgr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Vaktmästare: arfvode 500 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare bostad, trädgårdsmästare bostad och ved.

Föreståndare.

Holmberg, G. A.

Kontrollant och kontorsskrifvare.

Schönmeyr, F.

Trädgårdsmästare.

Wahlberg, J. A., allm. 589.

Vaktmästare.

Zöll, K. L.

Stockholms stads norra begravningsplats.

Allm. 5 88.

Aflöningar m. m. Syssloman och redogörare, se ofvan. Läkare: arfvode 300 kr.

Grindvakt: lön 800 kr., dessutom ett ålders-tillägg å 100 kr. samt bostad. Polisbevakning: 2,390 kr.

Syssloman och redogörare.

Holmberg, G. A., allm. 5 88, träffas 3—6 (april—sept.), 2—5 (okt.—mars), se ofvan.

Läkare.

Hellström, T. G.

Grindvakt.

Pettersson, C. G.

Dessutom en *förste trädgårdsförman*, en *trädgårdsförman*, tre *grafskötareförmän*, en *orangör* samt *arbetare* (vint. 38, somm. 95) och *arbeterskor* (vint. 3, somm. 147); en *dödgräfvareförman* samt 19 *dödgräfvare*.

Stockholms stads södra begravningsplats.

Allm.: Skanstull 14.

Aflöningar m. m. Syssloman och redogörare, se ofvan. Läkare: arfvode 150 kr. Grindvakt: 42 öre pr timma samt bostad.

Syssloman och redogörare.

Holmberg, G. A., se ofvan.

Läkare.

Klingberg, A. F.

Grindvakt.

Öberg, C. G.

Dessutom en *arbetsförman* samt *arbetare* (vint. 3, somm. 8) och *arbeterskor* (vint. inga, somm. ca 20); fyra *dödgräfvare*.

Stockholms folkskoleöfverstyrelse

jämte i samband därmed stående institutioner.

Folkskoleöfverstyrelsen.

Fredsgatan 19; riks. 29 30; allm. 9 26; sessionstider obestämda; för öfrigt se nedan.

Ända till och med år 1861 skötte hvar och en af hufvudstadens församlingar sitt folkskoleväsende oberoende af de öfriga. Församlingen utgjorde ett skoldistrikt. Den 27 september 1861 erhöi emellertid Stockholms stad en särskild stadga angående folkundervisningen. Enligt denna stadga skulle folkskoleväsendet i det stora hela utgöra en detta samhälles gemensamma angelägenhet, hvars förvaltning handhades dels af en för samtliga folkskolor tillsatt Öfverstyrelse, dels af de territoriella församlingarnas skolråd. Centralisationen har med bibehållande af detta förvaltningsätt blifvit än fullständigare genomförd f. o. m. 1904 genom lagarna angående ändrad lydelse af några §§ i förordningen om kyrkostämma, kyrko- och skolråd i Stockholm och angående folkskoleväsendet därstädes den 15 maj 1903. Kostnaderna beslutas och utgöras numera på sätt som om kommunalutskylder är stadgadt; dock blef från de samtidigt lämnade bestämmelserna om öfvertagandet å angifna villkor af församlingarnas lokaler för folkskolan undantagen församling, som ej ville ingå på dessa villkor. Undantagsrätten har endast tagits i anspråk af Klara församling.

Folkskoleöfverstyrelsens ledamöter väljas af skolråden, Stockholms stads konsistorium och Stadsfullmäktige sålunda, att hvarje skolråd, äfvensom konsistorium väljer en ledamot, samt Stadsfullmäktige bland stadens vid fullmäktigeval röstberättigade inbyggare (alltså äfven kvinnor) välja lika många ledamöter som hela antalet af de utaf skolråden valde. Ledamot i Öfverstyrelsen väljes för en tid af två år och kan återväljas. Öfverstyrelsen utser inom sig för hvarje kalenderår ordförande och vice ordförande.

För ärendenas förberedande behandling uppdelade sig Folkskoleöfverstyrelsen i början af innevarande år på tre utskott och en delegation, nämligen: pedagogiska utskottet, som har att bereda ärenden af pedagogisk art, frågor om tjänstledigheter och förordnanden för lärare och lärarinnor, ekonomiutskottet, som har att utarbete förslag till stat, handlägga löne- och pensionsärenden samt andra frågor af ekonomisk art (dock ej byggnadsfrågor), byggnadsutskottet för byggnadsfrågor samt delegerade för barnavård.

I hvarje territoriell kyrkoförsamling i Stockholm skall finnas ett skolråd. Församlingens kyrkoherde är ordförande i skolrådet. Ledamöter i skolrådet väljas till lämpligt antal, dock icke understigande fem, af församlingen å kyrkostämman för två år i sänder. Äfven kvinna är valbar. Skolrådet väljer inom sig för hvarje år en vice ordförande.

Församlings skolråd har till uppift att genom framställningar till Öfverstyrelsen m. m. söka främja folkskoleväsendets utveckling såväl inom staden i dess helhet som särskildt inom församlingen. Skolrådet afgifver förslag vid tillsättande af ord. lärarebefattningar och utfärdar äfven, efter vederbörande öfverlärares hörande, tjänstgöringsbetyg åt lärare.

Författningar m. m. K. förordningen om kyrkostämman, samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 nov. 1863 (med ändringar). K. stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm den 8 nov. 1901. Lag angående folkskoleväsendet i Stockholm den 15 maj 1903. K. Instruktionen för öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor den 15 maj 1903. Lag den 7 juli 1905 (kvinnor valbara).

Stat år 1907. Utgifter: 4,485,284: 27 kr.; inkomster: 834,158: 11 kr. (däraf statsbidrag 659,300 kr.)

Folkskoleöfverstyrelsens ledamöter.

Ordförande.

Hammarlund, E., direktör, stadsfullm. (såsom led. vald af Stadsfullm.); träffas å Folkskoleöfverstyrelsens lokal i regel måndag och torsdag 3—3,30.

Vice ordförande.

Höüman, E. D., e. o. hofpredikant, kyrkoherde (såsom led. vald af Konsistorium).

Öfriga ledamöter.

Berg, F., fil. d.r., folkskolelärare, förutvar. statsråd (vald af Stadsfullm.).

Bergqvist, B. J.son, läroverksråd (vald af Mattei förs:s skolråd).

Bergström, A. W., arkitekt, förste byggmästare (vald af Katarina förs:s skolråd).

Marcus, J. A. A., intendent, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).

Nyström, C. L. H., med. och fil. d.r. (vald af Klara förs:s skolråd).

Lagerstedt, N. G. W., läroverksråd (vald af Hedvig Eleonora förs:s skolråd).

Kiellman-Göranson, A. O. I., komminister (vald af Storkyrkoförs:s skolråd).

Ewerlöf, J. F., fil. d.r. f. d. öfverlärare (vald af Kungsholms förs:s skolråd).
Lagerholm, O. W., fil. lic., fabriksidkare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).
Nilson, S. J., komminister (vald af Maria förs:s skolråd).
Laurentz, W., grosshandlare, stadsfullm. (vald af Jakobs och Johannes förs:s skolråd).
Jonsson, J. A., tf. öfverlärare, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).
Heurlin, C. H., vice konsul, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).
Kjellberg, K. E. O., med. d.r. stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).
Boije af Gennäs, S. J. A., rektor, stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).
Sidner, Hedvig Ch. M., seminarieadjunkt (vald af Stadsfullm.).
Aurivillius, P. O. Ch., professor (vald af Stadsfullm.).
Planck, E. G., rektor (vald af Engelbrekts förs:s skolråd).
Alderin, R. W., verkst. dir., stadsfullm. (vald af Stadsfullm.).
Sällström, G. F. W., ingenjör (vald af Gustaf Wasa förs:s skolråd).
Carlsson, Sture, öfverlärare (vald af Adolf Fredriks förs:s skolråd).
Hellner, J., f. d. justitieråd, (vald af Stadsfullm.).
Boalt, C. A. B., t. f. krigsråd (vald af Oscars förs:s skolråd).

Folkskoleöfverstyrelsens utskott.

Pedagogiska utskottet.

Ordförande.

Berg, F.

Öfriga ledamöter.

Lagerstedt, N. G. W., Kiellman-Göranson, A. O. I.; Jonsson, J. A.; Kjellberg, K. E. O.; Sidner, Hedvig Ch. M.; Planck, E. G.

Ekonomiutskottet.

Ordförande.

Hammarlund, E.

Öfriga ledamöter.

Marcus, J. A. A.; Heurlin, C. H.; Boije af Gennäs, S. J. A.; Aurivillius, P. O. Ch.; Boalt, C. A. B.

Byggnadsutskottet.

Ordförande.

Bergqvist, B. J:son.

Öfriga ledamöter.

Bergström, A. W.; Laurentz, W.; Alderin, R. W.; Sällström, G. F. W.

Delegerade för barnavården.

Ordförande.

Heüman, E. D.

Öfriga ledamöter.

Nyström, C. L. H.; Ewerlöf, J. F.; Lagerholm, O. W.; Nilson, S. J.; Carlsson, Sture; Hellner, J.

Folkskoleöfverstyrelsens expedition.

Fredsgatan 19; riks. 29 30; allm. 9 26; expeditionstid: 10—3.

Stat år 1907. Utgifter: 48,300 kr.

Aflöningar m. m. Kamrerare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjpgr 1,650 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaradera å 500 kr. Sekreterare: lön 2,500 kr., dessutom ett personligt ålderstillägg å 500 kr. Kassör: 2,500 kr., däraf lön 1,750 kr., tjpgr 750 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaradera å 300 kr. Byggnadsinspektör: arfvode 3,000 kr. Värmeledningsinspektionen: arfvode 600 kr. Statistiska utredningar: 2,000 kr. Extra biträden: 1,500 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaradera å 100 kr. Biträdande vaktmästare: arfvode 600 kr.

Kamrerare,

illika föredragande i konomiärenden.

Ljungman, C. J. D.; riks. 29 30; allm. 89 92; träffas helgfria dagar 10—11 och 2—3.

Sekreterare.

Blixén, O.; riks. 29 30; träffas måndag, tisdag, torsdag och fredag 2—3.

Kassör.

Brunius, Augusta Ch.; allm. 9 26; träffas alla helgfria dagar 10—3; kassan hålles öppen tisdagar och fredagar 12—2.

Byggnadsinspektör.

Ehrngren, O.; Maria 2 54; träffas 10—11 (i bestaden Adolf Fredriks torg 1 B).

Värmeledningsinspektör.

Dahlgrén, W.; riks. 12 84; allm. 61 50 (kontoret, Strömsborg).

Statistiskt biträde.

Stenberg, C. J. E.

Vaktmästare.

Svensson, Lovisa.

Biträdande vaktmästare.

Carlsson, J. G.

Dessutom extra biträden.

Folkskoleinspektionen.

Fredsgatan 19; riks. 22 78; allm. 198 86; expeditionstider: se nedan. förste och andre folkskoleinspektören.

Vid öfvervakandet af folkskolans verksamhet biträdes Öfverstyrelsen af vissa tjänstemän.

Förste folkskoleinspektören utöfvar närmast under Öfverstyrelsen den pedagogiska ledningen af och uppsikten öfver Stadens folkskolor. Han skall vara närvarande vid Öfverstyrelsens samt Pedagogiska utskottets och Barnavårdsnämndens sammanträden och äger att deltaga i öfverläggningarna, men icke i beslut. Vid sidan af förste folkskoleinspektören finnes äfven en andre folkskoleinspektör, som skall närvara vid Öfverstyrelsens samt Ekonomisk och Byggnadsutskottens sammanträden med uppgift att förbereda företrädesvis frågor af ekonomisk och administrativ natur. Gymnastikinstruktören åligger: att genom besök i skolorna taga noggrann kännedom om gymnastikundervisningens skötande i dessa samt lämna lärare och lärarinnor nödiga råd och upplysningar, att genom föredrag inför lärarepersonalen och undervisningskurser befordra de gymnastiska öfningarnas ändamålsenliga bedrivande, att med uppmärksamhet följa de ordnade leköfningar, som vid skolorna förekomma m. m.

Exercisinstruktören åligger: att meddela de bland lärarna uttagna instruktörer i exercis och målskjutning nödig undervisning för öfningarnas rätta bedrivande, att bland instruktörerna utse bataljons- och kompanichefer äfvensom dem, som skola leda målskjutningsöfningarna, att leda de gemensamma utmarscher, som hvarje vår och höst företagas med lärjungar från samtliga folkskolor, äfvensom de täflings-skjutningar, som i samband därmed äga rum m. m.

Slöjdföreståndaren och slöjdföreståndarinnan åligger att utöfva tillsyn öfver undervisningen i slöjd och öfverfaka, att denna bedrivs enligt de grunder, Öfverstyrelsen fastställt.

Instruktioner. Instruktioner den 14 dec. 1903 för folkskoleinspektören, biträdande inspektören, gymnastikinstruktören, exercisinstruktören, slöjdföreståndaren och slöjdföreståndarinnan. (Instruktionen är under omarbetning.)

Stat år 1907. Utgifter: 23,950 kr.

Aflöningar m. m. Förste folkskoleinspektör: 7,500 kr., däraf lön 5,250 kr., tjgr 2,250 kr., expenser 400 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Andre folkskoleinspektör: 6,000 kr., däraf lön 4,200 kr., tjgr 1,800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Gymnastikinstruktör: 2,000 kr. Exercisinstruktör: 600 kr. Slöjdföreståndare: 2,000 kr. (dessutom lön som ordinarie lärare vid Sthlms folkskolor). Slöjdföreståndarinnan: 800 kr. (dessutom lön som ordinarie lärarinna vid Sthlms folkskolor).

Förste folkskoleinspektör.

von Schéele, F., professor; riks. 22 78; allm. 198 86; träffas måndag och fredag 2—3 och onsdag 10—11.

Andre folkskoleinspektör.

Bergman, J. S.; allm. 89 93; träffas tisdagar och fredagar 1—2 och onsdagar 10—11.

Gymnastikinstruktör.

Sellén, N. E., kapten.

Exercisinstruktör.

af **Wetterstedt, N. V. U.**, major.

Slöjdföreståndare.

Berg, J. Hj.; träffas å exp., Klara folkskola, Vasagatan 11, onsdag 1,30—2,30 samt i slöjdsalen, Nikolai folkskola, Svartmangatan 22, fredag 1,30—3.

Slöjdföreståndarinna.

Blomberg, F. E.; allm. 215 37; träffas Luntmakaregatan 7, 2 tr., måndag, onsdag och fredag 5,30—6,30.

Folkskolans läkarevård.

För undersökning af barn vid Stockholms folkskolor antages af Folkskoleöfverstyrelsen medelst förordnande tills vidare en läkare för hvarje territoriell församling för allmänna undersökningar (skolläkare, undersökningsläkare); och böra dessa läkare helst vara boende hvar och en inom den församling, för hvars skola han är anställd. Dessutom antages nödigt antal specialister för undersökning af sjukdomar i öron, näsa, svalg och ögon.

Skolläkare åligger: att hvarje läsetermin noggrant undersöka alla barn i 1:a, 7:e och 12:e kurserna beträffande deras kroppsutveckling och hälsotillstånd äfvensom andra barn, som genom vederbörande öfverlärare anmälas till undersökning, så ock de barn, som äro föreslagna att sändas till skollofskoloni eller som därifrån återvända; att å listor, upptagande de undersökta barnens namn och födelseår, göra nödiga anteckningar rörande barnens hälsotillstånd och kroppsbeskaffenhet; att i särskild redogörelse angifva resultatet af undersökningarna af skollofskolonibarnen; att ägna noggrann uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden m. m.

Hvarje af Öfverstyrelsen för undersökning af barn i Stadens folkskolor antagen läkare är därjämte skyldig att för undersökning af barn, som till honom remitteras, vara att träffa å tid och ställe — i skolan eller i hemmet — som bestämes efter öfverenskommelse med skolans öfverlärare och att, hvar och en för sig, till Öfverstyrelsen före januari månads utgång lämna skriftlig redogörelse för sin verksamhet under det sist förflutna året samt därvid göra de framställningar och anvisningar, hvartill hans

arbete kunnat gifva anledning. Från o. m. år 1906 erhålla folkskolebarnen äfven fri läkarebehandling i skolan, utom i akuta sjukdomsfall. Det åligger därför vederbörande läkare att hålla särskild mottagning i skolans lokal — i de större skolorna en gång i veckan — för att meddela de föreskrifter och den öfriga läkarebehandling, som kan vara af nöden.

Instruktion. Instruktion för undersökningsläkare den 9 nov. 1903.

Stat år 1907. Utgifter: 28,800 kr.

Aföningar m. m. Skolläkare: inalles 20,600 kr.

Läkare.

Scholander, C. Th. (Nikolai), allm. 11 88.
Lundström, C. V. (Klara), allm. 155 35.
Ekelund, C. M. (Jakob, Joh.), allm. 212 51.
Nylin, E. W. (Maria), riks. 10 68.
Sundell, C. (Katarina), allm. 30 40.
Spangenberg, K. G. V. (Kungsholmen), allm. 183 00.
Nordgren, R. E. (Hedvig Eleonora, Engelbrekts och Oscars förs.), allm. 73 36.
Söderling, K. A. S. (Adolf Fredrik, Gustaf Wasa och Matteus), allm. 185 45.
Forsmark, E. (för ögonsjukdom), allm. 108 92.
Stangenberg, A. E. (Maria, Katarina), allm. 161 90.
Klingspor, S. W. (Klara, Nikolai, Jakob, Hedv. Eleon., Oscars och Engelbrekts förs.), allm. 97 97.
Holmgren, Gunnar (Kungsh., A. Fredr., Gustaf Wasa, Mattei), allm. 2 74.)

(för sjukdomar i öron, näsa och svalg).

Folkskolornas tandklinik.

Engelbrekts församlings folkskola, Valhallavägen 63; allm. 110 29; mottagnings-tid: 8—12; öppnas först i höst.

Genom Stadsfullmäktiges beslut d. 20 dec. 1906 anslögs 6,200 kr. för anordnande under år 1907 af en tandklinik vid Stockholms folkskolor. Anslaget beviljades på grund af ett från Svenska tandläkarsällskapets hygienkommitté till Folkskoleöfverstyrelsens inkommet förslag, angående en försöksklinik för omkring 2,000 barn. Öfverstyrelsen har för inseende öfver kliniken utsett tvänne delegerade (se nedan).

Instruktion ännu ej utfärdad (under utarbetning).

Stat år 1907. Utgifter: 6,200 kr. (ingå i staten för läkarevården).

Aföningar m. m. Föreståndare: 2,000 kr. Två assistenter: 1,000 kr. Städerska: 360 kr.

Folkskoleöfverstyrelsens delegerade.

Kjellberg, K. E. O., med. d.r., stadsfullm.; Jonsson, J. A., tf. öfverlärare, stadsfullm.

Föreståndare.

Lenhardtson, J. A. M.

Assistenter.

Sturle, G. A.; Lundberg, Nonny.

Dessutom en städerska.

Församlingarnas skolor.

Hvarje territoriell församling utgör ett skolområde.*

Hvarje skolområde utgör ett eller flera öfverlärare-distrikt. Öfverläraren har närmaste ansvaret för undervisningen vid folkskolan inom hans distrikt. Öfverläraren och de vid skolorna i hans distrikt tjänstgörande lärare och lärarinnor utgöra distriktets lärarekollegium, i hvilket öfverläraren är ordförande. Hvarje lärarekollegium utser inom sig ett ombud för hvarje helt eller påbörjad tiotal af ledamöternas antal. Dessa ombud utgöra tillsammans lärarekårens ombuds-församling, som minst en gång hvarje år på kallelse af Öfverstyrelsens ordförande sammanträder med Öfverstyrelsens och skolrådets ledamöter samt folkskoleinspektören för öfverläggning om frågor angående folkskoleväsendet.

Folkskolan i Stockholm omfattar sex årsklasser, hvardera om två terminskurser. Såsom öfverbyggnad på dessa sex årsklasser, hvilka tillsammans utgöra folkskolans lägre adelnings, finnes en högre afdelning, omfattande två årsklasser. Dessutom finnas fortsättningsskolor och ersättningsskolor. Fortsättningsskolor är inrättad för lärjungar, som genomgått de för folkskolan fastställda lärokurserna samt icke ämna öfvergå till den högre afdelningen. Ersättningsskolan afser lärjungar, som på grund af fattigdom hindrats att fullständigt begagna folkskolans undervisning. Lärjungarna i hvarje terminskurs fördelas i parallellafdelningar, hvilka undervisas hvar för sig af särskilda därtill utsedda klasslärare eller klasslärarinnor. Lärjungantalet i hvarje afdelning bör i klasserna 1—2 af folkskolan äfvensom i fortsättningsskolan och ersättningsskolan ej öfverstiga trettio samt i folkskolans öfriga klasser och dess högre afdelning icke uppgå till mera än fyrtyo. I årsklasserna 1—3 och, då så anses fördelaktigt, äfven i årsklassen 4 af folkskolan bildas blandade afdelningar af gossar och flickor. I öfrigt bildas särskilda gossafdelningar; dock må undantagsvis blandade afdelningar anordnas äfven i folkskolans högre klasser och i dess högre afdelning. Vid indelningen iakttagas i öfrigt, att afdelningslärare (afdelningslärarinnor) i regel behåller samma afdelning kurs efter kurs.

* Skolan vid Staden uppfostningsanstalt å Skrubba tillhör Katarina församlings skolområde och skolan vid Murbeckska inrättningen Maria församlings skolområde.

Instruktioner m. m. Reglemente för Stockholms stads folkskolor den 28 april 1903 och instruktion för öfverlärare den 28 maj 1903.

Stat år 1907. För folkskolorna: utgifter 2,505,375 kr., inkomster 659,300 kr. (statsbidrag); för folkskolelokalerna: utgifter 1,778,359: 27 kr., inkomster 6,708 kr.

Aflöningar m. m. Öfverlärare. 13 öfverlärare: arfvode tillsammans 12,450 kr., hyresbidrag 4,400 kr. Hyresbidrag utgår i regel under villkor för hvar och en af de öfverlärare, som fått sig sådant bidrag tillerkändt, att han är boende inom den församling, vid hvars folkskola han är anställd.

Ordinarie lärare och lärarinnor i läs- och skrifämnen. Storkyrkoförsamlingen: 6 lärare 2,200 kr., 20 lärarinnor 1,700 kr. Klara församling: 9 lärare 2,200 kr., 29 lärarinnor 1,700 kr. Jakobs och Johannes församling: 17 lärare 2,200 kr., 61 lärarinnor 1,700 kr. Maria församling: 23 lärare 2,200 kr., 95 lärarinnor 1,700 kr. Katarina församling: 29 lärare 2,200 kr., 124 lärarinnor 1,700 kr.** Kungsholms församling: 21 lärare 2,200 kr., 88 lärarinnor 1,700 kr. Hedvig Eleonoras, Engelbrekts och Oscars församlingar: 24 lärare 2,200 kr., 94 lärarinnor 1,700 kr. Adolf Fredriks, Mattei och Gustaf Wasa församlingar: 25 lärare 2,200 kr., 104 lärarinnor 1,700 kr. Aflöningen till samtliga dessa 769 ordinarie lärare och lärarinnor (154 lärare och 615 lärarinnor) jämte aflöning till öfverlärarne uppgår sålunda till 1,401,150 kr. Dessutom lämnas tre ålderstillägg, hvartdera å 400 kr. åt hvarje ordinarie lärare och tre ålderstillägg, hvartdera å 200 kr. åt hvarje ordinarie lärarinna.

E. o. lärare och lärarinnor i läs- och skrifämnen: 111,000 kr.

Ordinarie lärare och lärarinnor i öfningsämnen. 23 lärarinnor i kvinnlig slöjd 1,200 kr. 6 lärare i teckning 1,500 kr. 6 lärare i sång 1,500 kr. 6 skolköksföreståndarinnor 1,350 kr. jämte fri kost. 5 skolköksföreståndarinnor 1,200 kr. jämte fri kost samt bostad och ved. Lärare och lärarinnor i metall-, trä- och pappslöjd: 70,500 kr. Lärarinnor i gymnastik, tillsammans: 7,200 kr. Lärare i vapenföring och skjutning, tillsammans: 1,700 kr. Lektidare, tillsammans: 3,150 kr. Dessutom ålderstillägg till öfningslärarne (tillsammans 10,500 kr.).

E. o. och biträdande lärare och lärarinnor i öfningsämnen. E. o. lärarinnor i kvinnlig slöjd, tillsammans: 4,200 kr. Biträde vid undervisningen i kvinnlig slöjd: 4,500 kr. E. o. lärare i teckning, tillsammans: 6,700 kr.

* Dessutom en lärare, med tjänstgöring på Skrubba, aflönad af Fattigvårdsnämnden.

** Dessutom en lärarinna, med tjänstgöring på Skrubba, aflönad af Fattigvårdsnämnden.

E. o. lärare i sång, tillsammans: 4,500 kr. Biträdande lärarinnor i huslig ekonomi, tillsammans 10,300 kr.

Lärare i fortsättnings- och ersättningskolorna: 13,000 kr. Extra undervisning: 9,000 kr. Undervisning i kvinnlig hygien: 600 kr.

Vaktbetjäning m. m. 15 vaktmästare: lön 1,000 kr. En vaktmästare: lön 900 kr. Ett vaktmästarebiträde: 600 kr. 9 värmeledningsskötare: lön 1,000 kr. 6 biträden åt värmeledningsskötare: 200—900 kr. 10 badskor: lön 800 kr. eller 700 kr. jämte bostad och ved. En eldare: arfvode 400 kr. 2 portvakter: 150—300 kr. Dessutom tillkomma samtliga vaktmästare och värmeledningsskötare två ålderstillägg, hvartdera å 100 kr. Samtliga vaktmästare och samtliga värmeledningsskötare (med undantag af en värmeledningsskötare, som i stället erhåller 300 kr. som hyresersättning) åtnjuta bostad och ved. Samtliga badskor (som jämväl ansvara för och verkställa tvättning af skolbadets linneföråd) erhålla ett ålderstillägg å 60 kr.

Två af vaktmästarne uppbära arfvode som eldare med 500 kr., en med 200 kr.; 2 vaktmästare uppbära arfvoden som portvakter med 150 kr. hvardera. Två värmeledningsskötare uppbära arfvoden som portvakter med 150 kr. hvardera; en värmeledningsskötare uppbär särskild ersättning med 100 kr.

Storkyrkoförsamlingens folkskola.

Storkyrkoförsamlingens folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 28 undervisningsafdelningar med 725 skolbarn. Skolan är fördelad på två skolbyggnader, den ena vid Svartmangatan 22 (= Sv.) med 16 klassrum, den andra vid Skärgårdsgatan 6 (= Sk.) med 11 klassrum.

Skolrådets ledamöter.

Storkyrkobrinken 16.

Håhl, J. F., pastor primarius, själskr. ordf.; Åberg, C. L., sadelmakare; Hedström, G., roteman; Kiellman-Göranson, I., komminister; Bernström, C. A. Fr., boktryckare; Malmgren, O. W., grosshandlare, kassör; Ohlsson, J. E., handlande, stadsfullm.; Lund, C. J., skrädare, stadsfullm.; Böhme, A. G., läkare; de Brun, F. D., adjunkt; Petersson, C. Ch. V., apotekare.

Sekreterare.

Gyllensvärd, G. V., Storkyrk. 30.

Öfverlärare.

Nilsson, S., allm. 142 70, träffas å exp., Svartmangatan 22, måndag, onsdag och fredag 8—8,30 f. m. samt tisdag och lördag 1—1,30 e. m. (Efter 1/7 07 tf. öfverlärare Jonsson, J. A.)

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Berg, F. (Sv.); **Bengtsson, C. V.** (Sv.); **Vesterberg, C. A.** (Sv.); **Lindgren, J. F.** (Sv.); **Olsson, D. I.** (Sv.).

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Degerman, M. (Sv.); **Hammarström, A.** (Sk.); **Petersson, L. M.** (Sk.); **Schifström, M. E.** (Sk.); **Widgren, M. A.** (Sv.); **Janson, E. M.** (Sv.); **Rundqvist, A. S.** (Sv.); **Bengtsson, E. C. K.** (Sv.); **Carlsson, S. M. A.** (Sk.); **Bengtsson, f. Jonasson, E. M. L.** (Sv.); **Petersson, E. S.** (Sk.); **Andersson, O. M.** (Sk.); **Murray, A. M.** (Sk.); (Sv.); **Sellman, A. L. H.** (Sk.); **Sjöstedt, A. K.** (Sv.); **Lind, M. S.** (Sv.); **Rinander, H. N.** (Sk.); **Lindgren, f. Spilhammar, A. K.** (Sk.); **Svensson, A. I.** (Sv.); **Stiegler, L. M. G.** (Sk.).

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Ramsin, K. E. (Sv.).

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Björkegren, f. Andersson, K. H. (Sk.); **Lund, G. V.** (Sv.); **Jungmarker, H. M. A.** (Sk.).

Lärare i öfningsämnen.

Broman, J. A. (sånglärare).

Lärarinnor i öfningsämnen.

Kempendahl, A. A. D. (slöjdlärarinna), (Sk.); **Hansell, T. A.** (teckningslärarinna), (Sv.); **Lindgren, A. E.** (e. o. slöjdlärarinna); **Norberg, E.** (gymnastiklärarinna).

Bibliotekarie.

Bengtsson, C. V. (Sv.).

Vaktmästare.

Jansson, V. E.

Dessutom en *städerska* och en *baderska*.

Klara församlings folkskola.

Klara församlings folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 34 undervisningsafdelningar med 1,007 skolbarn. Skolan är fördelad på fyra skolbyggnader, däraf tre vid Vasagatan 11, nr 1 (= V: 1) med 3 klassrum, nr 2 (= V: 2) med 18 klassrum och nr 3 (= V: 3) med 14 klassrum, samt en vid Stora Vatugatan 16 (= St. V.) med två klassrum.

Skolrådets ledamöter.

Klara Västra Kyrkogata 16.

Strandell, A., kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Nyström, C. L. H.**, med. och fil. dr.; **Noræus, P. C.**, handlande, kassör; **Magnusson, A. E.**, byggmästare, stadsfullm.; **Andersson, B. John F.**, ingenjör; **Widerström, Karolina O.**, läkare; **Lundstedt, B. W.**, bibliotekarie.

Sekreterare.

Lagercrantz, A. E. W., Östern. 33 79.

Öfverlärare.

Söderberg, J. G., allm. 193 07, träffas å exp., Vasagatan 11, Nr 1, måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 8—8,30 f. m. samt tisdagar, torsdagar och lördagar 1—1,30 e. m.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Österberg, J. A. (V: 3); **Tidner, A.** (V: 3); **Lindén, A. V.** (V: 3); **Sundberg, K. V.** (V: 3); **Levin, A.** (V: 3); **Bergvall, M. J. M.** (V: 3); **Selling, E. H.** (V: 3); **Berg, J. Hj.** (äfven slöjdföreståndare).

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Eklund, R. L. (V: 2); **Broman, I. L.** (V: 2); **Falkberg, K. V.** (V: 2); **Josefsson, A. S.** (V: 2); **Rundblad, H. M. Ch.** (V: 2); **Eriksson, Ch. A.** (V: 1); **Rehnbom, M. K. O.** (V: 2); **Berg, f. Edberg, M. L.** (V: 2) afg. 1/6 09; **Hallberg, A. F.** (V: 3); **Clarín, E. M.** (V: 3); **Gysler, f. Pettersson, C. Ch.** (V: 1); **Eklund, f. Jönsson, A.** (V: 2); **Hedenström, A.** (V: 2); **Forsell, M. L.** (V: 1); **Lundin, H. K.** (St. V.), (V: 3); **Johansson, A. S.** (V: 2); **Dalström, f. Viström, A. K.** (V: 3); **Axolsson, A. Th. W.** (V: 2); **Petersson-Prag, M. L.** (V: 2); **Aspman, M. E.** (V: 3); **Granlund, f. Wallis, J. K. M.** (St. V.); **Dillén, f. Andersson, H. E. I.** (V: 2); **Wiklund, H.** (V: 2); **Rinander, A. T.** (V: 2); **Olde, N. M. L.** (V: 3); **Wahlström, O. V.** (V: 2).

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Meyer, A. T. C. (V: 2); **Laurén, B. E.** (V: 2); **Sjöberg, S. K. F.** (V: 2).

Lärarinnor i öfningsämnen.

Nätterqvist, f. Lundell, S. A. M., slöjdlärarinna (V: 1); **Bergh, M.**, slöjdlärarinna (V: 1); **Hedström, L. E. M.**, lärarinna i huslig ekonomi, (Klara Västra Kyrkogata 20); **Uppling, f. Posse, E.**, sånglärarinna.

Bibliotekarie.

Lindén, A. (se ofvan).

Vaktmästare.

Lundell, F. A.

Jakobs och Johannes församlingars folkskola.

Jakobs och Johannes församlingars gemensamma folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 83 undervisningsafdelningar med tillsammans 2,462 skolbarn. Skolan är fördelad på fyra skolbyggnader, en vid Brunnskatan 11 (= B.) med 19 klassrum, en vid Roslagsgatan 65 (= R.) med 31 klassrum, en vid Ynglingagatan (= Y.) med 13 klassrum och en vid Skeppsholmen (= S.) med 1 klassrum.

Jakobs församlings skolrådsledamöter.

Jakobsgatan 4.

Löfgren, A., vice pastor, ordf.; Wretman, J., rådmann, vice ordf.; Schröderheim, J., kansliråd; Buhre, K. B., läkare, stadsfullm.; Hedin, Clara Christina Henrika, fröken; Laurentz, W., grosshandlare, stadsfullm.; Svenson, A., skräddaremästare.

Sekreterare.

Fischier, P. E. M., allm. 55 31.

Johannes församlings skolrådsledamöter.

Kammakaregatan 12.

Öhman, K., vice pastor, ordf.; Brodin, J. E., rektor; Steinmetz, H. Eug., doktorinna; Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm.; Alfvén, K. A., läkare; Vignen, O. R., arbetare; Edén, L. A., öfverlärare.

Sekreterare.

Alexanderson, E. A. G., riks. 5507, Brunkeb. 810.

Öfverlärare.

Edén, L. A., allm. 193 06, träffas å exp. Roslagsgatan 65, n. b., alla dagar utom fredag 7,45—8,30 f. m. samt måndagar, tisdagar och torsdagar 1—1,30.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Gustafson, P. O. (R.); Boberg, J. B. R. (R.); Andersson, B. A. (R.); Östling, G. A. (B.); Carli, E. J. (B.); Lindskog, F. (R.); Wassberg, A. (R.), stadsfullm.; Lindemalm, K. F. G. (B.); Björkman, O. (B.); Andersson, S. G. (R.); Hagman, G. H. (B.); Lindh, J. G. (R.); Ohlseen, O. V. L. (R.); Wassberg, C. (B.); Nyblom, A. (R.); Sundblad, F. (Y.).

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Qvarnström, A. M. (R.); Ahlquist, f. Borin, V. (R.); Gjerling, R. C. (R.); Gustafsson, H. H. (S.); Bergman, J. H. C. (B.); Beckman, I. M. (R.); Pettersson, K. S. M. (R.); Sjölander, H. A. V. (R.); Söderholm, I. (R.); Berg, L. M. (R.); Olsson, M. J. (R.); Dillén, E. S. O. (R.); Jönsson, M. G. (R.); Lidholm, f. Pettersson, B. K. (R.); Strömbäck, E. M. E. (B.); Ekström, I. C. (R.); Moréus, S. K. (B.); Andersson, I. A. B. (B.); Brandin, I. M. V. (Y.); Sandström, H. E. (B.); Wassberg, f. Holmquist, E. W. (R.); Andersson, E. H. B. (B.); Ekström, J. (Y.); Francke, S. (Y.); Gustafson, f. Ericsson, A. L. (Y.); Johnson, H. S. (B.); Tidner, f. Bruze, A. L. F. E. (Y.); Åkerberg, f. Kindström, H. S. L. (R.); Andersson, E. K. (B.); Carlson, H. C. (Y.); Johnson, J. S. (R.); Kärnell, H. J. V. (Y.); Landelius, M. H. C. (R.) Jönsson, O. J. (R.);

Risenius, A. V. (R.); Ålund, M. C. (B.); Carlson, S. F. (Y.); Wassberg, f. Svenblad, E. O. (R.); Mattsson, M. C. (R.); Mellström, f. Sörensen, A. E. (Y.); Rydberg, J. M. V. (Y.); Söderberg, G. F. T. (Y.); Thorsell, A. S. (R.); Jansson, S. A. (B.); Meurling, J. M. (B.); Sjöberg, S. H. V. (B.); Petersohn, E. I. S. (R.); Stenbeck, A. M. (B.); Hammarberg, J. H. E. (R.); Lindmark, A. E. K. (B.); Erikson, f. Bodin, J. (B.); Hammarstrand, I. S. (R.); Jonsson, S. E. M. (Y.); Zetterholm, E. S. (B.); Dahlqvist, A. L. (B.); Åhlström, A. M. K. (B.); Blomberg, F. E. (B.); (äfven slöjdföreståndarinna); Andersson, S. V. (R.); Carlsson, A. K. G. (R.); af Jochnick, M. C. V. (R.).

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Holmberg, B. S. (B.); Hammar, M. L. (R.); Petersson, H. M. (Y.); Lundberg, T. A. (R.); Lagerqvist, f. Söderberg, E. (Y.); Danielsson, A. (B.); Öhmann, A. (R.); Sprengel, I. (R.)

Lärarinnor i öfningsämnen.

Hamacher, f. Andersson, S. A. (slöjdlärarinna), (R.); Bergström, G. K. A. (lärarinna i huslig ekonomi), (R.); Ericson, J. C. (slöjdlärarinna), (B.); Lundberg, A. V. K. (sånglärarinna), (R.); von Essen, B. C. (teckningslärarinna), (R.).

Bibliotekarie.

Jönsson, Maria G. (R.), se ofvan.

Vaktmästare.

Ek, N. A. (R.); Strömbäck, T. G. (B.).

Dessutom en *eldare*, en *städerska* och en *baderska*.

Maria församlings folkskola.

Maria församlings folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 131 undervisningsafdelningar med tillsammans 3,900 skolbarn. Skolan är fördelad på tre skolbyggnader, en vid Ringvägen (=R.) med 49 klassrum, de båda öfriga, en äldre och en nyare, vid Timmermansgatan 28 (=T.) med 26 klassrum. Dessutom finnes på senare platsen en särskild mindre byggnad med slöjdsal och kolkök med matrum.

Skolrådets ledamöter.

S:t Paulsgatan 10.

Eklund, K. A., kyrkoherde, sjäfskr. ordf.; Nilson, S. J., komminister, vice ordf.; Rosengrén, C. O. L., grosshandlare, stadsfullm.; Andersson, A. N., byggmästare, kassör; Berg, Helen, änkefru; Boije, af Gennäs, S. J. A., rektor, stadsfullm.; Nylin, E. W. A., läkare; Lidman, C., öfverlärare; Broman, H. V., syssloman.

Sekreterare.

Bovallius, R. M., riks. 15 59.

Öfverlärare.

Lidman, C., allm. 302 10, träffas å exp. vid Ringvägen, alla dagar utom lördag 8—8,30 f. m. samt måndag och torsdag 12,45—1,30 och å exp. vid Timmermansgatan 28 onsdag 10,30—11 och lördag 8—8,30 f. m.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Huldth, L. S. (R.), (T); Broström, K. O. (R); Nilsson, N. G. (R.); Tidelius, C. H. (T.); Ericsson, J. E. Hj. (T.); Runö, J. O. (R.); Sjöholm, A. (R.); Edqvist, J. E. (R.); Edén, J. G. (R.), (T.); Dillén, O. A. (R.); Ehrenström, A. G. (T.); Lysander, K. J. (T.); Rydberg, D. (T.); Andrén, O. (R.); Hed, G. E. (R.); Lindman, G. G. A. (T.); Klint, E. (T.); Stålfelt, P. E. (T.); Steenberg, K. (T.); Wahlberg, A. B. (T.); Johansson, G. S. (T.).

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Borgman, A. K. A. (R.), afg. 1/7 07; Ekberg, H. S. E. M. (R.), (afg. 1/7 07); Betzén, f. Lundholm, M. M. P. (R.); Elmquist, f. Nyman, A. G. (R.); Lindgren, R. A. Ch. (R.); Ström, A. L. J. (R.); Hagelberg, A. C. (T.); Tivander, H. M. (R.); Brolinson, R. K. E. M. E. (T.); Peterson, f. Rydberg, E. M. J. (T.); Danielsson, S. K. A. (R.), (T.); Malmgren, M. H. (R.); Brattström, A. E. M. (R.); Kjellberg, J. S. K. (R.); Ålander, R. J. (T.); Andersson, M. K. K. (R.); Wirsén, A. Ch. E. (R.); Pehrsson, G. K. (R.); Rundqvist, A. L. M. (R.); Ruus, M. F. M. (R.); Öhman, M. A. (T.); Fredriksson, H. S. (R.); Johansson, B. M. (T.); Lidberg, A. V. (R.); Sjöberg, S. E. F. (R.); Öhman, E. Ch. A. (R.); Andersson, f. Sporsén, A. M. (R.); Boije, A. A. A. (R.); Ehinger, A. E. (T.); Englund, f. Andersson, A. (R.); Kruse, E. M. V. (R.); Rydberg, I. C. N. (T.); Westerberg, A. M. (R.); Wikström, H. A. K. (T.); Broman, E. H. (R.); Bråten, G. C. O. (T.); Bäckström, f. Danielsson, A. E. (T.); Fischier, J. A. K. M. (R.); Landin, F. M. (T.); Larsson, A. F. (R.); Carlsson-Runö, f. Pettersson, M. E. (R.); Carlsten, E. H. J. (R.); Sandström, I. U. K. (T.); Edén, f. Stadius, E. F. (T.); Gutke, A. L. P. (R.); Hedly, E. K. (R.); Lundmark, A. T. (R.); Ruus, T. M. E. (R.); Schultz, f. Schoug, I. V. (R.); Sjunnesson, J. (R.); Berglind, J. W. R. E. (R.); Hedly, A. B. (R.); Holmberg, M. Ch. (R.); Johnson, A. (T.); Pehrson, f. Naucér, A. M. L. (R.); Sahlin, A. C. (R.); Winckler, f. Ahlström, E. M. (T.); Lindman, f. Lundin, E. A. C. (T.); Lindström, A. M. (R.); Lundqvist, E. F. (R.); Peterson, S. L. (T.); Ström, K. (R.); Åkerblom, S. A. K. (R.); Atterling, A. M. (T.); Blomqvist, E. (R.); Holm, N. S. A. (R.); Lund, C. A. (T.); Zandell, L. E. (R.); Ehrenström, f. Collin, A. J. M. (T.); Hagelqvist, f. Sundberg, A. (R.); Andersson,

H. M. (R.); Johnson, f. Claesson, H. A. (T.); Lindgren, f. Eriksson, M. M. (T.); Olsson, H. A. (R.); Blomberg, E. A. S. (R.); v. Gegerfelt, f. Lundh, E. A. (R.); Ljunggren, E. K. (R.); Olsson, T. M. (R.); Ålander, K. M. (T.); Björklund, f. Hellström, S. W. (T.); Johansson, E. M. K. (R.); Lundberg, f. Berggren, K. A. V. (T.); Löfgren, f. Asplund, H. A. (R.); Natt-sén, E. A. (R.); Andrén, f. Tägtström, H. (T.); Enberg, f. Lundqvist, M. S. (R.); Levander, Ehrlin, A. K. (T.); Nilsson, M. Ch. E. (R.); Regnell, f. Sjöberg, G. (T.); Sigfridsson, F. E. (T.); Wall, O. (R.); Lindstedt, S. O. (R.); Ström, M. S. (R.).

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Rydén, O. B. (R.); Norberg, R. (T.).

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Huldth, A. (R.); Lundbeck, M. V. (R.); Bureau, M. M. (R.); Elmqvist, A. M. (T.); Hjälm, T. (R.); Lindblom, A. K. (R.); Sjöberg, E. (R.); Björkqvist, M. S. Ch. (T.); Gustafsson, A. (R.); Mellbin, f. Svahn, S. (T.); Rydh, K. M. (R.); Gabriellson, E. K. G. (T.); Hansson, L. M. (R.); Mertens, E. A. L. (R.); Söderqvist, B. A. L. (R.).

Lärarinnor i öfningsämnen.

Asplund, f. Danielsson, A. D. K. (slöjdlärarinna), (R.); Bomgren, f. Hultbring, E. M. E. (slöjdlärarinna), (R.); Bolin, E. A. V. (slöjdlärarinna), (T.); Lindgren, A. E. E. (lärarinna i huslig ekonomi), (T.); Svensson, A. L. C. (sånglärarinna), (R. T.); Flodin, H. (tekningslärarinna).

Bibliotekarie.

Stålfelt, P. E.

Vaktmästare.

Sävelin, P. J.; Regnström, K. A. T.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Katarina församlings folkskolor.

Katarina församling har två folkskolor, se nedan.

Skolorådets ledamöter.

Högbergsgatan 17.

Landquist, C. A. E., kyrkoherde, själfskr. ordf.; Brate, E., lektor, vice ordf.; Bergström, A. W., arkitekt; Björkvall, C. G., fabrikör; Bäckström, J. A., grosshandlare, kassör; Djurling, E. W., grosshandlare; Klefbeck, E. A., pastorsadjunkt, stadsfullm.; Lindfeldt, Maria M. E., fröken; Lundahl, F., apotekare; Sundell, C., läkare, stadsfullm.; Wester, A., sjukbesökare, stadsfullm.

Sekreterare.

Looström, A., allm. 32 05.

Katarina norra folkskola.

Katarina församlings norra folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 55 undervisningsafdelningar med 1,613 skolbarn. Skolan är belägen Tjärhofsgatan 15 & 17 och har 40 klassrum.

Öfverlärare.

Persson, P. E., allm. 135 05, träffas å exp., Tjärhofsgatan 17, alla dagar 7,45—8,30 f. m. samt måndag, tisdag och torsdag 1—1,30.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Jonsson, J. A. (efter den 1/7 07 tf. öfverlärare i Storkyrkoförsamlingens folkskola), stadsfullm.; Dahlin, A. G.; Rönnell, E.; Jonsson, P.; Redelius, K. V. N.; Hedberg, D.; Johansson, G. F.; Bergwall, E. E.; Danielson, A.; Redelius, H.; Lindman, A.

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen m. m.

Hagelberg, f. Danielsson, M. V.; Drougge, f. Berg, S. A.; Jonsson, f. Burman, A. E.; Nordström, E. E.; Österberg, H. M.; Sjögren, A. F.; Christiernson, H. K.; Edling, I. T.; Holmkvist, A. K. D.; Sandberg, M. L.; Nilsson, f. Lindgren, J. C. F.; Billberg, f. Wallin, M. M.; Norström, H. G. V.; Rydbeck, f. Brandt, H. M.; Vahlström, E. M.; Wallin, M. J. U.; Burström, E. E.; Löfgren, A. O.; Wendelin, E. H.; Dammberg, J. Ch.; Edqvist, E. M.; Johansson, I. J.; Kullman, A. M. E.; Nilsson, B.; Nordén, A. K.; Werelius, A. E.; Andersson, A.; Ekblad, f. Carlsson, F. D.; Jordman, I. C. M.; Lundberg, G. E.; Engellau, J. L.; Hagberg, E. A.; Lilja, M. E.; Lindén, f. Carlén, T. M.; Ahlqvist, f. Hjertén, H. T.; Janze, E. H.; Ekeberg, f. Malmberg, E. M.; Gustavi, E. B.; Hagelthorn, f. Johansson, N. E.; Rundgren, f. Persson, A.; Samuelsson, A. L.; Hildebrand, S. U. H. E.; Öberg, T. K. E.; Holm, f. Jakobsson, A.

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Hansson, A. S.; Eigenström, B. S. M.; Hjälm, T. E.; Bäckström, G. F.; Amundsson, Ch. M. E.

Lärarinnor i öfningsämnen.

Malmgren, H. A. (slöjdlärlarinna); Ruus, J. M. J. (slöjdlärlarinna); Ågren, E. L. Ch. (lärlarinna i huslig ekonomi).

Bibliotekarie.

Burström, Eugenia E.

Vaktmästare.

Edling, A. J.

Desutom en *eldare* och en *baderska*.

Katarina södra folkskola.

Katarina södra folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 122 undervisningsafdelningar tillsammans 3,796 skolbarn och är belägen vid Värmdögatan 2. Skolan är fördelad på två skolbyggnader, gamla skolhuset (= G.) med 16 klassrum och nya skolhuset (= N.) med 49 klassrum.

Öfverlärare.

Hansell, B., allm. 302 09, träffas å exp., Värmdögatan 2, Nya skolhuset, dagligen 8—8,45 f. m. samt måndag torsdag och lördag 1—1,30 e. m.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen m. m.

Andersson, A. L. (G.); Christiernson, J. R. (G.); Lindström, K. A. (G.); Kahlström, O. P. (N.); Danielson, H. (N.); Nylund, A. (N.); Stenberg, O. (N.); Wihlander, A. G. (N.); Lindén, J. P. (N.); Åsbrink, A. O. (G.); Lange, O. (G.); Redelius, H. V. J. (G.); Ekström, J. A. (N.); Bergquist, J. A. (G.); Uhlén, A. (G.); Dalfors, A. (N.); Ingelström, A. (G.); Ideström, O.

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Peterson, H. A. (G.); Viberg, M. E. (N.); Christiernson, f. Näsmän, M. L. Ch. (N.); Jonsson, A. V. (N.); Nyholm, K. M. (N.); Andersson, E. S. (N.); Svensk, K. (N.); Beckstrand, S. J. (N.); Holm, f. Jakobsson, A. M., (N.); Billberg, S. M. (N.); Gleisman, A. E. C. (G.); Lindström, f. Grönblad, E. J. (N.); Ohlsson, A. J. (N.); Vinbergh, U. E. V. (N.); Andersson, K. A. (N.); Gustafsson, A. J. (N.); Hammarström, L. A. (N.); Pettersson, H. V. I. (N.); Öberg, T. K. E. (G.); Almström, M. A. (N.); Berggrén, f. Wallberg, H. M. (N.); Eriksson, S. E. (N.); Forsbom, H. M. A. (N.); Grandin, O. A. (N.); Ihrstedt, H. M. (N.); Lindbom, A. M. C. (N.); Nyström, A. E. J. (N.); Spetz, A. F. (N.); Andersson, f. Lönngren, F. E. O. (N.); Pettersson, I. A. (N.); Redtz, H. H. (G.); Tullström, E. A. L. (N.); Törnqvist, f. Almbarger, A. (N.); Bengtsson, A. K. (G.); Bengtsson, S. C. (N.); Leander, E. S. (N.); Bergström, A. E. (N.); Gard, f. Larson, E. O. A. (G.); Sidenmark, E. M. (G.); Waldenström, E. E. L. (N.); Anderson, M. J. (G.); Eriksson, f. Jonsson, K. (N.); Hübinette, A. S. L. (N.); Johanson, M. S. (N.); Nordin, K. C. B. (N.); Rönnell, f. Heijkorn, A. J. K. (G.); Gleisman, E. K. E. (N.); Sidenmark, E. B. (N.); Adde, A. L. (N.); Andrén, A. M. (G.); Dahlström, f. Bolinder, S. G. E. (N.); Dalén, H. M. (N.); Ferm, H. F. (N.); Lange, f. Hägg, E. C. (N.); Lindbom, f. Persson, A. E. H. (N.); Bäckman, E. (N.); Hultquist, A. C. (N.); Johansson, H. M. V. (N.); Petré, E. M. K. (N.); Wennerström,

H. A. K. (N.); **Österberg**, G. K. (N.); **Bredberg**, E. M. (N.); **Holm**, H. S. (N.); **Andersson**, E. E. (N.); **Andersson**, I. E. (N.); **Berg**, L. M. (G.); **Löfmarck**, f. **Hultström**, G. E. V. (G.); **Nordström**, G. K. (N.); **Rosenqvist**, L. (N.); **Vernander**, A. E. (N.); **Boëthius**, E. (N.); **Danielson**, E. (N.); **Hagberg**, S. (N.); **Lundqvist**, N. (N.); **Nordgren**, E. (N.); **Persson**, H. (G.); **Tillgren**, L. (N.); **Hansell**, S. H. M. (N); **Jahrl**, M. E.; **Wallin**, E. (N.)

E. o. lärarinnor i läs- och skrif- ämnen.

Callander, K. (N.); **Olsson**, f. **Hanson**, A. (G.); **Elgenström**, S. (N.); **Hellgren**, H. V. (N.); **Dahlin**, N. M. (N); **Drangel**, E. J. F. (N.); **Hammar**, B. A. C. (N.); **Petrelius**, f. **Bengtsson**, I. P. (N.); **Rinander**, E. L. (N.); **Skoglund**, G. F. (N.); **Andersson**, G. V. (N.); **Berlin**, S. M. (G.); **Larson**, S. (N.); **Risenius**, S. (N.); **Svalling**, A. (N); **Hedman**, I. (G); **Kinnander**, E. (G.); **Svensson**, G. (G.); **Rosenberg**, C.; **Jahrl**, E.; **Bergsten**, I.; **Ljung**, M.; **Tengmar**, J.

Lärarinnor i öfningsämnena.

Gustafsson, f. **Wahlström**, E. U. E. (slöjdlära-
rinna), (N.); **Österberg**, T. H. (slöjdlära-
rinna), (N.); **Söderberg**, G. M. (slöjdlära-
rinna), (N.); **Ågren**, A. C. (lärarinna i huslig ekonomi), (N.); **Andersson**, M. (tekningslärarinna), (N); **Bang**, B. (lärarinna i huslig ekonomi), (N).

Bibliotekarie.

Andersson, K. Augusta (G).

Vaktmästare.

Eriksson, F. V. (N.); **Dahlberg**, R. (N.).

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Kungsholms församlings folkskola.

Kungsholms församlings folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 114 undervisningsafdelningar med tillsammans 3,693 skolbarn. Skolan är fördelad på två skolbyggnader, den ena vid Mariebergsvägen 34 (= M.) med 90 klassrum, den andra vid Handtverkaregatan 17 (= H.) med 12 klassrum. Dessutom finnas vid S:t Eriksgatan 21 ett skolkök och vid Flemingtgatan 64 ett rum för bespisning af fattiga skolbarn.

Skolrådets ledamöter.

Parmmästaregatan 3.

Larsson, C. V., kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Davidson**, J. A. L., pastoratsadjunkt; **Ewerlöf**, J. Fr., fil. d.r. f. d. öfverlärare; **Hildestrand**, N., disponent, stadsfullm.; **Karlsson**, F. G., kamrer., stadsfullm., kassör; **Kinnwall**, S. A., f. d. öfverlärare, stadsfullm.; **Norselius**, C. A. R., apotekare; **Pettersson**, G., handlande; en vakant.

Sekreterare.

Lindeberg, C. A., riks. 29 67.

Tjf. öfverlärare.

Olsson, J., allm. 193 04, träffas å exp., Mariebergsgatan 34, n. b., måndag, tisdag, onsdag, fredag och lördag 7,30—8,30 f. m., måndag, tisdag, torsdag, fredag och lördag 1—1,30 e. m. samt å exp., Handtverkaregatan 17, torsdag 7,30—9 f. m.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Blomquist, A. K. (M.); **Almin**, K. A. (M.); (H.); **Edén**, A. S. (M.); (H.); **Jansson**, J. A. (M.); **Bergh**, G. (M.); **Olsson**, J. (M.) se ofvan; **Fredriksson**, F. L. (M.); **Lindgård**, J. A. E:son (M.); **Stade**, C. J. (M.); **Ramström**, L. W. (M.); **Eriksson**, C. E. (M.); **Granlund**, T. A. (M.); **Trönngren**, P. (M.); **Andersson**, A. V. (M.); **Lönnbom**, C. J. (M.); **Sylvén**, E. A. (M.); **Ljunggren**, A. (M.); **Kellin**, S. T. (M.); **Holmertz**, J. F. S. (M.); **Wallerius**, L. (M.).

Ord. lärarinnor i läs- och skrif- ämnen.

Bergman, f. **Nygren**, M. A. (M.); **Henning**, f. **Djurberg**, A. A. S. (M.); **Larson**, f. **Thorelli**, M. B. (M.); **Pettersson**, f. **Wallin**, A. S. (H.); **Wahlström**, H. A. (M.); **Andersson**, J. K. (M.); **Bergh**, f. **Löfqvist**, K. A. (M.); **Ekman**, S. A. (M.); (H.); **Jansson**, K. E. W. (M.); **Pettersson**, A. M. K. (H.); **Anderson**, H. A. (M.); **Sturén**, f. **Hultqvist**, M. L. (H.); **Englund**, J. A. (M.); (H.); **Bolin**, K. D. (M.); **Deijenberg**, K. E. (M.); **Janson**, A. M. L. (M.); **Lindström**, A. K. (M.); **Lundberg**, f. **Hansson**, A. (M.); **Rumstedt**, G. E. E. (M.); **Edén**, f. **Rydgren**, H. B. (M.); **Flodin**, A. E. V. (M.); **Forsberg**, E. K. (H.); **von Gegerfelt**, f. **Henriksson**, S. K. (H.); **Johansson**, A. A. (M.); **Lundin**, G. S. (M.); **Samuelsson**, f. **Martin**, A. L. (M.); **Schultz**, I. J. M. (M.); **Blomquist**, f. **Jansson**, E. Ch. (M.); **Eriksson**, E. M. (M.); **Marin**, M. K. U. (M.); **Rietz**, A. M. (H.); **Ålmström**, E. M. (M.); **Berglöf**, S. H. M. (M.); **Österlund**, A. M. (H.); **Svanberg**, M. K. A. (M.); **von Vegesack**, A. L. K. (M.); **Ekström**, L. M. A. (M.); **Klaeson**, J. M. H. W. (M.); **Söderholm**, f. **Koek**, A. H. (H.); **Ingelman**, B. A. Ch. (M.); **Johansson**, M. L. (M.); **Kinnwall**, S. K. M. (M.); **Larsson**, A. M. L. E. (M.); **Strandberg**, H. A. (M.); **Österberg**, f. **Jonsson**, H. C. (M.); **Davidson**, J. A. K. (M.); **Fristedt**, J. M. (M.); **Fröderberg**, N. A. C. (M.); **Hellgren**, A. K. H. (M.); **Pettersson**, L. E. (M.); **Söderström**, C. K. (M.); **Haldin**, M. Ch. V. (M.); **Sellin**, S. J. (M.); **Thelander**, f. **Zetterqvist**, E. M. (M.); **Thorin**, f. **Lindqvist**, H. S. (M.); **Hansson**, A. S. (M.); **Södergren**, B. L. (H.); **Sörensen**, E. A. M. (M.); **Andersson**, A. E. (M.); **Andersson**, A. M. D. (M.); **Gauffin**,

H. S. K. (M.); **Ljungqvist**, H. M. (M.); **Sucksdorff**, A. H. (M.); **Dahlström**, H. S. (M.); **Jansson**, T. L. (M.); **Idar**, f. Lönnberg, E. V. (H.); **Rinman**, E. (M.); **Trönberg**, f. Kinnwall, I. A. E. (M.); **Berggren**, A. R. E. (M.); **Eriksson**, M. M. (M.); **Fernström**, E. C. (M.); **Lindholm** E. M. (M.); **Nilson**, A. M. (M.); **Törnstrand**, A. M. (H.); **Wulfcrona**, E. S. (M.); **Bergwall**, f. Andersson, A. E. (M.); **Brandberg**, f. Karlsson, B. K. (M.); **Lind**, G. S. S. Ch. (M.); **Skoglund**, S. M. (M.); **Wide**, T. F. (M.); **Brandin**, J. (M.); **Broberg**, f. Grönblom, A. A. (M.); **Jacobson**, I. E. (M.); **Liljegren**, A. (M.); **Sandberg**, E. (M.); **Åhman**, I. H. M. (M.); **Öberg**, f. Beckman, H.

*E. o. lärarinnor i läs- och skrif-
ämnen.*

Gyllenberg, A. E. (M.); **Kahm**, A. (M.); **Sandberg**, M. (M.).

Lärarinnor i öfningsämnen.

Milenius, f. Grewell, E. M. C., (slöjdlärarinna), (M.); **Norén**, E., (lärarinna i huslig ekonomi), (St Eriksgatan); **Nyström**, N. V., (slöjdlärarinna), (M.); **Vesterlind**, A. K. (teckningslärrinna), (M.).

Bibliotekarie.

Andersson, Johanna (se ofvan).

Vaktmästare.

Andersson, K. E.

Dessutom en *eldare*, en *städerska* och en *baderska*.

Engelbrekts församlings folkskolor.

Engelbrekts församling har två folkskolor, se nedan.

Skolrådets ledamöler.

Rehn, C. A., v. pastor, ordf.; **Andersson**, Hedda A., läkare; **Sundberg**, L. G. T., läkare; **Planck**, E. G., rektor; **Engström**, Lilly A., lärarinna; **Berg**, J. Hj., kassör; **Setterlund**, C., öfverlärare.

Sekreterare.

Norman, C. A. H., allm. 70 98.

Folkskolan vid Valhallavägen.

Engelbrekts församlings folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 60 undervisningsafdelningar med 1,749 skolbarn. Skolan är belägen vid Valhallavägen 63 och har 64 klassrum.

Öfverlärare.

Setterlund, C., allm. 110 29, träffas å exp. Valhallavägen 63 dagligen 8—8,30 f. m. samt måndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 1—1,30.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Setterlund, C.; **Lindskog**, C. G.; **Nylund**, V.; **Sjöqvist**, G.; **Lindvall**, F. E.; **Stenberg**, A. V.; **Hennerberg**, C. F.; **Johansson**, K. P.; **Larsson**, O. E.; **Frank**, K.; **Jakobsson**, J. A.; **Jonsson**, O. A. M.

*Ord. lärarinnor i läs- och skrif-
ämnen.*

Lönnberg, f. Appelberg, A. S.; **Ahrnberg**, J. E.; **Boström**, J. A. C.; **Brodin**, A. H.; **Lundvall**, L. M. E.; **Mattsson**, M. L.; **Rylander**, A. A.; **Brodin**, J. V.; **Lagerstedt**, A. H. Ch.; **Dahl**, H. E.; **Bäckström**, A. K. L.; **Berg**, K. E. H.; **Eriksson**, f. Löwe, A. L. **Carlbeck**, G. C.; **Dahlberg**, A. L. L.; **Frank**, f. Liljedahl, A. V.; **Hultgren**, A. G. A.; **Sjöberg**, L. K. U.; **Larsson**, A. J.; **Lundberg**, H. J.; **Sidner**, J. I.; **Berg**, E. T.; **Bergström**, A.; **Sohlman**, B. V.; **Winblad**, A. S.; **Sundelin**, A. E.; **Wallius**, S. I.; **Lindén**, f. Edberg, E. B. A.; **Andersson**, E. H. A.; **Göhring**, K. E.; **Silfversparre**, f. Regnholm, L. M.; **Lindvall**, f. Kjelleström, A. I. K.; **Jansson**, E. J.; **Hedlund**, f. Wastensson, H. E.; **Norström**, A. J.; **Nöbbein**, E. O.; **Wik**, f. Svensson, A. V.; **Carlsson**, f. Johanson, J. E.; **Helander**, f. Engelke, I. K.; **Lindström**, E. M. K.; **Malmberg**, T.; **Hamner**, O. M.; **Ljunggren**, R. K.; **Hellström**, f. Forsberg, S. A.; **Lagerqvist**, E.; **Thorin**, f. Johnsson, M. C.; **Blomberg**, E. S.; **Edensvärd**, A. E.

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Granath, E. V. K.

*E. o. lärarinnor i läs- och skrif-
ämnen.*

Stenholm, S. E. M.

Lärarinnor i öfningsämnen.

Nyqvist, E. C. W. (teckningslärarinna); **Östberg**, A. M. (slöjdlärarinna); **Winblad**, H. H. (sånglärarinna); **Adde**, E. K. (lärarinna i huslig ekonomi); **Tholander**, G. M. (slöjdlärarinna).

Bibliotekarie.

Rylander, Anna A.

Vaktmästare.

Hagberg, A. S.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Folkskolan vid Värtan.

Folkskolan vid Värtan räknade vårterminen 1907 inalles 10 undervisningsafdelningar med 267 skolbarn. Skolan är belägen i Hjorthagen och har 8 klassrum.

Öfverlärare.

Branzell, A., allm. 68 13, (träffas å exp. dagligen 7,30—7,55 f. m.)

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Branzell, A.

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Grewell, H. U. S.; Linnér, E. E. M.; Sundstedt, E. M. N.; Swensson, f. Jepson, S. M.; Lindstrand, J.

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Claésson, J. W.

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Andersson, f. Winbladh, A. W.; Salling, H. J.; Johansson, A. M.

Lärare i öfningsämnen.

Tiger, F. (sång- och teckningslärare); **Branzell, A.**, (slöjdlärare); **Johansson, K. P.** (slöjdlärare);

Lärarinnor i öfningsämnen.

Branzell, f. Persson, J. B. (slöjdlärarinna); **Lindström, E.** (slöjdlärarinna).

Bibliotekarie.

Branzell, A.

Vaktmästare och eldare.

Åström, P.

Dessutom en *baderska*.

Hedvig Eleonora och Oscars församlingars folkskolor.

Hedvig Eleonora och Oscars församlingar hafva tillsvidare en gemensam folkskola. Denna skola är uppdelad på två skolbyggnader, den ena vid Linnégatan 54, som ligger inom Oscars församling, den andra vid Linnégatan 37, som ligger inom Hedvig Eleonora församling.

Djurgårdens folkskola tillhör Oscars församling.

Hedvig Eleonora församlings skolradsledumöter.

Lagerström, G. O., kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Lagerstedt, N. G. V.**, läroverksråd; **Jansson, A. G.**, byggmästare; **Bergström, J. A.**, kamrerare, kassör; **Kastman, K.**, f. d. kansliråd; **Nordgren, R. E.** läkare; **Schultén, O. W.**, grosshandlare.

Sekreterare.

Tottie, G. W., Österm. 1937.

Oscars församlings skolradsledumöter.

Fries, S. A. kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Vennerholm, H. O. T.**, auditör, vice ordf.; **Boalt, B.**, ombudsman, tf. krigsråd; **Didring, F. V.**, grosshandlare, kassör; **Huldt, H. C.**, fröken, lärarinna; **Stendahl, S.**, grosshandlare; **Wirgin, G.**, med. doktor, docent.

Sekreterare.

Törnell, E. R., Vasa 14 09.

Folkskolan vid Linnégatan.

Folkskolehuset vid Linnégatan 54 (= L¹) och folkskolehuset vid Linnégatan 37 (= L²) räknade värtermånen 1907 inalles 47 undervisningsafdelningar med tillsammans 1400 skolbarn. Skolhuset vid Linnégatan 54 har 33 klassrum; skolhuset vid Linnégatan 37 har 13 klassrum.

Öfverlärare.

Blomqvist, A., allm. 192 98, träffas å exp., Linnégatan 54, måndag, onsdag och lördag 8—8,30 f. samt därjämte måndag, tisdag, fredag och lördag 1—1,30 e. m.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Forssén, J. E. (L¹); Nylund, S. J. (L¹); Karlsson, E. G. (L¹); Virén, C. (L¹); Selander, K. B. (L¹); Anderberg, K. W. (L¹); Mellström, J. A. (L¹); Wirén, A. H. (L¹).

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Bergström, f. Häggström, Ch. (L¹); Gustafsson, E. C. (L¹); Bergström, W. E. E. (L¹) (afg. $\frac{1}{7}$ 07); Jakobsson, f. Carlsson, M. A. M. (L¹) (afg. $\frac{1}{5}$ 07); Arosenius, H. L. U. (L²); Lindqvist, f. Simonsson, V. J. E. L. (L²); Åkerlund, E. F. (L¹) (afg. $\frac{1}{7}$ 07); Berg, f. Käberg, M. (L¹); Blomqvist, f. Biörck, E. J. K. E. (L¹) (afg. $\frac{1}{9}$); Henricsson, E. K. (L¹); Olson, f. Svenson, A. J. (L¹); Nylund, f. Wahlbom, A. M. (L²); Charleville, f. Bauman, E. Z. F. (L²); Lagerwall, f. Kock, M. T. (L²); Nystedt, G. M. (L¹); Petré, M. C. (L¹); Bäckström, T. (Valhallavägen); Halldén, B. A. M. V. (L¹); Östenson, f. Pettersson, O. B. (L²); Hellberg, A. K. (L¹); Lundberg, K. J. L. (L¹); Svansson, A. A. Ch. (L¹); Svansson, A. A. (L¹); Regnholm, f. Sjöberg, K. A. (L²); Carlberg, f. Lentvör, A. F. V. (L²); Eriksson, A. (L²); Holmgren, E. E. (L¹); Ljungström, E. (L²); Säterst and, A. T. K. (L¹); Ljungberg, A. F. (L¹); Pettersson, H. E. S. (L²); Ångström, E. J. (L¹); Gelin, f. Magnusson, E. A. (L¹); Johansson, K. E. (L²); Johansson, M. E. (L¹); Asperén, A. (L¹).

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Eckerberg, P. A. K. (L¹).

E. o. lärarinna i läs- och skrifämnen.

Bureus, M. E. (L¹).

Lärarynnor i öfningsämnen.

Sallander, f. Lagergren, A. H. (slöjdlärarynna), (L¹); **Schager, S. S. H.** (lärarynna i huslig ekonomi), (L¹).

Bibliotekarie.

Hellberg, Augusta K.

Vaktmästare.

Westrén, S. J. E.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Djurgårdens folkskola.

Folkskolan å Djurgården hade vårterminen 1907 7 undervisningsafdelningar och lika stort antal klassrum samt 88 skolbarn.

Öfverlärare.

Winslow, O., allm. 193 02, träffas å exp. Nya skolhuset, dagligen 2,30—3,30.

Ord. lärarynnor i läs- och skrifämnen.

Hansson, B.; **Rosengren, K. M.**; **Westman, A. I.**; **Hamner, H. L. T.**; **Hansson, E.**; **Rockman, S. M.**

Bibliotekarie.

Winslow, O. (se ofvan).

Dessutom en *städerska*.

Mattei församlings folkskola.

Mattei församlings folkskola räknade vårterminen 1907 inalles 67 undervisningsafdelningar med tillsammans 2,050 skolbarn. Skolan är belägen vid Norrtullsgatan 18 och har 49 klassrum.

Skolrådets ledamöter.

Dalagatan 76 B.

Berglund, A. A. T., v. pastor, ordf.; **Törnebohm, A. E.**, professor, vice ordf.; **Sandberg, H. T.**, f. d. bokauktionskommisarie, kassör; **Nordfelt, A.**, läroverksråd; **Anderberg, A. W.**, kamrerare; **Ahlberg, Anna H.**, skolföreständarynna; **Olin, A. R.**, direktör, stadsfullm.

Sekreterare.

Edman, P. V., Östern. 152.

Tf. öfverlärare.

Dalborg, M., allm. 180 51, träffas å exp., Norrtullsgatan 18 n. b. dagligen 7,45—8,30 f. m. samt tisdagar och fredagar 1—1,30.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Karlson, L. V.; **Bergqvist, A.**; **Carlson, H. J.**; **Hedlund, C. V.**; **Fredriksson, A. L.**; **Lindman, G. G. M.**; **Molde, R. A.**; **Almin, K. E.**

Ord. lärarynnor i läs- och skrifämnen.

Lundström, J. F.; **Borin, I. M.**; **Schildt, M. F.**; **Cederblad, A. Ch.**; **Hultman, E.**; **Häggdahl, K. K.**; **Karlsson, f. Ländström, T. S. E.**; **Petersson, A. E.**; **Almin, f. Pettersson, A. V.**; **Engström, f. Dahlman, C. E.**; **Janson, A.**; **Janson, M.**; **Kullberg, V. J.**; **Blomgren, U. J. E.**; **Eriksson, A. J.**; **Leissner, A. M. C.**; **Tefsky, A. M.**; **Ödman, S. E.**; **Viberg, f. Lindberg, B. V. Ch.**; **Wingstedt, S. E.**; **Blom, K. A. E.**; **Lundblad, N. V. T.**; **Morath, M. K.**; **Peterson, A. T.**; **Sätherlund, A. E.**; **Danielsson, A. L. M.**; **Johnson, A. T.**; **Jansson, K. L.**; **Grönvall, E. C.**; **Hyltén, F. E.**; **Ericson, M. Ch.**; **Lindberg, A. M.**; **Kuylentjärna, O.**; **Sidwall, G. S. F.**; **Sik, E. Ch.**; **Österberg, E. K. E.**; **Holmgren, O. F. Ch.**; **Lorentzon, M. K.**; **Palmér, H. I.**; **Jonsson, M. V. A.**; **Karlsson, A. L.**; **Pettersson, S. M. C.**; **Jonsson, A. I. M.**; **Swensson, G.**; **Forslund, O. N.**; **Sundberg, S. M.**

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Sundin, P. M. F.; **Landin, D. E.**; **Wikholm, F.**

E. o. lärarynnor i läs- och skrifämnen.

Atterling, E. M.; **Aurelius, M. Ch. A.**; **Löfgren, O. M.**; **Laurén, T. C. B.**; **Glimstedt, N.**; **Söderqvist, E. H.**; **Larson, E.**; **Dahlström, H. A. F.**; **Göransson, L.**

Lärarynnor i öfningsämnen.

Rappe, P. S. U. W., (slöjdlärarynna); **Nilsson, f. Ostling, E.**, (slöjdlärarynna); **Arvedsson, L. M.** (lärarynna i huslig ekonomi).

Bibliotekarie.

Almin, Vilhelmina (se ofvan).

Vaktmästare.

Ötander, A. M.

Dessutom en *eldare* och en *baderska*.

Adolf Fredriks och Gustaf Wasa församlingars folkskola.

Adolf Fredriks och Gustaf Wasa församlingar hafva tillsvicare en gemensam skola, som är

uppdelad på fyra skolbyggnader, en vid Saltmätaregatan 2, en vid Kammakaregatan 13 (båda inom Adolf Fredriks församling), en vid Karlbergsvägen 34 och en vid Luntmakaregatan 101 (båda inom Gustaf Wasa församling).

Folkskolhuset vid Saltmätaregatan 2 har 10 klassrum, skolhuset vid Kammakaregatan 13 ett klassrum, skolhuset vid Karlbergsvägen 34 27 klassrum och skolhuset vid Luntmakaregatan 101 16 klassrum, eller tillsammans 54 klassrum. De fyra skolhusen räknade vårterminen 1907 inalles 80 undervisningsafdelningar med till sammans 2,450 skolbarn.

Adolf Fredriks församlings skolrådsledamöter.

Kammakaregatan 30.

Heüman, E. D., kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Rosenberg**, J. O., professor, vice ordf.; **Hammarlund**, E., direktör, stadsfullm.; **Falk**, C. Th., läroverksadjunkt; **Carlsson**, Sture C., öfverläkare; **d'Ailly**, A., milkontrollör, stadsfullm.; **Lagergren**, C. H., grosshandlare, stadsfullm.; **Qvensel**, B. S. A., lärarinna; **Klingbom**, E. E., lärarinna.

Sekreterare.

Ljungman, C. J. D., riks. 29 90.

Gustaf Wasa församlings skolrådsledamöter.

Hagagatan 3.

Hallberg, H. E., kyrkoherde, själfskr. ordf.; **Rosén**, P. G., professor, vice ordf.; **Lundbergh**, G. H., grosshandlare, stadsfullm.; **Björklund**, Sigrid O. M., lärarinna; **Hellström**, T. G., prakt. läkare; **Dalström**, J. J., öfverlärare; **Sällström**, G. F. W., ingenjör; **Ceder**, A., mekanisk arbetare, stadsfullm.; **Westermark**, G. E., sjökaptän.

Kassör.

Enell, H. G. O., apotekare, stadsfullm.

Sekreterare.

Falkenberg, A. C. M., allm. 193 00.

Öfverlärare.

Dalström, J. J., träffas å exp. Saltmätaregatan 2, allm. 169 16, lördagar 11 f. m., å exp. Karlbergsvägen 34, allm. 193 03, dagligen 7,45—8,30 f. m. äfvensom tisdagar och fredagar 1—1,30 samt å exp. Luntmakaregatan 101, allm. 169 14 lördagar 12 middagar.

Ord. lärare i läs- och skrifämnen.

Lidholm, K.; **Nelson**, C. G. A.; **Vahlström**, A. L.; **Sternner**, J. L.; **Thorelius**, H. F.; **Larsson**, P.; **Abenius**, H. W.; **Ekelund**, K.; **Blomqvist**, N. A.; **Ekberg**, O.; **Nöjd**, P. D.; **Björkman**, G.; **Hellström**, K. E.

Ord. lärarinnor i läs- och skrifämnen m. m.

Löfström, f. Hernmarck, M. Ch.; **Magnusson**, f. Åberg, L.; **Öberg**, A. K. F.; **Berggren**, f. Ryberg, H. A. K.; **Lundström**, J. F.; **Nilsson**, E. K. **Peterson**, S. Ch.; **Hultman**, F. H.; **Andersson**, A.; **Nilson**, M. L. E.; **Schmiedte**, I. M.; **Andersson**, M. K.; **Carlson**, U. M. E.; **Dahlgren**, f. Marquardt, S. H. M.; **Fredlund**, J. T.; **Holmberg**, F. J.; **Castelli**, E. M.; **Engelke**, A. E.; **Lagergren**, E. M. M.; **Ohlsson**, A. V.; **Rheborg**, A. K. F.; **Sundborg**, f. Lundin, F.; **Westman**, R. M. E.; **Locander**, C. K.; **Sydow**, f. Rheborg, L.; **Blomberg**, F. M. T.; **Ericsson**, A. M. E.; **Lindgren**, A. V.; **Åmark**, E. M.; **Carlson**, L. M.; **Englund**, A. K.; **Thomasson**, f. Bogström, L. K. A. F.; **Gustafsson**, A. A.; **Jonsson**, f. Marquardt, J. E.; **Bergman**, H. K. G.; **Lindquist**, f. Larsson, A.; **Anderzon**, E. I. A.; **Martin**, H. K.; **Brenner**, f. Jansson, A. K.; **Toowe**, E. V.; **Lundberg**, A. V.; **Rohnström**, A. J. E.; **Schmidt**, J. Ch. E.; **d'Aubigné** G. K. E. M.; **Lindskog**, E. K. M.; **Winkler**, L. A.; **Engdahl**, f. Weidling, A. L.; **Halldén**, H. M.; **Särenholm**, E.; **Rietz**, A. M.; **Eriksson**, S. K.; **Hansson**, H. E.; **Härner**, F. M.; **Höglund**, S.; **Johansson**, S.; **Kjellén**, E. M.; **Lindblad**, B. M. L.; **Sundblad**, S. M. M.

E. o. lärare i läs- och skrifämnen.

Rosén, C. D.; **Erfors**, E. A.

E. o. lärarinnor i läs- och skrifämnen.

Lindroth, f. Björkdahl, A.; **Lagerqvist**, M. Ch.; **Setterlund**, M.; **Brenner**, E.; **Norström**, O. E. K.; **Säterstrand**, E. M.; **Carlsson**, S.; **Lindgren**, G. O.; **Schüldt**, I.

Lärare i öfningsämnen.

Österlund, J. E. (slöjdlärare); **Vahlström**, A. L. (slöjdlärare); **Larsson**, P. (slöjdlärare); **Nilsson**, N. E. (lärare i bokbinderi).

Lärarinnor i öfningsämnen.

Lundmark, J. A., (teckningslärarinna); **Nyman**, T. K. A. (slöjdlärarinna); **Heijkorn**, E. P. (sånglärarinna); **Sundstrand**, E. (slöjdlärarinna); **Hellgren**, A. (slöjdlärarinna); **Martin**, H. K. (slöjdlärarinna); **Lindberg**, A. M. (slöjdlärarinna).

Bibliotekarie.

Bergman, Hilma (se ofvan).

Vaktmästare.

Forsling, Gustava; **Gustafson**, E. G.

Dessutom en *eldare* och en *städerska*.

Barnavårdsnämnden.

(=: Folkskoleöfverstyrelsen.)

Fredsgatan 19; riks. 69 52; allm. 46 14; expeditionstid: 10—3.

Enligt lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn skall i hvarje skoldistrikt finnas en barnavårdsnämnd, hvilken det äligger att taga vård om dylika barn, som vistas inom distriktet. I Stockholm är Folkskoleöfverstyrelsen barnavårdsnämnd, men afgöras hithörande ärenden med få undantag af delegerade för barnavården (se ofvan). I fall af behof äger barnavårdsnämnd att för utöfvande af sin verksamhet indela sitt distrikt i kretsar och att för hvarje sådan till sitt biträde årligen utse kretsombud, antingen bland sina egna ledamöter eller ock bland andra män eller kvinnor, hvilka nitälska för ungdomens uppfostran. Kretsombud samt för vederbörande skoldistrikt anställd särskild folkskoleinspektör äga att närvara vid Barnavårdsnämndens sammanträden och att deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten. Barnavårdsnämndens ledamöter och kretsombud böra hafva uppmärksamhet däraf, att barn ej må blifva försummade i sedligt afseende eller vanartas, samt, om sådant förekommer, därom göra anmälan hos Nämnden. Sådan anmälan må ock göras af någon statens eller kommunal myndighet eller ock af ämbets- eller tjänsteman, hvilken i denna sin egenskap erhållit kännedom om förhållanden, som föranleda till anmälan. Finner barnavårdsnämnd anmaldt barn vara i sedligt afseende försummadt, skall Nämnden tilldela dem, hvilka det äligger att hafva vård om barnet, en allvarlig förmaning att bättre uppfylla sina uppfostringsplikter. Visar barnet vanart, skall Nämnden tilldela det en allvarlig varning och, om sådant anses gagneligt, jämväl föreskrifva, att barnet skall inom viss tid och i ojäfviga vittnens närvaro tilldelas lämplig aga. Nämnden äger att i vissa fall skilja barnet från hemmet att för vård och uppfostran till annan öfverlämnas. När barnet hunnit den ålder och nått den stadga, att det anses kunna i tjänst eller yrke anställas, skall Nämnden söka bereda barnet lämplig anställning och tillse, att det erhåller nödig utrustning. Utöver det kalenderår, under hvilket barnet fyller sexton år, bör godtgörelse för dess vård och uppfostran i enskildt hem eller barnhem icke utfästas af Nämnden. För godtgörelse, som utfästes i strid häremot, äger rätt till ersättning icke rum. Barnavårdsnämnden bör öfvervaka de barns uppförande och uppfostran, som till enskildt hem eller barnhem af Nämnden öfverlämnats. Angående inspektion af barnhem och skyddshem förordnar Konungen. Kostnaderna för sådan inspektion bestridas af statsmedel. Barnavårdsnämnden i Stockholm har för tillgodoseende af barnavården inrättat trenne barnhem (se nedan).

Lag. Lag angående uppfostran för vanartade och i sedligt afseende försummade barn den 13 juni 1902.

Stat år 1907. Utgifter: 129,300 kr.; inkomster: 47,000 kr.

Aflöningar m. m. Sekreterare: arfvode 2,500 kr. Förste kontorsskrifvare: 1,600 kr., däraf lön 1,120 kr., tjgr 480 kr.; desutom två ålderstillägg, hvartera å 200 kr.; andre kontorsskrifvare: 1,400 kr., däraf lön 980 kr., tjgr 420 kr., desutom två ålderstillägg, hvartera å 200 kr.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Folkskoleöfverstyrelsen.

Folkskoleöfverstyrelsens delegerade för barnavård.*Ordförande.*

Heüman, E. D., kyrkoherde.

Öfriga ledamöter.

Nyström, C. L. H., med. och fil. d.r.; Ewerlöf, J. F., fil. d.r. f. d. öfverlärare; Lagerholm, O. W., fil. lic., fabriksidkare, stadsfullm.; Nilsson, S. J., komminister; Carlsson, Sture C., öfverläkare; Hellner, J., f. d. justitieråd.

Sekreterare.

von Friesen, F. Hj., träffas tisdag och fredag 10,30—11,30.

Kontorsskrifvare.

Brunius, Elin A., (första); Brunius, Anna S., (andra).

Barnavårdsnämndens kretsombud.**Storkyrkoförsamlingen.**

Magnusson, Selma H., diakonissa, Södermalms-torg 6, Maria 404.

Klara församling.

Magnusson, Selma H. (se ofvan, Storkyrkoförsamlingen).

Jakobs och Johannes församlingar.

Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm., Roslagsgatan 75, allm. 164 45.

Maria församling.

Lindeberg, E. V., pastoratsadjunkt, Hornsgatan 116, Maria 754.

Katarina församling.

Klefbeck, E. A., pastorsadjunkt, stadsfullm., Högbergsgatan 15, allm. 301 26.

Kungsholms församling.

Davidson, J. A. L., pastoratsadjunkt, Parmmätaregatan 3, Kungsh. 1 82.

Hedvig Eleonora församling.

Rehn, C. A., pastoratsadjunkt, Biblioteksgatan 27, allm. 187 19.

Oscars församling.

Rehn, C. A., (se ofvan, Hedvig Eleonora församling).

Engelbrekts församling.

Rehn, C. A., (se ofvan, Hedvig Eleonora församling).

Adolf Fredriks församling.

Virgin, M. E. G. Adèle, fröken, Kungsstensgatan 29, allm. 41 45.

Gustaf Wasa församling.

Virgin, M. E. G. Adèle, (se ofvan, Adolf Fredriks församling).

Mattei församling.

Virgin, M. E. G. Adèle, (se ofvan, Adolf Fredriks församling).

Barnavårdsnämndens barnhem**n:o 1.**

Roslagsgatan 75 (Bellevue); riks. 68 87; allm. 203 58.

Aflöningar m. m. Föreståndarinna: arfvode 700 kr. Sköterska: arfvode 240 kr. Vaktmästare: 900 kr. Tre tjänarinnor: 648 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndarinna, sköterska och tjänarinnor bostad, ved, lyse och kost, vaktmästare bostad.

Föreståndarinna.

Carlson, E.

Sköterska.

Johansson, A.

Vaktmästare.

Söhr, O.

Dessutom tre *tjänarinnor*.

Barnavårdsnämndens barnhem**n:o 2.**

Södermannagatan 47 (Lilla Blecktornet); riks. 92 54; allm. 305 34.

Aflöningar m. m. Föreståndare: arfvode 500 kr. (dessutom lön som ordinarie lärare vid Stockholms folkskolor 2,200 kr., samt tre ålderstillägg, hvardera å 400 kr.). Husmoder: arfvode 400 kr. Vaktmästare: arfvode 600 kr. Två tjänarinnor: 324 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndare, husmoder, vaktmästare och tjänarinnor bostad, ved, lyse och kost.

Föreståndare.

Bergh, A.

Husmoder.

Bergh, f. Nilsson, M.

Vaktmästare.

Andersson, K. W.

Dessutom två *tjänarinnor*.

Barnavårdsnämndens barnhem**n:o 3.**

Södermannagatan 55 A (St. Blecktornet); allm. 302 08.

Aflöningar m. m. Föreståndarinna: arfvode 200 kr. (dessutom lön som ordinarie lärarinna vid Stockholms folkskolor 1,700 kr., samt tre ålderstillägg, hvardera å 200 kr.). Vaktmästare: arfvode 1,050 kr. Två tjänarinnor: 456 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndarinna bostad, ved, lyse och kost, vaktmästare bostad.

Föreståndarinna.

Lundgren, A.

Vaktmästare.

Forsberg, E. R.

Dessutom två *tjänarinnor*.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Norrlandsgatan 29; manliga afdelningen riks. 42 15, allm. 42 15; kvinnliga afdelningen riks. 40 47, allm. 40 47; expeditionstid: 9—4.

Frågan om inrättandet af en kommunal arbetsförmedlingsanstalt i Stockholm förekom till afgörande vid Stadsfullmäktiges sammanträden den 1 och 6 dec. 1904, hvarvid i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de särskilda kommitterades förslag beslut fattades om upprättandet af Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen har till uppgift att till arbetsgifvares och arbetares tjänst förmedla allt slags arbete. Anstalten afser sålunda att förmedla anställning, bland annat, af: yrkesarbetare och lärlingar inom industri och handverk, byggnads-, transport-, jordbruks- och grofarbetare, tjänstefolk, handels- och kontorspersonal. Arbetsförmedlingen omfattar såväl män som kvinnor.

Anstaltens angelägenheter handhafvas af en styrelse, som väljes af Stadsfullmäktige och består af en ordförande med en suppleant samt tio ledamöter med sex suppleanter. Af styrelsens ledamöter och suppleanter skola fem ledamöter, samt tre suppleanter däraf resp. en kvinna, vara arbetsgivare och fem ledamöter, samt tre suppleanter däraf likaledes resp. en kvinna, vara arbetare. Ordföranden och ledamöterna äfvensom suppleanterna väljas för två år i sänder.

All arbetsförmedling sker afgiftsfritt. Arbetsgivare, ej tillhörande Stockholms kommun, hvilka anlita anstalten, skola dock ersätta däraf föranledda direkta kostnader. Arbetsförmedlingen fortgår oberoende af arbetsinställelser (strejker eller lockouter). Anstalten upprättar i hvarje månad en statistisk rapport öfver sin verksamhet under den föregående månaden. Månadsrapporterna sammanfattas vid årets slut i anstaltens årsredogörelse.

Instruktion. Stadsfullmäktiges instruktion för styrelsen för Stockholms stads arbetsförmedling, af K. Maj:t fastställd den 27 jan. och den 3 nov. 1905.

Stat år 1907. Utgifter: 30,450 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjygr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 500 kr. Sekreterare: arfvode 300 kr. Förste assistent å manliga afdelningen: 2,400 kr., däraf

lön 1,680 kr., tjygr 720 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Andre assistent å manliga afdelningen: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjygr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Förste assistent å kvinnliga afdelningen: 2,100 kr., däraf lön 1,470 kr., tjygr 630 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Andre assistent å kvinnliga afdelningen: 1,600 kr., däraf lön 1,120 kr., tjygr 480 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 300 kr. Vaktmästare: 1,400 kr., däraf lön 1,100 kr., beklädnadshjäl 100 kr., hyresbidrag 200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartera å 100 kr. Skrifbiträde: 1,200 kr. Vaktmästarebiträde: 500 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Martin, E. D. W., auditör, stadsfullm.

Ordförandens suppleant.

Cederborg, A., tf. rådhusarkivarie.

Arbetsgifvarerepresentanter.

Cederlund, E. H., målaremästare.

Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.

Nyström, J. F., skräddaremästare.

Skogh, Wilhelmina, direktis.

Hjorth, J. E., disponent.

Arbetarerepresentanter.

Pettersson, G. A., skräddare.

Pettersson, G. A. Th., murare.

Sparring, A. P., järnarbetare, kassör.

Söderström, G. A. E., typograf.

Jägerstedt, Alina, tobaksarbeterska.

Suppleanter.

Bergin, J. Wilhelmina, innehafvarinna af spegelfabrik.

Andersson, F., plåtslagaremästare.

Pehrsson, H., åkeriägare.

Granberg, L. A., snickare.

Ohlsson, N. P., byggnadsnickare.

Wallin, Maria, bokbinderska.

Sekreterare.

Eliæson, Å.

Föreståndare.

Grufman, S. (riks. 42 97, allm. 70 20).

Manliga afdelningen.

Förste assistent.

Ödmann, B. O.

Andre assistent.

Schön, A. F.

Kvinnliga afdelningen.

Första assistent.

Wagner, f. Arnoldson, E. H.

Andra assistent.

Hagman, f. de Brun, G. C.

Vaktmästare.

Sabel, K. G.

Dessutom *skrifbiträden* och *vaktmästarebiträde* i mån af behof.

Stockholms stads statistiska kontor.

Statistiska kontoret.

Handverkaregatan 1, 2 tr.; riks. 99 34; allm. 90 47; expeditionstid: 9—4.

Hufvudstadens kommunala statistik går tillbaka till år 1868, då Stadsfullmäktiges beredningsutskott började utgifva »Berättelse angående Stockholms kommunalförvaltning», hvilken berättelse försågs med omfattande statistiska bilagor. Den första årgången (som utkom år 1870) innehöll dessutom i många fall återblickar för den sista femårsperioden, hvadan rätt fullständiga uppgifter finnas sedan år 1864 och i vissa fall från ännu äldre år. Jämsdes med Kommunalberättelsens statistiska afdelning började sedan vissa nämnder och styrelser utgifva specialpublikationer med delvis statistiskt innehåll. Dessa återfinnas dels i Bihang till Beredningsutskottets utlåtanden och memorial, dels såsom särpublikationer, bland hvilka sistnämnda märkas de mera omfattande af Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsnämnden utgifna berättelserna.

Försök till centralisation af den kommunala statistiken för enlighet och jämförbarhets vinnande vid behandlingen af det allt mer växande statistiska materialet framkommo men ledde ej till något resultat förrän år 1905, då Stadsfullmäktige d. 20 mars beslöto inrättandet af en särskild kommunalstatistisk anstalt, benämnd Statistiska kontoret, som trädde i verksamhet i augusti månad samma år.

Kontorets allmänna uppgift är att samla och vetenskapligt bearbeta samt offentliggöra uppgifter till belysande af Stockholms stads kommunala lif, dess förvaltning, sociala och ekonomiska förhållanden. Kontoret åligger tills vidare i sådant afseende att rörande staden utarbета: en statistisk årsbok, en statistisk månadsskrift, en veckoöfversikt af den sanitära statistiken, den årliga sanitära statistiken, den årliga fattigvårdsstatistiken, den årliga brand- och ambulansstatistiken, allmänna bostadsräkningar (hvert femte år) samt en årlig kommunalkalender (angående Stadens förvaltning, befattningshafvare m. m.). Kontorets publikationer, med undantag af Kommunalkalendern, bilda serien »Stockholms stads statistik». Dessutom åligger det Kontoret att med uppmärksamhet följa öfriga statistiska redogörelser, som af kommunala myndigheter afgifvas, och beträffande dessa redogörelser göra de framställningar, hvartill Kontoret kan finna anledning; att utföra särskilda statistiska undersökningar, som af Stadsfullmäktige m. fl. påkallas; att noggrant följa kommunalstatistikens utveckling äfven å andra orter

samt söka för Stockholms stads statistik tillgodogöra härigenom vunnen erfarenhet; att genom tillhandahållande af Kontorets publikationer i utbyte mot andra statistiska anstalters enahanda redogörelser tillförsäkra Kontoret tillgång till statistisk litteratur; att i öfrigt utföra det inom Kontorets verksamhetsområde fallande arbete, som åt Kontoret i vederbörlig ordning uppdrages.

Kontoret äger att omedelbart hänvända sig till vederbörande myndigheter och institutioner samt har rätt att af Stadens kommunala myndigheter och befattningshafvare utan dröjsmål erhålla uppgifter rörande den förvaltning, som må vara åt dessa anförtrodd.

Kontoret lyder under en för 1 år in sänder utsedd och direkt under Stadsfullmäktige störrande styrelse, bestående af 7 ledamöter, af hvilka Stadsfullmäktiges beredningsutskott utser 3, Drätselnämnden 2 samt Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsnämnden hvar för sig 1 ledamot. Styrelsen utser årligen inom sig ordförande och v. ordförande. Kontorets chef är en af styrelsen antagen föreståndare. Kontorets aktuarie, som äfven är registrator och bibliotekarie, antages likaledes af styrelsen (efter föreståndarens hörande).

Instruktion. Stadsfullmäktiges reglemente för Stockholms stads statistiska kontor den 20 mars 1905.

Stat år 1907. Utgifter (utom lokalhyra): 36,300 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndare: 5,500 kr., däraf lön 3,850 kr., tjgr 1,650 kr., dessutom 2 ålderstillägg hvardera å 500 kr. Aktuarie: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjgr 1,050 kr., dessutom 2 ålderstillägg hvardera å 500 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom 2 ålderstillägg å 100 kr. Till extra biträden (som antagas af Föreståndaren i mån af behof) 8,700 kr. Här af aflönas 2 e. o. amanuenser, 1 med 2,400 kr. och 1 med 1,800 kr.; tre kvinnliga biträden: 1,080 kr.; dessutom ett växlande antal tillfälliga biträden. En städerska: 270 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Törnebladh, H. R., bankofullmäktig (såsom led. vald af Beredningsutsk.)

v. Ordförande.

Hernlund, C. H., rektor, stadsfullm. (såsom led. vald af Drätseln.)

Öfriga ledamöter.

- Andersson**, L. I., förste stadsläkare (vald af Hälsovårdsn.)
Barthelson, C. G., Stadsfullm:s sekreterare (vald af Beredningsutsk.)
Sundbärg, A. G., förste aktuarie (vald af Beredningsutsk.)
Wassberg, A., folkskolelärare, stadsfullm. (vald af Fattigvårdsn.)
Welin, K. G. A., byrådirektör, stadsfullm. (vald af Drätseln.)

Föreståndare.

- Guinchard**, A. J. J. Träffas i regel 10—4, riks. 99 34; allm. 90 47.

Aktuarie.

- Leijonhufvud**, S. S., frih.

Protokollsförare.

- Leijonhufvud**, S. S., frih. (Se ofvan.)

E. o. amanuenser.

- Ljunggren**, S.; **Reuter**, A. H. F.

Biträden.

- Guinchard**, Hanna Ch.; **Ekdahl**, A. K. (Stina);
Ohlson, Helfrid I. A.

Vaktmästare.

- Pettersson**, O. L. E.

Dessutom *tillfälliga biträden* samt en *städerska*.

Stockholms stads triangelmättningsnämnd.

Triangelmättningsnämnden.

Skeppsbron 46; riks. 113 84; expeditionstid: 11—1.

Triangelmättningsnämnden har till uppgift att i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1906 låta, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grunder, som angifvits af en af Stadsfullmäktige tillsatt kommitté i dess den 8 november 1904 afgifna betänkande och förslag, dels upprätta ett nytt triangelnät öfver Stockholm för att tjäna såsom grundval för mätningar inom staden och dels till detta ansluta ett nät af polygonpunkter med fixa, helst underjordiska markeringar, i regel en punkt i hvarje gatukors. Nämnden består af fem ledamöter, som väljas af Stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden, som inom sig utser ordförande, sammanträder på dennes kallelse så ofta omständigheterna det fordra. Sedan revisionsberättelsen jämte det utlåtande af Nämnden, hvartill den må hafva föranledt, blifvit af Stadsfullmäktige slutligen pröfvad, skall Nämndens verksamhet anses hafva upphört, hvarom hos Kungl. Maj:t göres anmälan.

Instruktion. Stadsfullmäktiges instruktion för Triangelmättningsnämnden, fastställd af Kungl. Maj:t den 21 sept. 1906.

Stat för 1907. Utgifter: 50,000 kr.

Aflöningar m. m. Sekreterare: arfvode 600 kr. Kontrollerande ingenjör: arfvode 5,400 kr. Vaktmästare: 1,200 kr. och bostad.

Nämndens ledamöter.

Ordförande.

Rhodin, H. D. G., landtmäteridirektör.

Öfriga ledamöter.

Bendixson, I. O., professor, stadsfullm.

Busch, O. A., major.

Rosén, K. D. P., professor.

Söderlund, C. A., ingenjör, stadsfullm.

Sekreterare.

Robach, E. C.

Kontrollerande ingenjör.

Enberg, J. Chr.

Vaktmästare.

Swahn, K. A.

Revisorer, utsedde af Stadsfullmäktige.

Revisorer

utses af Stadsfullmäktige för åtskilliga institutioner dels på grund af föreskrifter i gällande författningar, dels på grund af lämnade anslag — för kontroll af dessas användning —, dels på grund af åtagen räntegaranti i vissa företag eller annan form af understöd åt allmännyttiga företag (billiga tomter till byggnadsbolag m. m.), dels ock slutligen på grund af donatorers därom uttryckta önskan beträffande donerade fonder. — Revisorer valdes af Stadsfullmäktige den 14 jan. innevarande år 1907 (för stiftelsen Wilhelm Gowenii minne den 4 febr. 1907) för granskning af nedanstående institutioners räkenskaper och förvaltning för år 1906 eller senaste räkenskapsår.

Drätselnämnden.

Beskow, G. F. B., direktör; **Dahl**, S. J., prokurist; **von Feilitzen**, C. O. E., major; **Heurlin**, C. H., konsul, stadsfullm.; **Söderberg**, O. A., grosshandlare, stadsfullm.

Hälsovårdsnämnden.

Alderin, R. W., verkst. dir., stadsfullm.; **Alfvén**, K. A., läkare; **Lagerholm**, O. W., fil. lic., fabriksidkare, stadsfullm.; **Nilsson**, Fr., bibliotekarie, stadsfullm.; **Wising**, P. J., f. d. professor.

Fattigvårdsnämnden.

Axelson, H., direktör, stadsfullm.; **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm.; **Elmquist**, G. H., förste aktuarie, stadsfullm.; **Fries**, S. A., kyrkoherde, stadsfullm.; **Karlson**, F. G., kamrerare, stadsfullm.; **Laurent**, V. E., läkare, stadsfullm.; **Levin**, H. L., direktör; **Rosengrén**, C. O. L., grosshandlare, stadsfullm.; **Tengdahl**, K. A., försäkringstjänsteman, stadsfullm.

Gasverksstyrelsen.

Axelson, H., direktör, stadsfullm.; **Sjöström**, K. Fr., ingenjör, stadsfullm.; **Welin**, K. G. A., byrådirektör, stadsfullm.

Kyrkogårdsnämnden.

Andersson, J., grosshandlare, stadsfullm.; **Petersson**, P. A. G., f. d. rådman.

Folkskoleöverstyrelsen.

Ericsson, E. Hj., hattfabrikör; **Höjer**, M. M., f. d. lektor; **Kinnwall**, S. A., f. d. öfverlärare, stadsfullm.; **Larsson**, G., byggmästare, stadsfullm.; **Schönmeyr**, B. J., vice häradshöfding.

Styrelsen öfver Stadens arbetsförmedling.

Edberg, K. Th., snickaremästare, stadsfullm.; **von Koch**, G. H., redaktör, stadsfullm.; **Andersson**, C. J., verkmästare, stadsfullm. (suppl.); **Lund**, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm. (suppl.).

Triangelmättningsnämnden.

de Champs, C. E., f. d. kommandörkapten; **Thelander**, C. T. F., öfveringenjör, stadsfullm.; **Magnusson**, K. G., ingenjör, stadsfullm. (suppl.); **Ramström**, C. A., civilingenjör, förste faktor, stadsfullm. (suppl.).

Stockholms högskola.

Benckert, R. H., kansliråd; **Montan**, E. V., professor; **Rabe**, P. R., bankdirektör, stadsfullm.

Allmänna läroverkens byggnadsfond.

Beskow, G. F. B., direktör; **Dahl**, S. J., prokurist.

Sjukhuset Eira (f. d. Stockholms stads och läns kurhus).

Scholander, C. T., distriktsläkare; **Sjöström**, K. Fr., ingenjör, stadsfullm.; **Wahlin**, C. A., grosshandlare, stadsfullm.

Stockholm—Vesterås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.

Öhnell, R. G. A., rådman.

Stockholm—Nynäsbanan.

Thelander, C. T. F., öfveringenjör, stadsfullm.

Stiftelsen Konung Oscar I:s Minne.

Höjer, M. M., f. d. lektor; **Törneblad**, H. R., bankofullmäktig.

Stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Ramstedt, R. V., grosshandlare, stadsfullm.; **Alexanderson**, C. A., bruksägare, stadsfullm. (suppl.).

Poliskammaren.

Levin, H. L., direktör; **Martin**, E. D. W., auditör, stadsfullm.; **Nyström**, C. L. H., med. och fil. d. dr.

Första döfstumundervisningsdistriktets skolstyrelse.

Marcus, J. A. A., intendent, stadsfullm.; **Dahlberg, A. E.**, rådman, stadsfullm. (suppl.).

Aktiebolaget Stockholms arbetarehem.

Sjögren, P. A., fabrikör, stadsfullm.

Bostadsaktiebolaget Vanadislunden.

Granholm, C. H., direktör, stadsfullm.

Änke- och Pupillkassan vid Stadens ämbetsverk.

Björkman, P. A., lektor; **Karlson, F. G.**, kamrerare, stadsfullm. (suppl.).

Förmyndarekammaren.

Elliot, O. E., godsägare; **Laurentz, W.**, grosshandlare, stadsfullm.; **Rabe, P. R.**, bankdirektör, stadsfullm.; **Tamm, C. W.**, hofintendent.

Nya elementarskolans byggnadskassa.

Vide, J. R., revisionskommisarie.

Stockholms borgarskola.

Jonsson, J. A., tf. öfverlärare, stadsfullm.

Stockholms arbetareinstitut.

Dahlgren, E. W., öfverbibliotekarie; **Romare, P. B.**, kamrerare, stadsfullm.; **Fries, S. A.**, kyrkoherde, stadsfullm. (suppl.).

Aktiebolaget Göteborgssystemet i Stockholm.

Eklund, O., boktryckare, stadsfullm.; **Enell, H. G. O.**, apotekare, stadsfullm.; **Lindmark, A.**, skomakaremästare, stadsfullm.

För granskning af stiftelsen Wilhelm Gowenii minnes förvaltning och räkenskaper år 1906.

Buhre, K. B., läkare, stadsfullm.; **Vide, J. R.**, revisionskommisarie; **Österdahl, H. M.**, rote-man, (suppl.); **Larsson, G.**, byggmästare, stadsfullm. (suppl.).

Kommittéer, utsedda af Stadsfullmäktige.

Bostadskommittén.

(Kommittén för utredning af orsakerna till och lämpliga åtgärder för förbättrande af hufvudstadens otillfredsställande bostadsförhållanden).

Den 16 mars 1903 tillsatte Stadsfullmäktige en kommitté om sju personer med uppgift dels att så allsidigt som möjligt undersöka och utreda orsakerna till de i Stockholm rådande otillfredsställande bostadsförhållandena, särskildt i afseende å smålägenheter, dels att föreslå de åtgärder, som från det allmännas sida skulle kunna vidtagas för att förbättra dessa förhållanden. (Kompleteringsval den $\frac{2}{3}$ 1903.)

Ledamöter.

Andersson, A. N., byggmästare, stadsfullm.; **von Friesen**, S. G., lektor, Stadsfullm:s ordf.; **Fränckel**, E., generalkonsul, stadsfullm., ordf.; **von Koch**, G. H., redaktör, stadsfullm.; **Norström**, C. G., civilingenjör, stadsfullm.; **Elliot**, M., grosshandlare; **Hildebrand**, K. E. H., redaktör.

Af kommittén antagen sekreterare.

Almgren, Hj., tlf. registrator i K. jordbruksdep.

Inkorporeringskommittén.

(Kommittén för utredning af frågan om angränsande områdens införlifvande med Stockholm).

Med utgångspunkt från fråga om delning af Södra Roslags domsaga m. m. framhöll den 17 juni 1904 chefen för justitiedepartementet i yttrande till statsrådsprotokollet önskvärdheten af att få utredt, huruvida icke en del Stockholm närgränsande samhällen så snart som möjligt borde införlifvas med Stockholm. Sedan Öfverståthållareämbetet afgifvit skrivelse i ämnet till Stadsfullmäktige, hemställde Beredningsutskottet den 2 februari 1905, att en kommitté bestående af sju personer skulle tillsättas för frågans utredning. Kommittén tillsattes den 20 mars 1905. (Kompleteringsval den $\frac{17}{5}$ 1906.)

Ledamöter.

Dahlberg, A. E., rådmän, stadsfullm., ordf.; **Wallenberg**, K. A., bankdirektör, stadsfullm.; **Andersson**, L. Ivar, förste stadsläkare; **Eklund**, K. A., kyrkoherde; **Falk**, Matths A., f. d. lands-sekreterare; **Liljewalch**, E. O., grosshandlare; **von Otter**, C. F., frih., tf. kammarråd.

Af kommittén antagen sekreterare.

Folin, O. A., sekreterare i Drätseln.

Kommunala omorganisationskommittén.

(Kommitté för behandling af frågor om ändringar i gällande bestämmelser angående vården om hufvudstadens kommunala angelägenheter.)

Den 19 april 1905 beslöto Stadsfullmäktige i anledning af väckta motioner att å en kommitté af sju personer uppdraga att utreda frågan dels om de ändringar, som böra vidtagas i organisationen af samt arbetsfördelningen emellan de Stadsfullmäktige underlydande nämnder och styrelser, som afses uti § 5 af K. förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, dels huruvida några ytterligare nämnder eller delningar af nämnd kunna anses erforderliga, och dels om någon ändring i öfrigt af det kommunala arbetssättet bör ifrågakomma för beredande af ärendenas mera skyndsamma och eljest ändamålsenliga behandling, samt att till Stadsfullmäktige inkomma med de förslag, som på grund af den vunna utredningen kunde anses lämpliga.

Kommitténs ledamöter tillsattes af Stadsfullmäktige den 22 maj 1905. (Kompleteringsval den $\frac{24}{9}$ 1906.)

Ledamöter.

Hedenblad, P. H., byrådirektör, stadsfullm., ordf.; **Kinander**, C. E., riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.; **Pegelow**, F. W. H., direktör, stadsfullm.; **Söderlund**, C. A., ingenjör, stadsfullm.; **Warburg**, K. J., f. d. professor, stadsfullm.; **Östberg**, J., kammarråtsråd, stadsfullm.; **Dyrsen**, G., kommandör, stadsfullm.

Af kommittén antagen sekreterare.

Barthelson, C. G., sekreterare hos Stadsfullm.

Slakthusbyggnadskommittén.

Den 15 juni 1905 beslöto Stadsfullmäktige att tillsätta en kommitté af sju personer med uppdrag att låta utarbeta ritningar och kostnadsförslag till slakthus i förening med kreatursmarknadsplats å egendomen Enskede liksom förslag om sättet för anläggningens utförande. Val af medlemmar skedde vid samma tillfälle. Kommittén inlämnade den 9 mars 1907 till Stadsfullmäktige sin framställning med plan, ritningar och kostnadsförslag till slakthusanläggningen å Enskede, hemställan om inrättande af en slakthusnämnd samt förslag angående järnvägsanläggning från slakthuset till Liljeholmens station å västra stambanan.

Kommittén har sålunda afslutat sina arbeten.

Ledamöter.

Olin, A. R., direktör, stadsfullm.; **Piehl**, C. G., direktör, stadsfullm.; **Richert**, J. G., professor, stadsfullm.; **Östberg**, G. F., riksgäldsfullmäktig, stadsfullm., ordf.; **Alrutz**, A. O., byggnadschef; **Kjerrulf**, G., medicinalråd; **Nystedt**, S. P., stadsveterinär.

Af kommittén antagen sekreterare.

Eksandh, Th. G. E., fiskal i K. generaltullstyr.

Egnahemslånekommittén.

(Kommitté för uppgörande af förslag till reglementariska bestämmelser för Stadens eventuella egnahemslånerörelse m. m.)

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1906 att tillsätta ofvannämnda kommitté; den 19 december valdes ledamöter i densamma. Kommittén afgaf utlåtande den 19 mars 1907 och har sålunda redan upphört.

Ledamöter.

Ceder, A., mekanisk arbetare, stadsfullm.; **Herlitz**, K. G., direktör, stadsfullm., ordf.; **von Koch**, G. H., redaktör, stadsfullm.; **Mörner**, K. A. G., grefve, kanslisekreterare; **Palme**, S. T., direktör, stadsfullm.; **von Sydow**, E. G., bankdirektör; **Örtenblad**, O. Th., civilingenjör.

Af kommittén antagen sekreterare.

af Klintberg, B., hofrätts e. o. notarie (Vasag. 24).

Byggnadsordningskommittén.

(Kommitté för utarbetande af förslag till ändringar i byggnadsordningen för Stockholms stad samt byggnadsstadgan för rikets städer.)

I anledning af motion, väckt den 24 sept. 1906, beslöt Stadsfullmäktige den 14 jan. 1907 att uppdraga åt en kommitté af fem personer att dels utarbete förslag till de ändringar i byggnadsordningen för Stockholm, som kommittén funne nödiga, dels ock verkställa utredning om däraf betingade ändringar i byggnadsstadgan för rikets städer.

Val af ledamöter i kommittén skedde den 25 februari 1907.

Ledamöter.

Backlund, A. R., sundhetsinspektör; **Hammarberg**, J. F., rådmän, ordf.; **Bengtson**, N. J., byggmästare; **Salin**, K. E., stadsarkitekt; **Wickman**, G., arkitekt, stadsfullm.

Af kommittén antagen sekreterare.

Seth, J. K. J., e. o. tjänsteman i Byggnadsn.

Kommunikationspristäflingskommittén.

(Kommitté för utredning af frågan om internationell pristäfling för ordnande af Stockholms viktigaste kommunikationsleder.)

Med anledning af en motion, väckt den 2 april 1906, beslöt Stadsfullmäktige den 14 januari 1907 att uppdraga åt en kommitté af fem sakkunnige att utreda och inkomma med yttrande, huruvida och i hvilken omfattning en pristäflan i det uti motionen angifna syftet borde komma till stånd, samt att, i händelse kommitterade funne så böra ske, tillika skyndsamt verkställa för den ifrågasatta pristäflingen erforderliga förarbeten och för Stadsfullmäktige framlägga förslag till fullständigt program för densamma.

Val af ledamöter i kommittén verkställdes den 25 febr. 1907. (Kompletteringsval den 1/6 1907.)

Ledamöter.

Lagerheim, C. H. Th. A., generaldirektör, stadsfullm., ordf.; **Ramström**, C. A., civilingenjör, förste faktor, stadsfullm.; **Richert**, J. G., professor, stadsfullm.; **Weilin**, K. G. A., byrådirektör, stadsfullm.; **d'Ailly**, G. A. H., milkontrollör, stadsfullm.

Af kommittén antagen sekreterare.

Hörnell, P. G., civilingenjör (AB. Vattenbyggnadsbyrån).

Kafé-kommittén.

(Kommitté för granskning af inkommande ansökningar om tillstånd att utskänka vin eller öl m. m.)

Denna kommittés tillsättande föranleddes närmast af en motion, hvori hemställdes, att Stadsfullmäktige skulle ingå till K. Maj:t med begäran om sådan ändring i K. förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905, att beträffande Stockholm den Stadsfullmäktige åliggande skyldigheten att afgifva utlåtande öfver ansökningar om tillstånd att utskänka vin eller öl kunde öfverlätas på en af Stadsfullmäktige tillsatt delegation eller på annat sätt ordnas utan att syftet med den nuvarande bestämmelsen i ämnet åsidosattes. Stadsfullmäktige, som ej biföllo motionen i dess ursprungliga form, beslöt den 25 mars 1907 att utse en kommitté af sju personer med uppdrag att granska och till Stadsfullmäktige ingifva yttranden öfver de under innevarande år inkommande ansökningar om tillstånd att härstädes utskänka vin eller öl samt om ombyte af lokal för sådan utskänkning. — Kommittén är sålunda egentligen att betrakta som en kommission för vissa löpande ärendens beredning.

Kommitténs ledamöter valdes den 22 april 1907.

Ledamöter.

Bendixson, I. O., professor, stadsfullm., ordf.;
Eklund, O., boktryckare, stadsfullm., v. ordf.;
Hildestrand, N., disponent, stadsfullm.; **Hjortzberg**, E. G., kapten, stadsfullm.; **Lindblom**, F. G. A., fattigvårdsinspektör; **Lund**, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm.; **Tengdahl**, K. A., försäkringstjänsteman, stadsfullm.

Af kommittén antagen sekreterare.

Schlytern, C. H., e. o. tjänsteman i Stadsfullm:s expedition.

Lifsmedelkommittén.

(Kommitté för utredning angående åtgärder för lifsmedelprisens i hufvudstaden nedbringande.)

I anledning af motion, väckt den 17 dec. 1906, beslöto Stadsfullmäktige den 27 mars i år att tillsätta en kommitté på tre personer för att utreda frågan, huruvida Stockholms kommun kunde göra något för att nedbringa lifsmedelprisen i hufvudstaden, och framlägga för Stadsfullmäktige de eventuella förslag, i hvilka en sådan utredning kunde resultera. Kommittén skulle erhålla nödiga medel för att med största möjliga energi kunna bedriva arbetet.

Val af ledamöter i kommittén skedde den 13 maj 1907.

Ledamöter.

d'Ailly, G. A. H., milkontrollör, stadsfullm.;
Ceder, A., mek. arbetare, stadsfullm.; **Laurent**, V. E., läkare, stadsfullm., ordf.

Af kommittén antagen sekreterare.

Nystedt, S. P., stadsveterinär.

Landtegendomskommittén.

(Kommitté för frågan om användningen af Stadens områden inom Brännkyrka och Bromma socknar m. m.)

Med anledning af väckta motioner, beslöto Stadsfullmäktige den 13 maj i år att tillsätta en kommitté af sju personer för uppgörande af successiva förslag dels angående lämpligaste sättet för användning af särskilda delar af de Staden tillhöriga områdena inom Brännkyrka och Bromma socknar, dels till stadsplaner för dessa områden, dels slutligen angående nödiga åtgärder för dessa områdens förseende med aflopps- och gasledningar samt med samfärdsmedel.

Val af ledamöter i kommittén skedde den 1 juni 1907.

Ledamöter.

Alderin, R. W., disponent, stadsfullm.; **Hjortzberg**, E. G., kapten, stadsfullm.; **Lamm**, H., grosshandlare, stadsfullm., v. ordf.; **Lindhagen**, C. A., borgmästare, stadsfullm., ordf.; **Magnusson**, K. G., ingenjör, stadsfullm.; **Tengdahl**, K. A., försäkringstjänsteman, stadsfullm.; **Ygberg**, H. O. A., stadsingenjör.

Af kommittén antagen sekreterare.

Robach, E. C., kontorsskrifvare i Drätsel.